

έστενοχωρήθη, και έθαύμασε διότι του έφάνη ή ήμέ-
ρα τόσο μικρά.

Παντός πράγματος ή αρχή είνε δύσκολος. 'Ο Γεροθωμάς είχαν εύρη εις την θύραν του άδυνατον πλάσμα σχεδόν νεκρόν έκ των κακουχιών και του φύγους, και ιδού τώρα ήρχισε να το συνηθίζει, να μή δύναται να ζήση άνευ αυτού, να μή του άρέσκη ή μοναξία και ή έρημία και ή όκηνηρία, να μεριμνά περί της αύριον, να φροντίζη όχι μόνον περί έαυτού, αλλά και περί άλλου. Δέν ήτο δύσκολον πράγμα να παραλάβη ο Γεροθωμάς το παιδίον και να μοι-
ράση μετ' αυτού τον άρτον του, τουτο ήτο πράγμα τυχαίον. 'Αλλ' όμως διαφέρει πολύ το να επιχειρήση τις να εύεργετήσει τον πλησίον και το να εξακολου-
θήση να τον εύεργετη. Το ήμίγυμνον τουτο παιδίον είχε χρεία άνδυμάτων, και τώρα ο Γεροθω-
μάς έσκέπτετο ότι ή μικρά δέν ήτο καθόλου καλά εις το άχύρινον εκείνο στρώμα, εις το όποιον όμως εκείνος ηύχαριστείτο πολύ. 'Ο χειμών επήρχετο και ή μικρά θα έκρύωνεν εάν δέν είχε φωτίαν. 'Επειτα δέ ή τροφή με την όποιαν έζη ο Γε-
ροθωμάς θα ήτο άρα γε κατάλλη-
λος και ώφέλιμος εις παιδίον, το όποιον είχε χρεία να ένδυναμωθη και να μεγαλώση; Και πόσα πράγ-
ματα ήτο ήναγκασμένος να προμη-
θευθη! Πόσαι φροντίδες εις άνθρω-
πον, ο όποιος επί τόσα έτη ειργάζε-
το μόνον και μόνον χάριν του έπι-
ουσίου άρτου! Ταύτα πάντα συλλο-
γίζόμενος ο Γεροθωμάς, ήσθάνετο
τόσην την κεφαλήν του, και εύθως ο νοϋς του επή-
γαιεν εις το 'Ορφανοτροφείο· αλλ' εύθως διεσκε-
δάζετο ή σκέψις αύτη. 'Εφαντάζετο ότι την έθαλε
την Μαρίκαν εις το 'Ορφανοτροφείο και ότι ήτο
μόνος έντός του δωματίου του, και τότε ήρώτα έαυ-
τόν: «Και τώρα τί να κάνω ο λ ο μ ο ν α χ ο ς; και δέν ήσθάνετο ότι πρό τριών ήμερών έζη ο λ ο μ ο ν α χ ο ς, και ποτέ του δέν είχαν έλθη εις τον νοϋν του ότι ήτο δυνατόν να ζήση άλλως πως. 'Ησθάνετο
ρίγος κρυερόν, σκεπτόμενος ότι οι σχοινοβάται θα ήρχοντο να του πάρουν την Μαρίκαν και να την κακομεταχειρισθούν, και ότι τότε θα απέμενεν ο λ ο μ ο ν α χ ο ς.

Την επούσαν έξύπνησε πολύ πρωί, και έπειδή είδε τον ουρανόν αίθριον και καθαρόν, έτρεξεν εις την πλατείαν να ίδη τί απέγινε το παράπηγμα των σχοινοβατών· αλλ'α το παράπηγμα δέν υπήρχε, το είχαν χαλάση· μόνον εκεί πλησίον εις άλλο πα-
ράπηγμα είδε τον γνωστόν μας γελωτοποιόν, ο όποιος όμως με άλλους ανθρώπους έδενε τα πράγματα του θεάτρου. 'Ο Γεροθωμάς ένόησεν ότι ετοιμάζουν τα πράγματά των να απέλθουν εις άλλον τόπον. 'Ο

γελωτοποιός παρεπονείτο και ύβριζε τον ψαλιδό-
γλωσσον ότι έφυγε την νύκτα κρυφά και επήρε μαζί του όλα τα πράγματα του θεάτρου, αν και είχαν συμφωνήσει αυτός να κρατήσει τον πιθήκον· ο γε-
λωτοποιός, όταν ώμίλει περί του πιθήκου, εδάκρυσε και έτρεμεν ή φωνή του, διότι δέκα έτη ήσαν φίλοι άχώριστοι, και έχόρευον και συνέπαιζον επί της σκη-
νης του θεάτρου.

'Αφ' ου είδεν ο Γεροθωμάς ότι έλειπε το μέγα παράπηγμα, έχάρη πολύ, διότι τουτο έσήμαιεν ότι οι σχοινοβάται είχαν φύγη, και ότι ή Μαρίκα δέν είχε πλέον τίποτε να φοδηθη, αφ' ου απηλλάγη των τριών έχθρών της. 'Ωστε τώρα ήτο εύκολον να την παραλάβη μαζί του, δια να μή στενοχωρηται κλειστή εις το δωμάτιον.

Μετά μεγάλης χαράς επανέρχεται ταχέως εις το δωμάτιον, και αναγγέλλει εις την Μαρίκαν την κα-
λήν είδησιν. 'Η Μαρίκα επήδησεν από την χαράν της και έσπευσε να στολισθη. Το φόρεμα ήτο όλί-
γον μακρόν, αλλ'α τόσον το καλλίτερον, διότι θα είνε θερμότερον, και ή Μαρίκα έχαι-
ρε, διότι θα πετάξη πλέον τα κοντά κουρέλλια τα όποια έφόρει και θα όμοιάζη μικράν κυρίαν.

'Εφόρεσε τα ύποδήματα της Παυ-
λίνας, όλίγον μεγάλα εις τον πόδα της, αλλ'α πολύ ώραίότερα παρά τα κόκκινα σανδάλια τα όποια έφό-
ρει. Και όταν ήτοιμάσθη, περιεπά-
τει καμαρωμένη εις το δωμάτιον με
τάς χείρας εις το θυλάκιον της πο-
διάς της, και άνέμενε τον Γεροθωμάν έως να ετοιμάση
τους μύλους του δια να έξέλθουν.

Τέλος ήνοιξεν ο Γεροθωμάς την θύραν, και ή Μαρίκα έξήλθε τρέχουσα πριν προφθάση εκείνος να κλείση την θύραν. 'Εστάθη και τον άνέμενε, και αφ' ου ο Γεροθωμάς έκλεισε την θύραν, έξεκίνησαν. 'Η Μαρίκα έθαλε μόνη της την μικράν της χείρα εις την πλατείαν χείρα του Γεροθωμά, και εδάδιζε πλησίον του μετά χαράς. Το έν βήμα του γέροντος το έχαμνε αύτη τρία ιδικά της, είχαν εις την χείρά της και ένα μύλον και τον εκράτει ύψηλά και έφώ-
ναζε και αύτη:

Κλάψετε, κλάψετε, παιδιά,
για να σας πάρη ή μαμά
μου-ύλους του Γεροθωμά!

'Οπόθεν και αν διήρχοντο, πάντες ύταντο και τους παρετήρουν, διότι τους έφαινετο νόστιμον θέαμα ο γέρον και το μικρόν κοράσιον· και έπειδή πās άνθρωπος όφείλει να πληρώνη την εύχαριστήσιν του και να μή εύχαριστείται δωρεάν, χωρίς να θέλουν πάντες ήγόραζον μύλους, δια να λάβουν άρορμήν να παρατηρήσουν καλλίτερα. 'Ο Γεροθωμάς έξεκάρφωνε

τον μύλον από το κοντάριον, τον έδιδεν εις την Μα-
ρίκαν, και εκείνη τον προσέφερεν εις τον άγοραστήν, λέγουσα: «Εύχαριστώ, κύριε» ή «εύχαριστώ, κυ-
ρία.» Ποτέ του ο Γεροθωμάς δέν έχαμε τόσον μεγάλην πώλησιν.

Χάριν περιεργίας εκάθισε μετ' όλίγην ώραν εις τās βαθμίδας του Μουσείου να μετρήση την πώ-
λησιν. 'Η πώλησις εύρέθη αξιόλογος, και ο Γε-
ροθωμάς εκίνησε την κεφαλήν του μειδιών, και έσκέ-
φθη: «Περίφημα! το κοριτσάκι εισπράττει περισσό-
τερα από όσα μου κοστίζει. Τί πειράζει αν θέλω να
έσοδεύω περισσότερα, αφ' ου κερδιζω και περισσότερα;

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'

Η ΠΕΤΡΟΥΛΑ

Λοιπόν ο Γεροθωμάς, αφ' ου είδεν ότι ή πώλησις
έως εκείνην την ώραν ήτο πολύ καλή, ηύχαριστήθη

'Ο Γεροθωμάς έστρεψε ταχέως την κεφαλήν, και
αναγνωρίσας την γυναίκα ή όποια τον έφώναζεν,
έπλησίασε προς αύτην.

«Καλέ, τί μου έγινες, Πετρούλα; 'Εχω δεκα-
πέντε μέρες να σε ιδω, Πετρούλα μου! Κ' έγώ
έλεγα πως έφυγες και πās να παντρευθής.»

'Η Πετρούλα ήρχισε να γελά και απέκρινθη:

«Κόντεψα να πάω 'ς τον άλλον κόσμο, Γε-
ροθωμά μου. 'Αλλ'α φαίνεται θα έχω ακόμα μέρες
να ζήσω. Και σύ, Γεροθωμά μου, τί μου κάνεις; πās
πάν οι μύλοι; Δέν μου λές, Γεροθωμά μου, πού το
συμμάζωξες αυτό το κοριτσάκι;

—Καλά λές το συμμάζωξα. Το εύρηκα μισα-
ποθαμμένο έξω από την θύραν μου.

—Μπα, Χριστός και Παναγία! Για πέ μου, να
χαρής τη ζωή σου, πέ μου πως το βρήκες! Και για τη
χασομέρια που θα κάνης, θα αγοράσω δέκα μύλους.»

«ΤΟ ΚΑΛΟ ΜΟΥ ΤΟ ΚΟΡΙΤΣΑΚΙ ΕΡΓΑΖΕΤΑΙ!»

(Σελ. 51)

και έσηκώθη να εξακολουθήση τον δρόμον του. 'Επήρε πάλιν την Μαρίκαν από το χέρι, και εισήλ-
θεν εις την 'Αγοράν, όπου πάντοτε έχαμνε καλές
δουλειές. Αί χωρικάι αί όποιαί ήρχοντο καθ' ήμέ-
ραν να πωλήσουν τα προϊόντα των, είχαν βέβαια και
από έν μωρόν, το όποιον άφινον εις το χωρίον με την
ύπόσχεσιν να του φέρουν πράγματα να παίξη. «'Αν
κάνης φρόνιμα θα σου φέρω ένα όμορφο πράγμα.»
Και όταν εύρη τις πράγμα το όποιον είνε και εύ-
μορφον και εύθηγόν, το προτιμά. Τί λοιπόν εύμορφό-
τερον και εύθηγότερον παρά τους μύλους του Γε-
ροθωμά; και έπειδή οι μύλοι χαλούν εύκόλως, και
είνε ανάγκη να αγοράζη τις συχνά, ή 'Αγορά ήτο
διά τον Γεροθωμάν πηγή πεντολέπτων.

Εισερχόμενος εις την 'Αγοράν ήκουσε φωνήν ευ-
θυμον και ζωηράν.

«'Ε! ώρα καλή, Γεροθωμά. 'Από δω! 'Ε!
'Ετσι ξεχνούν της παλιές φιλενάδες;»

Τουτο ήθελε και ο Γεροθωμάς. 'Η δέ Πετρούλα
συχνά δέσκοπτε την διήγησιν, και έξέφραζε τον θαυ-
μασμόν της δι' όλων των θαυμαστικών επιφωνημά-
των. 'Όταν έφθασεν ο Γεροθωμάς εις την διήγη-
σιν του καθαρισμού των ύαλινων, ή Πετρούλα επήρε
δύο μήλα και τα έδωκεν εις την Μαρίκαν, ή όποια
έφαγε το έν μετά χαράς, και το άλλο το έδαλεν εις
το θυλάκιόν της και είπεν: Αυτό θα το φυλάξω για
τον μπάρμπα Γεροθωμά.

«Κύτταξε, Γεροθωμά, τί καρδιά πού την έχει!
ανεφώνησεν ή Πετρούλα.

Και εύθως την έλαβεν εις τās άγκάλας της, και
την κατεφίλει τόσον δυνατά, ώστε όλίγον έλειψε να
την πνίξη.

«Το πουλάκι μου, να το χαρώ! έλεγεν ή Πε-
τρούλα και κατεφίλει την Μαρίκαν.

'Ότα, δέ ο Γεροθωμάς έτελείωσε την ιστορίαν της
Μαρίκας, οι όφθαλμοί της Πετρούλας ήσαν δακρύ-

δρεκτοι, και ο Γεροθωμᾶς ἐνόησεν ὅτι ἡ Πετρούλα συνεκινήθη ἀρκετὰ καὶ ἔμεινεν εὐχαριστημένη, διότι ἤθελε νὰ ζητήσῃ τὴν γνῶμην τῆς, τί νὰ τὴν κάμῃ τὴν Μαρίκην.

«Καὶ τί μου λές, Πετρούλα μου, νὰ το κάμω τὸ κοριτσάκι;

—Τί νὰ το κάμῃς, Γεροθωμᾶ μου; Μπᾶς κ' ἔχεις σκοπὸ νὰ πᾶς νὰ τάφήσῃς ἐκεῖ πού το ἤρρες ἢ νὰ το παραδώσῃς εἰς τοὺς σαλιμπάγκους; Ὁχι βέβαια. Τί νὰ το κάμῃς λοιπὸν; νὰ το κρατήσῃς.

—Αὐτὸ λέω κ' ἐγώ, ἀπεκρίθη ὁ ἀγαθὸς γέρον λαβὼν θάρρος· ἀλλὰ συλλογοῦμαι πῶς νὰ το κάμω· ἐγὼ δὲν ἔξέρω ἀπὸ γυναῖκα καὶ παιδιὰ, ποτέ μου δὲν εἶχα.

—Ἐ, καὶ τί με τοῦτο; Καὶ ἐγὼ ποτέ μου δὲν εἶχα οὔτε ἄνδρα, οὔτε παιδί. Κάμε λοιπὸν σὰν καὶ μένα. Καὶ νὰ σου εἰπῶ περίμενε μιὰ στιγμὴ νὰ ξεπουλήσω, ἢ πές μου καλλίτερα πού κάθεσαι. Ἐρχομαι ἐγὼ καὶ βλέπω τί σου χρειάζεται. Εἴσαι σύμφωνος, Γεροθωμᾶ μου.»

Ἄν ἦτο σύμφωνος! ἦτο καὶ πάρα ἦτο! Ἀνεκκυφίσθη διὰ μιᾶς ὁ Γεροθωμᾶς καὶ ἠσύχασε· διότι δὲν τον ἔμελε καθέλου διὰ τὰ ἔξοδα, τὸν ἔμελε διότι δὲν εἴξευρε πῶς νὰ τὴν μεταχειρισθῇ τὴν μικράν, πῶς νὰ τὴν περιποιηθῇ, πῶς νὰ τὴν ἀντιθέσῃ, πῶς νὰ τὴν περιποιηθῇ. Τοῦτο τὸν ἐδασάνειν· ἀφ' οὗ ὅμως ἡ Πετρούλα ἀνελάμβανε νὰ τὸν βοηθήσῃ, τὸ πρᾶγμα ἦτο πλέον εὐκολώτατον.

Ἐν ᾧ δὲ ὁ Γεροθωμᾶς καὶ ἡ Πετρούλα συνδιέ- λέγοντο περὶ τῆς Μαρίκας, ἡ Μαρίκα ἐσύναζε τὰ πτερὰ τῆς· ὀρνίθος τὴν ὁποίαν εἶχε μαθήσῃ ἡ Πετρούλα. Ἐκράτει μικρὸν ραβδίον καὶ προσεπάθει νὰ δέσῃ τὰ πτερὰ εἰς τὸ ἄκρον τοῦ ραβδίου· ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο νὰ τα δέσῃ, διότι τὰ πτερὰ δὲν ἔμεινον εἰς τὴν θέσιν των, καὶ ἡ Μαρίκα ἐστενοχωρεῖτο πολὺ.

Ἡ Πετρούλα παρετήρησε τὴν ἀγωνίαν τῆς Μαρίκας καὶ τὴν ἠρώτησε:

«Τί πολεμᾷς αὐτοῦ, μικρούλα μου;

—Θέλω νὰ κάνω ἕνα σάρωμα νὰ σαρώνω τὸ σπίτι μας, ἀπεκρίθη ἡ Μαρίκα.

—ὦ! τὴν νοικοκυρούλα μου! νὰ τὴν χαρῶ! εἶδες ἐκεῖ νοικοκυροσύνη! Ἐλα δῶ, πουλάκι μου, νὰ σ' το δέσω... Νὰ το κύτταξες, τί ἔμορφο σαρωματάκι! Μ' αὐτὸ θὰ σαρώνης τὸ σπίτι σας. Τώρα ξέρεις τί νὰ κάμῃς! Ὅλα αὐτὰ τὰ μεγάλα πτερὰ χάρισμά σου, νὰ τα δέσῃς ἀπὸ λίγα λίγα καὶ νὰ κάμῃς μικρὰ σαρωματάκια νὰ τα πουλᾷς. Μία δεκαρούλα τὸ ἕνα ὅλοι θὰ ἀγοράσουν.

—Ἐτσι δὲ θὰ βγάλω καὶ τὸ ψωμάκι μου! ἀνεφώνησεν ἡ Μαρίκα μετὰ χαρᾶς. Τί χαρά! τί χαρά! θὰ κερδίζω κ' ἐγὼ τὸ ψωμάκι μου!

—Τὸ τσαμένο! εἶδες ἐκεῖ τί καλὴ γνῶμη πού ἔχει! Μὰ σὺ εὐρήκεις θησαυρό, Γεροθωμᾶ μου, καὶ σε καλοτυχίζω.»

Ὁ Γεροθωμᾶς ἀπεχαιρέτισε τὴν Πετρούλαν καὶ ἀνεχώρησεν.

Ἡ Πετρούλα ἦτο γυνὴ ἀξιολόγος. Ἦτο γεροντοκόρη, καθὼς δεικνύει καὶ τὸ ὄνομά της: Πετρούλα· διότι ἂν ἦτο ὑπανδρευμένη καὶ τον ἔλεγον τὸν ἄνδρα τῆς Πέτρον, θὰ τὴν ἔλεγον καὶ αὐτὴν Πέτραιναν. Πετρούλα λοιπὸν ἦτο τὸ βαπτιστικὸν ὄνομά της.

Ἡ Πετρούλα ἦτο πενητήκοντα ἐτῶν καὶ πλέον, καὶ εἶχε τὸν τρόπον τῆς. Εἶχε κτήμα πολὺ καλόν, ἔκαμνε τυρίον καὶ βούτυρον, καὶ μόνη τῆς τα ἔφερεν εἰς τὴν ἀγορὰν νὰ τα πωλήσῃ. Ἐφερε καὶ ὀρνίθας καὶ ὦα, καὶ δὲν ἐντρέπετο νὰ τα πωλῇ μόνη τῆς, δὲν ἦτο ἄνθρωπος ψωροπερήφανος. Ἦγαπα τὰ μικρὰ παιδιὰ καὶ τα ἐθώπευε· αὐτὴ ἀνέτρεφε τὰ τέκνα τῆς ἀδελφῆς τῆς, ἡ ὁποία ἦτο χήρα. Ἀλλὰ καὶ εἰς πάντα τὰ παιδιὰ τῆς γειτονίας ἐμοίραζεν ἀσπασμούς, γλυκίσματα καὶ συμβουλάς. Περιττὸν εἶνε νὰ σας εἰπῶ ὅτι πάντα τὰ παιδιὰ τῆς γειτονίας τῆς ἐγνώριζον τὸν Γεροθωμᾶν.

Ὁ Γεροθωμᾶς ἐπανήλθεν εἰς τὸ δωμάτιόν του, καὶ ἐπερίμενε τὴν Πετρούλαν νὰ ἔλθῃ κατὰ τὴν ὑπόσχεσίν τῆς. Καθ' ὃδὸν ἐν ᾧ ἤρχετο ἦτο πολὺ εὐθυμὸς καὶ φαεινός· ἀλλὰ καθὼς ἔφθασεν εἰς τὴν γειτονίαν του εὐθὺς ἔγινε σκυθρωπός, καὶ μάλιστα

ὅταν ἀνέβαινε τὴν κλίμακα τῆς οἰκίας, ὅπου ἦτο τὸ δωμάτιόν του. Ἀλλὰ διατί τάχα νὰ ἐξακολουθῇ ἡ σκυθρωπότης του καὶ ἀφ' οὗ ἀκόμη εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιόν του καὶ ἔκλεισε τὴν θύραν ἀσφαλῶς; Διότι εἶδε πολλὰ πράγματα ἄσχημα καὶ ἄτοπα, τὰ ὁποῖα ἕως τότε δὲν εἶχε παρτηρήσῃ. Εἶδε τὸν γείτονά του τὸν ρακοσυλλέκτην, ὁ ὅποιος ἤθελε νὰ πωλήσῃ μαντήλια εἰς ἀγοραστήν, τοῦ ὁποίου καὶ ἡ ἐνδυμασία καὶ τὸ πρόσωπον καὶ οἱ τρόποι ἦσαν πολὺ ὑποπτα, δὲν ἐφάνετο ἐντιμὸς ἄνθρωπος· καὶ ποῦ τὰ εἶχεν εὐρὴ τὰ μαντήλια ὁ ρακοσυλλέκτης; οἱ ἄνθρωποι δὲν ρίπτουν ποτέ εἰς τὰ σαρώματα μαντήλια ἀμεταχείριστα, ἀλλὰ μόνον παλαιόπανα καὶ ράκη, τὰ μαντήλια λοιπὸν θὰ ἦσαν ἐξ ἁπαντος κλοπιμαῖα. Ἐπειτα εἶχεν ἴδῃ μέθυσον ρακένδυτον, ὁ ὅποιος δὲν ἠδύνατο νὰ περιπατήσῃ, καὶ ὀλίγον ἔλειψε νὰ πέσῃ ἐπάνω εἰς τὴν Μαρίκην· εἶχεν ἴδῃ τρία παιδιὰ ρακένδυτα καὶ ῥυπαρά, τὰ ὁποῖα ἐπάλειον καὶ ὑβρίζοντο, καὶ ἔλεγον ἄσχημα λόγια, ὥστε ἤρπασε τὴν χεῖρα τῆς Μαρίκας καὶ ἐτάχυνε τὸ βῆμά του, διὰ νὰ μὴ τα ἀκούσῃ ἡ μικρά. Ἀλλὰ διατί τάχα πάντα ταῦτα ἐφάνησαν εἰς τὸν Γεροθωμᾶν ἄτοπα καὶ ἄσχημα; Τάχα πρώτην φορὰν οἱ γείτονές του ἐφίλονόν, καὶ

«ΚΛΑΨΕΤΕ ΚΛΑΨΕΤΕ ΠΑΙΔΙΑ!»

ὑβρίζοντο, ἔλεγον ἄσχημα λόγια; Ὁχι βέβαια. Πῶς λοιπὸν σήμερον μόνον τὰ ἤκουσε, καὶ ἠσθάνθη τὴν ἀηδίαν καὶ τὴν ἀποστροφήν;

Αὐτὸν βέβαια δὲν τον ἔμελε διὰ τὸν ἐαυτὸν του· ἄς ἐφίλονόν, ἄς ὑβρίζοντο, ἄς ἐμέθυσον, ἄς ἔκλεπτον καὶ ἄς ἐπώλουν πράγματα κλοπιμαῖα. Ἐως τὴν ὥραν δὲν τον ἔμελε, διότι δὲν εἶχε μαζὶ του μικρὸν παιδίον. Ἀλλὰ ἀφ' οὗ εἶχε τὴν Μαρίκαν, ἠσθάνθη ὅτι ἔχει μεγάλην εὐθύνην διὰ τὴν ἀνατροφήν τῆς κόρης του, ὥς τὴν ὠνόμαζε. Τότε ἠσθάνθη ὅτι τὰ

καλὰ παιδιὰ δὲν πρέπει νὰ βλέπουν ἄσχημα πράγματα, καὶ νὰ ἀκούουν ἄσχημα λόγια· ἀλλὰ πρέπει νὰ ἀπομακρύνωνται εὐθὺς καὶ νὰ φεύγουν. Δι' αὐτὸ λοιπὸν ὁ Γεροθωμᾶς ἔχασε τὴν εὐθυμίαν του καὶ ἔγινε σκυθρωπός, καὶ δι' αὐτὸ, ἀφ' οὗ ἐσκέφθη ὀλίγον, ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν του καὶ ἐψιθύρισεν: «Ἄ, μὰ χωρὶς ἄλλο πρέπει νὰ ἀλλάξω δωμάτιον· ἡ γειτονία αὐτὴ δὲν κάνει διὰ τὴν Μαρίκα μου!»

[Ἐπεται συνέχεια.]

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ι. ΦΕΡΜΠΟΣ

«ΠΟΣΟ ΤΟ ΠΟΥΛΕΙΣ ΑΥΤΟ ΤΟ ΜΑΝΤΗΛΙ;»

ΤΑ ΝΑΥΤΟΠΟΥΛΑ

Οἱ ἄνεμοι βογκοῦνε, τὰ κύματα φουσκοῦνε, Καὶ τὰ πανιά κοντεύουν νὰ σπάσουν τὰ ξάρτια μας Μικροὶ μεγάλ' οἱ ναῦταις μὲ θάρρος καμαρόνουνε Κι' ἀνεβοκατεβαίνουν ἀπάνω εἰς τὰ κατάρτια μας.

Ἀχόρταγῃ φουρτοῦνα! καράβι μου, χαθήκαμε, Θὰ φθάσουν εἰς τὸ λιμάνι μονάχα τὰ κομμάτια σου, Ναυτόπουλα, τὸ νοῦ σας εἰς τὴν ὥρα που βρεθήκαμε, Θανάσῃ, εἰς τὸ τιμόνι καὶ τέσσερα τὰ μάτια σου.

Ὅσα πανιά σχισμένα ἀμέσως νὰ τὰ ράψωμε, Καὶ μὴ φοβεῖτῃς διόλου ἂν ἦσαστ' ἐλληνόπουλα! Ἄγιε Νικόλα, βόηθα, λαμπάδα νὰ σ' ἀνάψωμε Κι' ὁ γέρω-καπετάνιος καὶ ὅλα τὰ ναυτόπουλα!

Σωπάσανοι ἄνεμοι καὶ πέσανε τὰ κύματα, Ναυτόπουλα κουράγιο, κουράγιο καὶ σωθήκαμε, Μὲ τὰ πανιά σχισμένα μὲ τὰ κατάρτια τρίμματα Σὲ ἥσυχο λιμάνι γὰ μιὰ στιγμὴ βρεθήκαμε.

Ἐγια μόλα — Ἐγια λέσσα, εἰς τὸ λιμάν' ἤμαστε μέσα.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΕΜΗΣ

ΤΟ ΜΕΓΑΛΟΦΥΕΣ ΠΑΙΔΙΟΝ

[Ἐπεισόδιον τῆς παιδικῆς ἡλικίας τοῦ Ραφαήλ· κατὰ τὸ Γαλλικὸν τῆς Ouida.]

(Συνέχεια· ἴδε σελ. 40.)

— Τρεῖς μῆνας, φίλε μου, ἀπεκρίθη ὁ Λουκάς στενάζων μὲ ἀπελπισίαν. Ἀλλὰ καὶ τρία χρόνια ἂν μοῦ ἐδίδαν προθεσίαν τί τὸ ὄφελος; Διὰ τῆς βίας δὲν γίνεται κανεὶς καλλιτέχνης, ὅπως μὲ τὸ ξύλο τὸ ὀκνὸν μουλάρι δὲν γίνεται γρήγορο· ὕστερα ἀπὸ τρία χρόνια θάμαι ὅτι εἶμαι καὶ τώρα. Ξεύρεις τί μοῦ ἔλεγε ὁ πατέρας σου χθὲς βράδυ ἀκόμη; καὶ ὅμως εἶνε καλὸς ὁ πατέρας σου καὶ δὲν μὲ περιφρονεῖ. Μοῦ ἔλεγε: «Παιδί μου Λουκά, ἄδικα χάνεις τὸν καιρὸν σου ἂν ἐλπίζης πῶς θὰ πάρῃς τὴν Εἰρήνην» εἶνε σὰν νὰ ζητῇς νὰ φθάσῃς τὸ φεγγάρι. Ἄν τὴν εἶχα ἐγὼ κόρη μου θὰ σοῦ τὴν ἐδίδα γιατί ἔχεις χρυσὴ καρδιά, ἀλλ' ὁ Μαστροβενέδικτος δὲν θὰ σοῦ τὴν δώσῃ ποτέ, γιατί μοῦ φαίνεται ὅτι ποτέ δὲν θὰ κατορθώσῃς νὰ κάμῃς καμμιά ζωγραφιὰ τῆς προκοπῆς. Μὴ σὲ δυσαρεστοῦν τὰ λόγια μου, διότι δὲν σοῦ τὰ λέγω μὲ σκοπὸν νὰ σὲ δυσαρεστήσω· ἴσα ἴσα σοῦ ὁμιλῶ διὰ τὸ συμφέρον σου. Ἄν ἐγὼ εἶχα τὴν λεβεντιά καὶ τὴν παληκαριά σου θὰ ἐγινόμουν στρατιωτικὸς καὶ θὰ εἶχα μέλλον. Αὐτὰ μοῦ εἶπε ὁ ἴδιος ὁ πατέρας σου, Ραφαήλ.

— Ἀλλὰ ἡ Εἰρήνη, ἀπήντησε τὸ παιδίον, δὲν θέλει νὰ πᾶς εἰς τὸν πόλεμον.

— Ποῖος ξεύρει ἂν θὰ τὴν νοιάσῃ καὶ διόλου!...

— Εἶμαι βέβαιος, ἀπήντησεν ὁ Ραφαήλ, ὅτι θὰ λυπηθῇ, Λουκά· σοῦ ἔχει φιλίαν μόνον ἐπειδὴ εἶνε κόρη, καὶ ὁ πατέρας τῆς δὲν σ' ἔχει πάρῃ ἀπὸ καλὸ μάτι δὲν τολμᾷ νὰ τὸ εἰπῇ. Μὰ νὰ εἴξερεις πόσο περιποιεῖται τὸ πουλάκι ποῦ τῆς ἔδωκες!

Ὁ Λουκάς ἐρίλησε τὸν μικρὸν τοῦ φίλου.

— Καὶ ἂν μὲ θέλῃ, ἀπήντησε στενάζων, τί ὠφελεῖ ἀφ' οὗ ὁ πατέρας τῆς εἶνε ἐναντίον μου; Κοντὰ εἰς τὰ ἄλλα ἦλθε καὶ αὕτῃ ἡ παραγγελία τοῦ δουκὸς κ' ἔχειροτέρησε τὰ πράγματα. Ἄν τύχῃ καὶ πάρῃ τὴν Εἰρήνην ἐκεῖνος ὁ φαντασμένος ὁ Βερεγκάριος, χωρὶς ἄλλο θὰ γίνω στρατιώτης καὶ θὰ πάγω εἰς τὸν πόλεμον, καὶ θὰ παρακαλέσω τὸν Θεὸν νὰ σκοτωθῇ μιά ὥρα ἀρχήτερα γιὰ νὰ τελειώσουν τὰ βάσανά μου.

Ὁ Ραφαήλ ἔμεινε συλλογισμένος στιγμὰς τινάς, ἔπειτα δὲ ὑψώσας τὴν κεφαλὴν του εἶπε:

— Μοῦ ἦλθε μία ἰδέα, Λουκά. Ἀλλὰ δὲν εἰξεύρω ἂν θὰ μ' ἀφήσῃς νὰ δοκιμάσω.

— Σὺ, καλὸ μου παιδί; Εἰς τί εἰμπορεῖ νὰ σοῦ εἰπῇ ὅχι ὁ Λουκάς; Μὰ βγάλε ἀπὸ τὸ νοῦ σου, Ραφαήλ, ὅτι εἰμπορεῖς νὰ μὲ βοηθήσῃς· κανεὶς δὲν εἰμπορεῖ νὰ μὲ βοηθήσῃ ἔς τὴν δυστυχία μου· εἶμαι δυστυχής, δυστυχής!

Ὁ Ραφαήλ τὸν ἐνηγκαλίσθη καὶ τῷ εἶπε τὸ σχῆμά του.

Μετά τινάς ἡμέρας ὁ Βενέδικτος προσκαλέσας ὅλους τοὺς μαθητὰς του ἀνεκοίνωσεν εἰς αὐτοὺς μὲ ἐπισημότητα τὴν παραγγελίαν τοῦ δουκὸς καὶ τὸ ἰδικόν του σχέδιον. Δὲν ἐξεστόμισε τὸ ὄνομα τῆς θυγατρὸς του, ἀλλ' οἱ νέοι ἐνόησαν καὶ χωρὶς νὰ τοῖς τὸ εἰπῇ ὅτι ὅστις θὰ εἶχε τὴν εὐτυχίαν νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν δοῦκα θὰ ἐλάμβανε τὴν τιμὴν νὰ γίνῃ καὶ συνέταιρος τοῦ διδασκάλου. Ἦτο δὲ γνωστὸν εἰς τὸ Οὐρβίνον, ὅτι ὅστις εἴλκυε τὴν εὐνοίαν τοῦ Βενέδικτου καὶ ἐγίνετο συνέταιρός του, ἦτο ἐκ προτέρων βέβαιος ὅτι θὰ νυμφευθῇ τὴν θυγατέρα του. Ὁ ἀγγειοπλάστης, ὡς βλέπετε, οὔτε ἡρώτα τὴν δυστυχὴ Εἰρήνην, οὔτε ἐφρόντιζε περὶ τῶν αἰσθημάτων τῆς.

Ἀλλ' ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἐνέβαλλεν εἰς μεγάλην ἀνησυχίαν τοὺς μαθητὰς τοῦ Βενέδικτου ἦτο ὅτι ὁ γέρον ἀγγειοπλάστης παρεδέχετο εἰς τὸν διαγωνισμόν ὅχι μόνον τοὺς ἰδικούς του μαθητὰς ἀλλὰ καὶ ὅλους τοὺς νέους, οἱ ὅποιοι εἶχον γεννηθῇ εἰς τὸ δουκάτον τοῦ Οὐρβίνου. Ποῖος ἡδύνατο νὰ βεβαιώσῃ τοὺς δυστυχεῖς μαθητὰς τοῦ Βενέδικτου ὅτι ὁ διαγωνισμὸς δὲν θ' ἀπεκάλυπτεν ἑξαφνα καμμίαν ἄγνωστον μεγαλοφυΐαν, κανένα ἔκτακτον καλλιτέχνην ὅστις νὰ κερδίσῃ καὶ τὸ βραβεῖον καὶ τὴν χεῖρα τῆς ὠραίας Εἰρήνης; Καὶ ἐκτὸς τούτου, ὅστις ἐνυμφεύετο τὴν Εἰρήνην μαζί μὲ αὐτὴν θὰ ἐλάμβανε καὶ περιουσίας ὅχι εὐκαταφρόνητον, θὰ ἐκληρονόμει τὴν μεγάλην οἰκίαν τοῦ γέροντος ἀγγειοπλάστου, τὸν κήπον, τὸν λαχανόκηπον, πολλὰ πολύτιμα κοσμήματα, καὶ ὅχι ὀλίγους ἀγρούς, παράγοντας σῖτον καὶ ἄλλους δημητριακοὺς καρπούς.

Ὁ Λουκάς δὲν τὰ ἐσυλλογίζετο διόλου αὐτά, ἀλλ' οἱ τρεῖς ἄλλοι μαθηταὶ τὰ ἐσυλλογίζοντο καὶ οἱ ἄλλοι νέοι ἐπίσης.

Ἡμέραν τινὰ ὁ Ἰωάννης Σάντσιος, ὁ πατὴρ τοῦ Ραφαήλ εἶπεν εἰς τὸν Βενέδικτον.

— Ἄν ἤμην εἰς τὴν θέσιν σας θὰ ἐξέλεγα διὰ τὴν κόρην μου ὅχι τὸν καλλίτερον ζωγράφον ἀλλὰ τὸν καλλίτερον νέον τὸν ὁποῖον θὰ εὕρισκα, διότι πρέπει νὰ τὸ εἴπωμεν, καὶ ἂς μείνῃ μεταξύ μας, οἱ καλλίτεροι καλλιτέχναι δὲν εἶνε πάντοτε καὶ οἱ καλλίτεροι ἄνθρωποι, διὰ τὸν ἥσυχον δὲ οἰκογενειακὸν βίον χρειάζονται ἄλλου εἶδους προτερήματα παρ' αὐτὰ ὅπου ἔχουν οἱ περισσότεροι καλλιτέχναι.

Τότε ὁ Βενέδικτος, ὅστις ἐμάντευσεν ὅτι ὁ Σάντσιος ἤθελε νὰ ὁμιλήσῃ ὑπὲρ τοῦ Λουκά, ἔγινε σοβαρώτερος ἀπὸ τὸ σῦνηθες, καὶ τῷ ἀπεκρίθη ἀποτόμως:

— Ἐμέ, μοῦ χρειάζεται ἓνας ἀληθινὸς καλλιτέχνης, ὁ ὁποῖος νὰ εἶνε ἱκανὸς νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν φήμην τοῦ ἀγγειοπλαστικοῦ μου ἐργαστηρίου. Τὸ φῶς μου ἤρχισε νὰ ἀδυνατίζῃ καὶ θὰ λυπηθῶ κατάκαρδα ἂν τὸ Οὐρβίνον μείνῃ ὀπίσω ἐν ᾧ ἄλλαι πόλεις ἀντίζηλοι προσδεύουν καθ' ἑκάστην. Τόσῳ τὸ χειρότερον διὰ τὴν Εἰρήνην ἂν εἶνε κόρη μεγάλου καλλιτέχνου!...

Ὁ ἀγαθὸς Σάντσιος, ὅστις ἦτο ἔξυπνος ἄνθρωπος, δὲν ἡδυνήθη νὰ μὴ μειδιάσῃ. Αὐτὸς ὅστις ἦτο φίλος μεγάλων ζωγράφων καὶ εἰξευρεν ἀπὸ ζωγραφικὴν δὲν ἀνεγνώριζε διόλου μεγολοφυΐαν εἰς τὸν γέροντα ἀγγειοπλάστην.

— Καὶ μὲν Εἰρήνη! εἶπε καθ' ἑαυτὸν νὰ ἦτο καὶ ὁ Ραφαήλ μου δέκα ἔτη πλεόν μεγάλος!

Ὁ Σάντσιος δὲν προσέβλεπε τὸ μέλλον, τὸ ἔξοχον, τὸ θαυμάσιον, τὸ ἀπαράμιλλον μέλλον τοῦ μικροῦ υἱοῦ του· διὰ τοῦτο ὠνειροπόλοι δι' αὐτὸν ὅχι ἄλλο τι μεγαλείτερον ἀλλὰ τὴν ἥσυχον καὶ εἰρηνικὴν ζωὴν μετρίου ζωγράφου, ζῶντος ἐντὸς τοῦ Οὐρβίνου.

Ἀλλὰ κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ποῦ νομίζετε ἦτο ὁ Ραφαήλ; Ποῦ φαντάζεσθε ὅτι διήρχετο ὥρας ὀλοκληρὺς ἐνίοτε δὲ καὶ ὅλην τὴν ἡμέραν, διαρκῶς, καθ' ἑκάστην;

Ἦτο εἰς τὸ πτωχικὸν δωμάτιον τοῦ Λουκά ἐνώπιον μιᾶς παροψίδος καὶ ἐνὸς ἀγγείου, τὰ ὁποῖα ἦσαν σχεδὸν μεγαλειότερα ἀπ' αὐτόν. Ἐκαστος ἐκ τῶν μαθητῶν τοῦ Βενέδικτου εἶχεν ἐν ἰδιαιτέρον δωμάτιον. Εἰς τὸ δωμάτιον λοιπὸν ἐκεῖνο ὁ ἀγαθὸς Λουκάς ἐφιλοξένει ἐκεῖνον τὸν ὁποῖον ἀπεκάλει ἀγγελὸν του.

Ἀλλὰ ποῖον ἦτο τὸ μυστικὸν τὸ ὁποῖον ὁ Ραφαήλ εἶχε ψιθυρίσῃ εἰς τὸ οὖς αὐτοῦ;

Τὸ μυστικὸν τοῦτο ἦτο τὸ ἐπόμενον:

— Ἀφῆσε νὰ δοκιμάσω ἐγὼ νὰ ζωγραφίσω τὸ πιάτο καὶ τὸ ἀγγεῖον.

Ὁ Λουκάς ἀντέστη κατ' ἀρχὰς εἰς τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ Ραφαήλ, καὶ ἂν δὲν ἡγάπα καὶ δὲν ἐξετίμα πολὺ τὸ παιδίον ἐκεῖνο βεβαίως θὰ τὸ ἀπεκάλει ἀνόητον καὶ θὰ τὸ ἐδίωκε μακρὰν τῶν χρωστήρων καὶ τῶν ἀγγείων. Ἦτο ποτὲ δυνατόν νὰ φαντασθῇ ὅτι ὁ μικρὸς Σάντσιος, ἐν παιδάριον ἐκεῖ, ἐπὶ τὰ χρόνια, θὰ ἡδύνατο νὰ ζωγραφίσῃ μίαν παροψίδα καὶ ἐν ἀγγεῖον προωρισμένα διὰ τὸν δοῦκα τῆς Μαντούης;

Τὸ παιδίον τῷ εἶχεν ἐπαναλάβῃ πολλάκις:

— Ἀφῆσέ με νὰ δοκιμάσω.

Ἵπέσχετο ὅτι δὲν θὰ φανερώσῃ εἰς ἑκάνένα τὸ μυστικὸν καὶ ὅτι μόνος ὁ Λουκάς θὰ τὸ εἰξεύρῃ, ἐν περιπτώσει δὲ ἀποτυχίας ἀνελάμβανε, νὰ πληρώσῃ τὴν ἄξιαν τῶν δύο φαργεντιανῶν σκευῶν, τὰ ὁποῖα θὰ εἶχε καταστρέψῃ. Διότι ἀκριβῶς εἶχεν ὡς μόνον τοῦ περιουσίαν δύο δουκάτα τὰ ὁποῖα τῷ εἶχε δώσῃ ὁ δοῦξ κατὰ τὴν ἡμέραν τὴν ὁποίαν εἶχεν ἔλθῃ εἰς τὸ ἐργαστήριον τοῦ πατρὸς του.

Τὸ παιδίον εἶχε τόσῃν πεποίθησιν καὶ ὁ δυστυχὴς Λουκάς κατεῖχετο ἀπὸ τόσῃν ἀπελπισίαν ὥστε ἐπὶ τέλους ὑπεχώρησεν.

— Εἶνε τῶν ἀδυνάτων ἀδύνατον νὰ κάμω δουλειὰ καλλιτέρη ἀπ' αὐτῇ, εἶπεν ὁ Λουκάς παρατηρῶν τὰ χονδροειδῆ τοῦ σχεδία καὶ ἀναστενάζων ἐκ βάθους καρδίας. Καὶ ὅμως κάποτε οἱ ἀχιοὶ μὲ τὴν βοήθειαν τῶν ἀγγέλων κάμνουν θαύματα.

— Δὲν θὰ εἶνε θαῦμα, ἀπεκρίθη ὁ Ραφαήλ ὅστις τὸν εἶχε ἀκούσῃ· ὁ Θεὸς ἔβαλε κατὶ μέσα μου, τὸ νοιώθω, γι' αὐτὸ ἔχω ἐλπίδα πῶς θὰ ἐπιτύχωμεν.

«ΩΑΗΓΗΕΕ ΤΟΝ ΛΟΥΚΑΝ ΠΑΝΘΕΙΟΝ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ» (Σελ. 58)

Ἀπὸ τὴν στιγμήν ἐκείνην ὁ Λουκάς τὸν ἀρῆκεν ἐλευθερὸν νὰ πράξῃ ὅ τι ᾔθελε. Ὅλας τὰς ὥρας ἡμέρας τοῦ Ἀπριλίου τὸ παιδίον ἔμενε κεκλεισμένον εἰς τὸ ὑπόστεγον ἐκεῖνο δωμάτιον, ἐργαζόμενον, ζωγραφοῦν. συσπῶν τὰς ὥρας τοῦ ὁρῶς, μειδιῶν ἡσύχως ἀναλόγως τῆς εὐχαρίστησέως, ἢ τῆς δυσχερείας τὴν ὅποιαν ἠσθάνετο ἐκ τῆς ἐργασίας του. Τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἀκριδῶς ὁ Ἰωάννης Σάντιο ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὸ Οὐρδίνον μεταβὰς νὰ ζωγράψῃ, ἤσθη τοὺς τοίχους εἰς παρεκκλησίον, πρώτην δὲ φορὰν ἐπὶ ζωῆς τοῦ τοῦ παιδίου ἠσθάνθη χαρὰν διότι ἀνέχεται ὁ πατήρ του· διότι βεβαίως ὁ Σάντιος θὰ ἔδλεπεν ἐπὶ τέλους τὰς μακρὰς καὶ συνεχεῖς ἀπουσίας τοῦ μικροῦ υἱοῦ του, καὶ θὰ τὸν ἠγάπαζε χωρὶς ἄλλο νὰ μελετᾷ τὰ μαθηματὰ του ἢ νὰ κάμνῃ γυμναστικὴν ἀντὶ νὰ μὴν κατάκλειστος εἰς ἐν δωμάτιον τόσας ὥρας. Ἡ μήτηρ του δὲν ἔλεγε τίποτε εἰς τὸν Ραφαήλ, διότι ἦτο εὐχαριστημένη βλέπουσα αὐτὸν νὰ διασκεδάζῃ κατ' ἀρέσκειάν του· εἰς αὐτὴν ὅτι ἡ Εἰρήνη τὸν ἠγάπα πολὺ καὶ ὅτι τίποτε δυσάρεστον δὲν ἦτο δυνατόν νὰ πάθῃ τὸ παιδίον ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ γέροντος Βενεδίκτου. Ἡ Εἰρήνη δὲ πάλιν ἠπόρει βλέπουσα ὅτι ὁ Ραφαήλ τὴν παρήτει ὅλως διόλου διὰ νὰ πηγαίῃ καὶ κλειθῇ εἰς τὸ ὑπόστεγον δωμάτιον τοῦ Λουκά.

Ἐνὸμιζεν ὅτι μετέβαινε διὰ νὰ βλέπῃ τὸν Λουκᾶν ζωγραφοῦντα καὶ ἦτο εὐχαριστημένη. Ἀλλ' ἡ ταλαίπωρος κόρη δὲν ἠπάτα τὸν ἑαυτὸν τῆς· ἦτο βεβαία, ὡς καὶ ὁ ἴδιος ὁ Λουκάς, ὅτι ὁ δοῦξ ἦτο ἀδύνατον νὰ ἐκλέξῃ ὡς δῶρον διὰ τὸν ἐξαδέλφον του δοῦκα τῆς Μαντούης ἔργον κατασκευασμένον ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ Λουκά. Καὶ ὅμως ἦτο τόσο ὠρεῖος, τόσο γενναῖος, τόσο καλὸς ὁ δυστυχὴς Λουκάς! τί τὴν ἔμελεν αὐτὴν ἂν ἦτο ἄξιος ἢ ὅχι νὰ λάβῃ τὸ βραβεῖον; τοιοῦτος ὅποιος ἦτο θὰ τὴν καθίστα εὐτυχὴ ἂν τὴν ἐνυμφεύετο.

Εἰς τὸ ἀπόκλειστον δωμάτιον ὁ Ραφαήλ διήρχετο τεταρταμένης στιγμᾶς, ἦσαν δὲ αἱ πρῶται ἀνήσυχοι στιγμαὶ τῆς ἡσύχου καὶ μικρᾶς ἀκούμης ζωῆς του. Δὲν ἐπέτρεπεν οὐτε εἰς αὐτὸν τὸν Λουκᾶν νὰ ἴδῃ τί ἔκαμνε. Πρὶν ἀρχίσῃ νὰ ἐργασθῇ ἔσυρε τὸν σύρτην τῆς θύρας, ὅτε δὲ ἀνεχώρη· ἐλάμβανε μὲν τὸν τὸ κλειδίον τοῦ ἐρμαρίου εἰς τὸ ὅποιον ἐκλείδωνε τὴν παροψίδα καὶ τὸ ἀγγεῖον. Αἱ χελιδόνες εἰσῆρχοντο καὶ ἐξῆρχοντο ἀπὸ τὰ χωρὶς ὑαλίας παράθυρα καὶ ἐπερυγίζον πέριξ τοῦ μικροῦ καλλιτέχνου. Αἱ ἀκτῖνες τοῦ ἀνατέλλοντος ἡλίου, εἰσῆρχοντο ἐπίσης ἀπὸ τὸ παράθυρον καὶ μετέβαλλον τὴν ξανθὴν κόμην τοῦ παιδίου εἰς φωτεινὸν στέφανον, ὡς ἐκείνους τοὺς ὁποίους ἐζωγράφει ὁ πατήρ του πέριξ τῶν κεφαλῶν τῶν ἁγίων. Ὁ Ραφαήλ ἐξηλούθει τὸ ἔργον τοῦ με ἀρχὰν προσήλωιν, καὶ ἐν τούτοις ἐνόησε ὁ ἥχος τῶν σαλπίγγων καὶ αἱ τυμπανοκρουαὶ ἀνήγγ-

γελον ὅτι καὶ ἔκτακτον συνέβαινε ἔξω· ἀλλ' οὐδέποτε διέκοπτε τὴν ἐργασίαν ὡς ἴδῃ ἀπὸ τὸ παράθυρον τί συνέβαινε. Ἦτο ἐπὶ τῶν ἐτῶν μόνον ἀλλ' ἐργάζετο ὡς ἀνὴρ· οἱ μικροὶ ροδόχροι δάκτυλοί του διεχειρίζοντο μὲ θαυμαστὴν ἐπιδεικνύμενην τὴν χρωστήρα, ὅστις ἔμελε νὰ τὸν καταστήσῃ ἐν ὅτῳ ἔζη ἐνδοξότερον αὐτοκρατορὸν καὶ βασιλέα, καὶ μετὰ θανάτον του νὰ τῷ δώσῃ τὴν τιμὴν νὰ τὸν θάψουν εἰς τὸ Πάνθειον τῆς Ρώμης.

Ἦτο γὰρ ἐκτετακτὸς φύλλον χαρτοῦ διὰ τῶν σχεδιασμάτων του, τὰ ὅποια ἔκαμνε πρὶν ἀρχίσῃ τὴν ζωγραφίαν. Ὅτε δὲ τέλος πάντων ἔμεινεν εὐχαρίστημένος ἐξ αὐτῶν, μετέφερεν ἐπὶ τῶν φαγεντιανῶν ἀγγείων μὲ χρώματα τὴν ὥρᾳ τὴν εἰκόνα τὴν ὅποιαν εἶχε σχεδιάσῃ. ἠσθάνετο εὐγνωμοσύνην ἐκ βάθους καρδίας πρὸς τὸν πατέρα του διότι τὸν ἄρνευεν ἀπὸ τριῶν ἐτῶν παιδείας νὰ ζωγραφῇ, ἐπίσης δὲ καὶ εἰς τὸν Μαστροβενεδίκτον διότι τῷ εἶχε φανερῶς τὰ μυστήρια τῆς ἐπὶ φαγεντιανῶν ἀγγείων ζωγραφικῆς.

Ὁ Ραφαήλ λοιπὸν ἐργάζετο πολλὰ καὶ ἀπὸ τὸ πρῶτ' ἕως τὸ ἐσπέραι. Ὁ Λουκάς τὸν παρετήρει συχνὰ μὲ προσοχήν· ὅχι τὰς ὥρας κατὰ τὰς ὁποίας ἐργάζετο, ἐννοεῖται, διότι ὁ Ραφαήλ, ὅπως εἶπομεν, δὲν τῷ ἐπέτρεπε νὰ ἴδῃ τὸ ἔργον τοῦ πρὶν τὸ τελειώσῃ. Ὁ ἀγαθὸς Λουκάς ἤρχισε ν' ἀπορῇ βλέπων αὐτὸν τόσο σκεπτικόν, τόσο εὐχαριστημένον ἀπὸ τὸ ἔργον του. Τὸ ἐπταετὲς ἐκεῖνο παιδίον εἶχε γίνῃ σοβαρόν, εἶχεν ὠχρίασῃ, οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ του εἶχον καταστῇ μεγαλειότεροι καὶ βαθύτεροι.

— Πιστεύω, ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν ὁ δυστυχὴς Λουκάς, πῶς ὁ κύρ Ἰωάννης θὰ θυμώσῃ μαζί μου, ἂν μάθῃ πόσον κοπιᾷ ὁ μικρὸς Ραφαήλ του.

Ἀλλὰ τὰ γινόμενα δὲν ἀπογίνονται, τὰ πράγματα δὲν ἦτο πλέον δυνατόν νὰ μεταβληθῶσιν.

Ὁ Ραφαήλ ἐξηκολούθει οὕτω τὸ ἔργον του, χωρὶς κανεὶς νὰ ὑποπτεύῃ τίποτε, ἐν ᾧ τὰ λείρια ἤνοιγον εἰς τὸν κήπον καὶ ἐμκραίνοντο, ἐν ᾧ τὸ ἀγρόκλημα ἤθει εἰς τοὺς φραγμούς, ἐν ᾧ οἱ θεριστὰὶ ἐθέριζον τὸν σῖτον καὶ τὴν κριθήν, ὑπὸ τὰς ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου, ἐκεῖ πέραν εἰς τὴν ἡσυχίαν καὶ σιγὴν τοῦ κοιλάδα.

Ἦτο τὸ μέσον τοῦ θέρους καὶ οἱ τρεῖς μῆνες τῆς προθεσμίας ἔμελλον νὰ τελειώσῃ μετὰ μίαν ἐβδομάδα.

Μίαν ἡμέραν, κατὰ τὸ δειλινόν, ὁ Ραφαήλ ἔλαβε τὸν Λουκᾶν ἀπὸ τῆς χεῖρας καὶ τῷ εἶπε:

— Ἔλα νὰ ἴδῃς!

Ὁδῆγησε δὲ τὸν νέον πλησίον τῆς τραπέζης, ἐνώπιον τῆς ὁποίας εἶχε περάσῃ τόσας ὥρας καὶ τόσας ἡμέρας ἐργαζόμενος.

Ὁ Λουκάς ἐξέβαλε δυνατὴν κραυγὴν, καὶ ἀρχὴν τὴν ὥραν ἔμεινε σιωπηλὸς παρκατηρῶν. Ἐπειτα ἐγονετῆσε καὶ ἐφίλησε τοὺς μικροὺς πόδας τοῦ

παιδίου. Αὕτη ἦτο ἡ πρώτη τιμὴ τὴν ὅποιαν ἐλάμβανε ἐκεῖνος, ὅστις βραδύτερον ἔμελε ν' ἀπολαύσῃ τὴν δόξαν καὶ νὰ θαυμάσῃ ὅσον κανεὶς ζωγράφος.

— Λουκά μου, μὴν κίμνῃς· ἔτσι, σὴν ἔπαυ, εἶπεν ἡσύχως τὸ παιδίον. Ἄν εἶνε καλὸ αὐτὸ ποῦ ἔκαμα ὡς εὐχαριστήσωμεν τὸν Θεόν.

Τὸν θαυμασμὸν ἐκεῖνον τοῦ Λουκά εἶχε προεβλέπει τὸ ὠρεῖδες πινάκιον καὶ τὸ μεγάλον ἀγγεῖον, τὰ ὅποια τὴν στιγμήν ἐκείνην ἐφωτίζοντο ὑπὸ τῶν ἀκτῖνων τοῦ δύοντος ἡλίου· ἔλαμπον καὶ τὰ δύο καὶ θὰ ἐνόμιζέ τις ὅτι ἦσαν ἀδερματοκόλλητα. Τριγύρω εἶχον ὠραιότατα κοσμήματα, μέσα ἀπὸ τὰ ὅποια προέδχον ἀγγελάκια καὶ ἄνθη. Τοπογραφίαι τινὲς παρίστανον τὰς ὠραιότερας τοποθεσίας τῶν περιχώρων τοῦ Οὐρδίνου, τὰ δὲ βουνὰ εἶχον τὸ μαγευτικὸν ἐκεῖνο χρῶμα τὸ ὅποιον λαμβάνουν ὁπότεν εὐχὴ ὁ ἥλιος.

Μεταξὺ τῶν ἐξωγραφημένων προσώπων, ἐν πρὸ πάντων εἶλκε τὴν προσοχήν ἀμέσως παρίστα τὴν Ἐσθέρ, λευκὰ ἐνδεδυμένην, φοροῦσαν χρυσοῦν στέφανον, ἡ δὲ Ἐσθέρ αὕτη εἶχε τὴν μορφήν τῆς Εἰρήνης. Καὶ τὸ ἔργον ἐκεῖνο τὸ ἀμίμητον, ἦτο ἔργον ἐπταετοῦ παιδίου!..

— ὦ, ἀξιοθαύμαστον παιδί, ἀνέκραξεν ὁ Λουκάς, ὦ ἀγγελε τοῦ ὁποῖον ὁ Θεὸς ἔστειλεν εἰς τὸν κόσμον.

Καὶ τὸς συγκινημένος ἦτο ὥστε ἤρχισε νὰ κλαίῃ.

— Ἄς εὐχαριστήσωμεν τὸν Θεόν, εἶπεν ὁ μικρὸς Ραφαήλ, καὶ ἐνώσας τὰς δύο χεῖράς του, διὰ τῶν ὁποίων εἶχε κατασκευάσῃ τὸ ἀριστούργημα ἐκεῖνο, εὐχαρίστησε τὸν Θεόν.

(Ἐπταί τὸ τέλος.)

ΑΙΜΙΛΙΟΣ ΕΙΜΑΡΜΕΝΟΣ

Ε Α Ρ

Γλυκεῖα αὔρα τῶν βουνῶν
Τὴν πρασιὰν θωπεύει,
Γλυκὴ κελάδημα πτηνῶν
Τὴν ἀκοὴν μαγεύει.

Ὑπὸ φυλλώματα χλωρὰ
Τῶν καρποφόρων βάτων,
Ἦδὺ μορμύρουσι νερὰ
Ρυάκων ἀοράτων,

Τερέτισον, τερέτισον,
ὦ χελιδὸν μου ἄλως,
Χαιρέτισον, χαιρέτισον
Τῆς φύσεως τὸ κάλλος.

Ἀνθοστεφὴς ἀμυγδαλῇ
Ἐδῶ ὡς νύμφη παλλεῖ,
Ἐκεῖ ὡς κόρη ἐντροπαλῇ
Ρόδον ἀνθοῦν προβάλλει.

Τὸν χλοερὸν παραδεισον,
Αἰμύλη φιλομήλα,
Ἐξύμνησον, κελάδησον
Ὑπὸ σκιὰν καὶ φύλλα.

ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΣΑΜΑΡΤΕΙΑΝΗΣ
Γυμνασιάρχης ἐν Βιττωλίου

ΑΔΕΛΦΙΚΗ ΑΓΑΠΗ

Οἱ ἀδελφοὶ πρέπει νὰ εἴνε συνδεδεμένοι ἀναμεταξύ των ὅπως εἴνε ἡνωμένοι εἰς τὴν αὐτὴν χεῖρα οἱ δάκτυλοι. Διότι ὁμοιάζουσι μὲ τοὺς κλάδους εἰσίνες ἐφύτρωσαν ἀπὸ τὸν ἴδιον κορμόν.

Ἄν ὁ ἀδελφός σου δὲν εἴνε φίλος σου, ποῖον φίλον θὰ ἔχῃς ἐπὶ τῆς γῆς;

Ἐξήλθετε ἐκ τῆς κοιτίας τῆς ἰδίας μητρὸς, ἐθῆλασατε τὸ ἴδιον γάλα, ὁ ἴδιος πατὴρ σᾶς ἐσφίξεν εἰς τὴν ἀγκαλίαν του.

Αἱ κοιτίδες σας ἦσαν πλησίον ἢ μὴ τῆς ἄλλης· ἐν τῇ πατρικῇ οἰκίᾳ. Ἡ θέσις σου ἦτο πλησίον τοῦ ἀδελφοῦ σου εἰς τὴν οἰκογενειακὴν ἐστίαν, εἰς τὴν τράπεζαν τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς.

Ὅστις ἀγαπᾷ τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα τοῦ ἀγαπᾷ τοὺς ἀδελφούς του καὶ τὰς ἀδελφάς του.

Διότι πόσον θὰ λυπηθῇ ὁ πατήρ, πόσον θὰ πι-

κρανθῇ ἡ μήτηρ, ἂν σκέπτονται, ὅτι τὰ παιδιά των τὰ ὅποια ἀγαποῦν μὲ τὴν ἰδίαν ἀγάπην, ὥσι δυσχερῆστα καὶ δὲν ἀγαπῶνται.

Ὁ ἀδελφός σου λοιπὸν πρέπει νὰ εἴνε ὁ καλλίτερος φίλος σου καὶ δὲν πρέπει ν' ἀγαπᾷ κανένα περισσότερον ἀπὸ τὸν ἀδελφόν σου καὶ τὴν ἀδελφήν σου. Δὲν πρέπει νὰ χαίρῃς ὅταν ὁ ἀδελφός σου καὶ ἡ ἀδελφή σου εἴνε λυπημένοι· βοηθήσέ τους ἂν ἔχουν τὴν ἀνάγκην σου· ὅσον πτωχὸς καὶ ἂν εἴσαι μὴ κλείσῃς εἰς αὐτοὺς τὴν θύραν σου, μὴ τ.λ. κλείσῃς δὲ ποτὲ τὴν καρδίαν σου.

Ὑπάρχει μία ἀρχαία παροιμία πολὺ ἀληθής· ἡ ὅποια λέγει: Ἡ ἰσχύς ἐν τῇ ἐνώσει.

Πολλοὺς ἡνωμένους κλάδους καὶ ὁ δυνατώτερος ἄνθρωπος δὲν εἰμφορεῖ νὰ τοὺς θραύσῃ χωρίσας τοὺς καὶ ἐν παιδίον εἰμφορεῖ νὰ τοὺς θραύσῃ παίζων.

ΠΑΤΗΡ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΥΙΟΝ ΤΟΥ

Υιέ μου, παρατηρῶ ὅτι τὰ γράμματα σοῦ φαίνονται πολὺ δύσκολα· δὲν σὲ βλέπω ἀκόμη νὰ πηγαίνης εἰς τὸ σχολεῖον μὲ πολλὴν διάθεσιν καὶ μὲ γελαστόν πρόσωπον. Ἄλλ' ἀκουσε· συλλογίσου πόσον ἄσχημα θὰ περάσῃς τὴν ἡμέραν σου ἂν δὲν ὑπάρχῃς εἰς τὸ σχολεῖον. Ἐὰν ἔπαυες νὰ πηγαίνης εἰς τὸ σχολεῖον, μετὰ μίαν ἐβδομάδα θὰ μὲ παρεκάλεις νὰ σὲ στείλω πάλιν, διότι θὰ εἶχες βαρεθῇ νὰ μένης ἄεργος, θὰ εἶχες στενοχωρηθῇ νὰ διέρχῃσαι τόσο ἀνιαρῶς τὰς ὥρας σου.

Ὅλοι, ὅλοι μαθαίνουν γράμματα, παιδί μου. Συλλογίσου τοὺς ἀπόρους παῖδας, οἱ ὅποιοι, ἂν οὐ ἐκοπίασαν ὅλην τὴν ἡμέραν, πηγαίνουν εἰς τὸ σχολεῖον τὴν ἐσπέραν· συλλογίσου τοὺς πτωχοὺς ἐκείνους ἐργάτας ἢ μικροὺς ὑπαλλήλους οἵτινες οἰκονομοῦν μερικὰς στιγμὰς διὰ νὰ αὐξήσουν τὰς ὀλίγας γνώσεις τὰς ὁποίας ἔχουν.

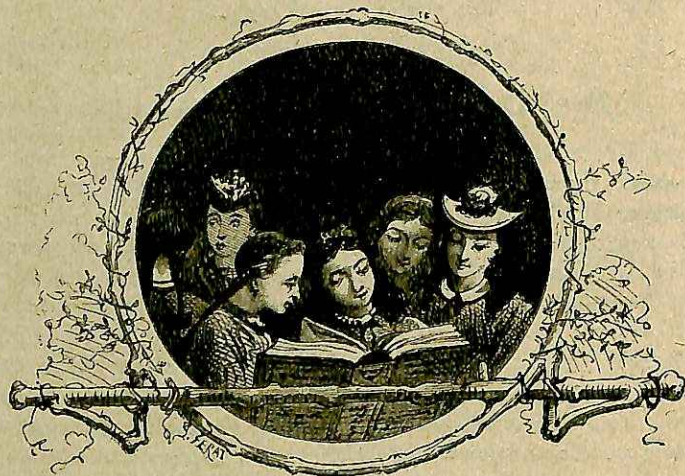
Συλλογίσου ὅτι τὸ πρῶν, ὅταν ἀναχωρῇς ἀπὸ τὴν οἰκίαν μας κρατῶν τὰ βιβλία σου, χιλιάδες ἄλλων ἐλληνοπαίδων πηγαίνουν νὰ κλεισθῶν ὥρας ὀλοκληροῦς εἰς τὸ σχολεῖον διὰ νὰ μάθουν γράμματα. Τί λέγω! συλλογίσου τὰ ἀναριθμητὰ παιδία τῶν διαφόρων χωρῶν τὰ ὁποῖα τὴν ἰδίαν περίπου ὥραν πηγαίνουν εἰς τὸ σχολεῖον, φαντάσου τα μὲ τὴν φαντασίαν σου πῶς πηγαίνουν, καὶ περνοῦν ἄλλα ἀπὸ τοὺς δρομίσκους τῶν μικρῶν χωρίων, ἄλλα ἀπὸ τὰς ὁδοὺς τῶν μεγάλων καὶ θορυβωδῶν πόλεων, ἢ πλη-

σίον τῆς ἀκτῆς τῆς θαλάσσης καὶ τῆς ὄχθης τῶν ποταμῶν· καὶ ἐδῶ μὲν τὰ καίει ὁ φλογερὸς ἥλιος, ἐκεῖ δὲ κοκκινίζουν τὰς χεῖρας καὶ τὴν ρινὰ τῶν αἰχιόνες· φαντάσου τα ὅτι περνοῦν λόφους καὶ κοιλάδας, δάση καὶ χειμάρρους, ἐρημικὰ μονοπάτια τοῦ βουνοῦ, ἢ μόνα ἢ πολλὰ μαζί, ἢ εἰς τὴν γραμμὴν, ὅλα ἔχοντα τὰ βιβλία κάτω ὑπὸ τὴν μασχάλην, φοροῦντα χιλίων εἰδῶν ἐνδύματα, ὁμιλοῦντα χιλίας γλώσσας, ἀπὸ τὰ τελευταῖα σχολεῖα τῆς Ῥωσσίας τὰ ὁποῖα εἶνε βυθισμένα εἰς τοὺς πάγους, μέχρι τῶν τελευταίων σχολείων τῆς Ἀραβίας τὰ ὁποῖα σκιάζονται ἀπὸ φοίνικας, ἑκατομύρια παιδίων, τὰ ὁποῖα πηγαίνουν νὰ μάθουν ὑπὸ διαφόρους μορφὰς τὰ ἴδια πράγματα. Φαντάσου τὸ ἀμέτρητον πλῆθος παιδίων ἑκατὸν λαῶν, φαντάσου τὴν πνευματικὴν αὐτὴν κίνησιν, εἰς τὴν ὁποίαν καὶ σὺ ἔχεις τὸ μέρος σου καὶ σκέψου: Ἄν ἡ κίνησις αὕτη παύσῃ, ἢ ἀνθρωπότης θὰ βυθισθῇ εἰς τὴν βαρβαρότητα· ἢ ἐνέργεια αὕτη ἢ ὁποῖα γίνεται διὰ τὴν σπουδὴν εἶνε πρόοδος, ἢ ἐλπίς, ἢ δόξα τοῦ κόσμου.

Καρδιά λοιπόν, μικρὲ στρατιῶτα τοῦ ἀμετρήτου στρατοῦ τῶν μαθητῶν. Ὅπλα σου εἶνε τὰ βιβλία σου! λόγος σου, τάξις σου, πεδῖον τῆς μάχης ὁ κόσμος ὅλος καὶ νίκη ὁ πολιτισμὸς τῆς ἀνθρωπότητος.

Μὴν εἶσαι ἀνάνδρος στρατιώτης, παιδί μου.

[Κατὰ τὸ ἰταλικὸν τοῦ Δὲ Ἀμάλτσι.]

Η ΜΗΤΗΡ ΤΩΝ ΟΡΝΙΘΟΠΟΥΛΙΩΝ

(ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

— Πίπ! πίπ! πίπ! εἴμεθα πολὺ δυστυχῇ! ἡ μητέρα μας ἡ ὄρνιθα ἀπέθανε.

Αὐτὰ λέγουν μὲ παραπονετικὴν φωνὴν δέκα δώδεκα ὀρνιθοπούλια, ἄλλα ἄσπρα, ἄλλα μαύρα, ἄλλα στακτερά.

Εἶνε μονάχα, ἔρημα· ποῖος θὰ φροντίσῃ διὰ τὰ καίμενα τὰ ὄρφανά;

Ναί εἶνε ὄρφανά, δὲν ἔχουν πλέον τὴν ἀγαπητὴν των μητέρα, ἀλλ' ὅμως δὲν εἶνε ἔρημα.

Ἐχουν κάποιον ποῦ τὰ λυπεῖται, κάποιον ποῦ τ' ἀγαπᾷ καὶ τὰ προστατεύει.

Αὐτὸς ὁ κάποιος εἶνε ἓν κοράσιον ἕως δέκα ἐτῶν, τὸ ὁποῖον τὸ λέγουν Σοφίαν.

Ἡ Σοφία ἄμα εἶδεν ὅτι ἡ ὥρα ἰα πλουμιστὴ ὄρνις τὴν ὁποίαν ἠγάπα πολὺ, ἀπέθανε, εἶπε μέσα της:

— Ἐγὼ θὰ

γίνω τώρα μητέρα τῶν μικρῶν πουλιῶν.

Ἡ Σοφία εἶνε λαμπρὰ κόρη καὶ ἔχει καλὴν καρδίαν.

Κάθε πρῶτ' τὰ ταγίζει· παίρνει

τὸ κάθε ὄρφανόν εἰς τὰς χεῖρας καὶ μὲ ἓν μικρὸ ξυλαράκι τοῦ βάζει τὸν χυλὸν εἰς τὸ ράμφος του. Καὶ νὰ ἐβλέπετε μὲ τί ὀρεξιν ἀνοίγουν τὰ ράμφη τὰ καίμενα τὰ ὀρνιθοπούλια!

Ἐν ᾧ ταγίζει τὸ ἓν, τὰ ἄλλα στέκουν τριγύρω, καὶ περιμένουν νὰ ἔλθῃ ἡ σειρά των, ἢ μαζεύουν τὰ ψίχαλα τὰ ὁποῖα ἡ Σοφία σκορπίζει πρὸς χάριν των.

Παρατηρήσατε τί χαριτωμένη που εἶνε ἡ μικρὰ κόρη μὲ τὴν οἰκογένειάν της τριγύρω της. Τόσον πολὺ τὰ περιποιεῖται, τόσον πολὺ φροντίζει δι' αὐτὰ ὥστε τὰ ὀρνιθοπούλια δὲν πολυνοιώθουν ὅτι εἶνε ὄρφανά.

Καὶ ἄλλο ἀκόμη θέλω νὰ παρατηρήσῃτε ἐπάνω εἰς τὴν εἰκόνα.

Βλέπετε βέβαια ἄλλας δύο ὀρνίθας μὲ τὰ πουλάκια των. Διατί ἄρα γε κανὲν ἀπὸ τὰ μικρὰ αὐτὰ δὲν φεύγει ἀπὸ τὴν μητέρα του καὶ δὲν πηγαίνει ἴσως εἰς τὴν Σοφίαν διὰ νὰ πάρῃ καὶ αὐτὸ μερίδιον ἀπὸ τὰ ὠραῖα πράγματα ποῦ δίδει ἡ Σοφία εἰς τὰ ὀρνιθοπούλιά της;

Διότι εἰξεύρουν ὅτι τὰ πουλάκια δὲν πρέπει νὰ πηγαίνουν μακρὰν ἀπὸ τὰς μητέρας των, ὅτι κανεὶς δὲν εἴμπορεῖ νὰ τ' ἀγαπᾷ ὅσον αὐταί, οὔτε νὰ τοῖς δώσῃ ὠραιότεραν τροφήν ἀπὸ ἐκείνην ὅπου τοῖς δίδουν αὐταί, καὶ ὅτι πουθενὰ τὰ παῖδα δὲν εἶνε τόσο εὐτυχῇ ὅσον πλησίον τῆς μητρὸς των.

ΟΔΗΓΙΑΙ ΠΡΟΣ ΣΥΝΘΕΣΙΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ

[Συνέχεια· ἴδε σελ. 40]

Κυβόλεξον καὶ Τρίγωνον.

Τὸ κυβόλεξον ὡς καὶ τὸ τρίγωνον, ἀποτελεῖται ἐκ λέξεων τῶν ὁποίων τὰ στοιχεῖα τιθέμενα τὸ ἐν ὑπὸ τὸ ἄλλο καὶ ἀναγινωσκόμενα εἴτε ὀριζόντιως εἴτε καθέτως, ἀποτελοῦσι τὰς αὐτὰς λέξεις, τὰς ὁποίας ὁ ἀναγνώστης θεὸν νὰ μαντεύσῃ ἐκ τοῦ ὁρισμοῦ αὐτῶν. Εἰς τὰ κυβόλεξα καὶ εἰς τὰ τρίγωνα εἶνε ἀπαραίτητος ἡ τήρησις τῆς ὀρθογραφίας. Ἰδοὺ ὡς παράδειγμα ἐν κυβόλεξον:

1. Εἶμαι παιδί τῆς θάλασσης, πλὴν ἄστατο πολὺ.
2. Εἶμαι κ' ἐγὼ στὴ θάλασσα, ἀλλὰ καὶ στὴν ξηρά.
3. Γιὰ μένα λένε ἀδειανὴ πως ἔχω κεφαλή.
4. Κ' ἐγὼ εἶμαι κατάμαυρος μὲ μάτια φλογερά.

Κ Υ Μ Α
Υ Δ Ω Ρ
Μ Ω Ρ Α
Α Ρ Α Ψ

Ἰδοὺ καὶ τρίγωνον παράδειγμα:

1. Εἶμαι ζῶον πλὴν μὲ τρέμουν καὶ αὐτοὶ οἱ βασιλεῖς.
2. Καὶ ἐγὼ εἶμαι προμήτωρ καὶ προμάμη τῶν ἀνθρώπων.
3. Ἡμεῖς πάλιν τί ὁστὶν νὰ γεννῶμεν τοὺς γονεῖς!
4. Στὸ ἀλφάβητο θὰ μ' εἴρῃ καὶ χωρὶς νὰ κάμῃς κόπον.

Λ Ε Ω Ν
Ε Υ Α
Ω Α
Ν

Ἀπροσδόκητον.

Ἀπροσδόκητον καλεῖται τὸ εἶδος ἐκεῖνο τῶν πνευματικῶν ἀσκήσεων, καθ' ὃ προτείνονται μιαν ἐρώτησιν προσμένοντες τὴν φυσικωτέραν καὶ ἀπλουστεράν τῶν ἀπαντήσεων. Εἶνε δὲ τὸσον φυσικὴ καὶ τὸσον ἀπλὴ ἡ ἀπάντησις ἐκεῖνη ὥστε ὅχι μόνον δὲν τὴν προσδοκᾷ ἀλλὰ καὶ ζητεῖ ὁ ἐρωτώμενος νὰ εὕρῃ ἄλλην. Παραθετομεν ὀλίγα παραδείγματα:

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

34. Λεξιγραφίος.

Τὸ πρῶτόν μου ὡς ἐπίρρημα τοῦ χρόνου ἐννοεῖται.
Τὸ δευτερόν μου στοὺς πολλοὺς ἀδίκως τὸ ζητεῖτε.
Τὸ σύνολόν μου ἂν ἔχετε, εὐλόγως θὰ μ' εὕρῃτε.
Ἐστᾷ ἐπὶ τοῦ Οὐρανοῦ; Ἄδρας.

35. Λεξιγραφίος.

Τὸ πρῶτόν μου, ὅταν μετράς τὸ λέγεις μ' εὐκολίαν.
Τὸ δευτερόν μου ὅταν ἐλθῇ, παύεις τὴν ἡμιλίαν.
Τὸ σύνολόν μου ἂν καὶ σύ, ὅπως πιστεύω, εἴσαι,
Τὶ κάθεται καὶ μὲ κυττᾷ; τὸ αἰνιγμὰ μου λῦσε.
Ἐστᾷ ἐπὶ τοῦ Μαύρου Γάτου.

36. Στοιχειογραφίος.

Τὸν πτωχὸν λαὸν βαρύνω, ὅστις μὲ μισεῖ ὡς τέρας.
Ἄν τὴν κεφαλὴν μου κόψῃς, ἀνυψοῦμαι στοὺς αἰθέρας.
Ἐστᾷ ἐπὶ τοῦ Ἀνθρώπου.

37. Στοιχειογραφίος.

Κ' οἱ βωβοὶ ἀκόμη μ' ἔχουν κ' εἰς τὸ πρόσωπόν σας κεῖμαι.
Ἄν τὴν κεφαλὴν μου βγάλῃς, ἡμῖν δούλος, πλὴν δὲν εἶμαι.
Ἐστᾷ ἐπὶ τοῦ Σανθούλας.

38. Κυβόλεξον.

1. Εἶμαι μέρος τι τοῦ χρόνου ἐλαττον εἴτε καὶ πλέον.
2. Θεὰ ἡμῖν ἐκ τῶν πρώτων εἰς τοὺς χρόνους τῶν ἀρχαίων.
3. Βεβαιῶ, συγκαταχνεύω κ' εἶμ' ἀπάντησις καλὴ.
4. Ἐν κυβόλεξον τὸ ὅλον πρέπει νὰ ἀποτελῇ.
Ἐστᾷ ἐπὶ τοῦ Ἀνθρώπου.

[Τὰ ὀνόματα τῶν λυτῶν θὰ δημοσιευθῶσιν εἰς τὸ ἐπόμενον φυλλάδιον.]

1. Πότε τὸ στόμα σου ἐγγίξει τὸ αὐτί σου; — Ποτέ.
2. Πῶς εἶνε δυνατόν ἐν παιδίον νὰ μάθῃ ἀγγλικά διχως διδασκάλισσαν καὶ διδάσκαλον; — Ἄν γεννηθῇ εἰς τὴν Ἀγγλίαν.
3. Πότετὶ ρώγομεν τὰ μικρὰ κάστανά καὶ τὰ μικρὰ βερύκοκκα; — Ὅταν δὲν ἔχομεν μεγάλα.
4. Πότε εἰσέρχεται ὁ κύων εἰς τὴν ἐκκλησίαν; — Ὅταν εὐρίσκῃ τὴν θύραν ἀνοικτήν.
5. Διὰτὶ ἡ μάμμη τὸν Σάββα ὑπέσχετο νὰ δώσῃ πολλὰ χρήματα εἰς ὄντινα θὰ τὴν καθίστα μονόφθαλμον; — Διότι ἦτο καὶ κατὰ τοὺς δύο ὀφθαλμούς τυφλὴ.
6. Διὰτὶ ὁ λαγὸς κυνηγούμενος στρέφει συχνὰ ὀπίσω καὶ βλέπει; — Διότι δὲν ἔχει ἀπὸ πῶς μάτια.

Ἀκροστιχίς.

Διὰ νὰ σχηματίσωμεν Ἀκροστιχίδα ὑποθέτομεν ἐν οἰονδήποτε ὄνομα ἢ οἰανδήποτε λέξιν, τῆς ὁποίας λαμβάνομεν χωριστὰ ἅν ἐν ὅλα τὰ στοιχεῖα αὐτῆς. Προσπαθοῦμεν νὰ εὕρωμεν τόσας λέξεις ὅσα εἶνε ὅλα τὰ στοιχεῖα τῆς λέξεως ἐκεῖνης, ἀλλὰ τὰ ὀρθογραφικὰ στοιχεῖα τῶν λέξεων αὐτῶν νὰ εἶνε τὰ αὐτὰ μὲ τὰ κεχωρισμένα στοιχεῖα τῆς ζητουμένης λέξεως. Ἐχομεν π. χ. τὴν λέξιν *Περσεύς*, ἐκ τῆς ὁποίας θέλομεν νὰ σχηματίσωμεν ἀκροστιχίδα· λαμβάνομεν τὰ στοιχεῖα αὐτῆς χωριστὰ τὸ π, τὸ ε, τὸ ρ, τὸ σ, τὸ ε, τὸ υ, τὸ ς, καὶ ζητοῦμεν τόσας λέξεις ὅσα εἶνε τὰ στοιχεῖα ταῦτα· ἐκάστης ὁμῶς λέξεως τὸ ἀρχικὸν στοιχεῖον νὰ εἶνε τὸ αὐτὸ πρὸς ἐν ἑκάστον τῶν στοιχείων τῆς λέξεως *Περσεύς*. Λέξιν ἀρχομένην ἐκ τοῦ στοιχείου π ἂς ὑποθέσωμεν τὸ ὄνομα *Παῖων*, ἐκ τοῦ στοιχείου ε τὴν λέξιν *Εὐρώπη* καὶ ἐκ τοῦ ρ *Ῥήνον*, ἐκ τοῦ σ τὴν *Σαλαμίνα* ἐκ τοῦ ε τὸ πτηνὸν *Ἐποψ*, ἐκ τοῦ υ τὸν *Υμέναιον* ἐκ τοῦ τελικοῦ ς τὴν *Στυλίδα*. Δίδομεν κατόπιν διὰ περιφράσεων τὸν ὁρισμὸν ἐκάστης τῶν λέξεων τούτων, τὰς ὁποίας θέτομεν κατὰ τὴν φυσικὴν σειρὰν τῶν στοιχείων τῆς ζητουμένης λέξεως.

39. Ἀναγραμματισμός.

Εἶμι εἰς τῶν πολιτῶν,
Ὅπως εἶμαι ἂν μ' ἀφήσῃς.
Ἄν τὰ δύο ἀρχικά μου γράμματα ἀναγραμματίσῃς,
Ὅθ' μ' ἴδῃς καὶ θ' ἀπορήσῃς
Μέσφ τῶν στρατιωτῶν.
Ἐστᾷ ἐπὶ τοῦ Βαρναίου.

ΛΥΣΕΙΣ

20. Ἀρταξέρξης, (Ἄρτα, Ἐξέρξης). — 21. Ἐνυάλιος (Ἐνυα, λείος). — 22. Κόμη, κόρη. — 23. Ἐλαφος, ἔδαφος. — 24. Τρεῖς, εἰς. — 25. Σῦρος, Σκύρος. — 26. Πόρος, χορός. — 27. Θήρα, ἧρα. — 28. Προκόννησος, Νήσος.

— 29. Ν Α Ο Σ
Α Χ Ρ Ι
Ο Ρ Μ Ω
Σ Ι Ω Ν

30. Ναί. — 31. Ἡ λέξις *μετρία*. — 32. Χρειάζονται 19 πεντόγραφα, 1 φράγκον, καὶ 80 πεντόλεπτα. — 33. ΜΑΝΤΙΝΕΙΑ (1. Μαχάων. 2. Ἀντίρριον. 3. Νεῖλος. 4. Ταύγετος. 5. Ἰθάκη. 6. Νεάπολις. 7. Ἐλαφος. 8. Ἰστός. 9. Ἀφροδίτη).

«ΕΛΕΙΠΝΟΥΝ ΜΕ ΠΟΛΛΗΝ ΟΡΕΞΙΝ»

(Σελ. 67)

Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΓΕΡΟΘΩΜΑ

Διήγημα κατὰ τὸ γαλλικὸν τῆς Κυρίας ΚΟΛΟΜΒΟΥ: «La fille de Carilès»
Βραβευθὲν ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας.

[Συνέχεια· ἴδε σελ. 49]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'

ΜΕΤΑΚΟΜΙΣΙΣ ΕΙΣ ΑΛΛΗΝ ΟΙΚΙΑΝ

Ὅτε ἦλθεν ἡ Πετρούλα εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ Γεροθωμᾶ, παρητήρησε δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ νὰ εὕρῃ τόπον νὰ καθίσῃ, ἀλλὰ δὲν εἶδε τίποτε, παρὰ μόνον τὸν κορμὸν τοῦ δένδρου, τὸ κοῦστούρο τὸ ὁποῖον ἐχρησίμευεν ὡς καθισμα. Ἐκάθισε καὶ εἶπεν: «Ἀχ! ὡς νάναιβὼ ἔσκασα!» καὶ ἐσπόγγιζε τὸ μέτωπον μὲ τὸ χρωματιστὸν μαγνηλίον τῆς.

Ὁ Γεροθωμᾶς διηγήθη εἰς τὴν Πετρούλαν τοὺς φόβους τοῦ καὶ τὰς ὑποφίας τοῦ, καὶ τὴν ὀριστικὴν ἀπόφασίν τοῦ νὰ ἀλλάξῃ δωμάτιον. Ἡ Πετρούλα τὸν ἤκουε καὶ ἐπεδοκίμαζε τοὺς λόγους τοῦ σείουσα τὴν κεφαλὴν. Ἀφ' οὗ δὲ ὁ Γεροθωμᾶς ἐσιώπησεν, εἶπεν ἡ Πετρούλα:

«Ἐχεις δίκαιον, Γεροθωμᾶ μου, καλὰ λές· δὲν εἶνε νὰ καθίσῃς πλέον ἐδῶ, δὲν εἶνε ἡ γειτονία διὰ τὴν Μαρίκα. Πρέπει νὰ ἀλλάξῃς δωμάτιον. Ἄν θέλῃς μάλιστα, γνωρίζω ἕνα καλὸ σπιτάκι καὶ ὅχι ἀκριβὲς. Ἄρῃς νὰ το συμψηφίσω ἐγὼ, καὶ μέινε ἡ συχός, ἐγὼ παίρνω τὴ δουλειὰ ἀπάνω μου. Σήμερα θὰ πάγω εἰς τὸ χωριὸν, καὶ τὴν ἄλλην ἐβδομάδα που θὰ καταιβῶ, σοῦ κάμνω τὴ δουλειὰ σου, καὶ μέινε ἡ συχός, ἔλα μόνο νὰ μ' εὕρῃς εἰς τὴν Ἀγορὰ καὶ τὰ λέμε. Ἀλήθεια, κόντεψα νὰ τα ξεχάσω ἐμάζωξα ἀπὸ τὴν Ἀγορὰ φτερά, καὶ τα ἔφερα, καθὼς ὑποσχέθηκα, τῆς μικρούλας τῆς ἔφερα καὶ αὐτὸ τὸ σπάγγον νὰ τα δέσῃς καὶ νὰ κάνῃς σαρωματάκια νὰ τα πουλῇς»

ΕΤΟΣ Θ'. — ΤΕΥΧΟΣ 5^{ον}.

νὰ κερδαίνει τὸ ψωμάκι τῆς, ἀφ' οὗ το θέλει. Καλὸ εἶνε νὰ τὴν συνηθίσῃς ἀπὸ τώρα τὴ μικρούλα μου, νὰ τὴν χαρῶ!.. Μὰ γιὰ στάσου, Γεροθωμᾶ μου, θαρρῶ πως καὶ τώρα 'μπορῶ νὰ πάγω νὰ σου τελειώσω τὴ δουλειὰ σου, περίμενε μία στιγμούλα, εἶνε ἀκόμη ὥρα· καὶ τώρα 'μπορῶ νὰ πάγω νὰ τὴν εὕρω τὴν κυρὰ Παύλαινα. Ἐπειτα ἀπὸ μία ὥρα θὰ γυρίσω καὶ θὰ σου εἰπῶ ἂν το δίνῃ τὸ σπίτι.»

Ἡ Πετρούλα ἐξῆλθε, καὶ ὁ Γεροθωμᾶς τὴν ἐπείριμε μὲ ὑπομονήν.

Ἐν ᾧ ἐκάθητο περιμένων τὴν Πετρούλαν, ἐσκέπτετο ὅτι τώρα χάριν τῆς Μαρίκας ἔχει ἀνάγκην πολλῶν πραγμάτων, τὰ ὁποῖα αὐτὸς δὲν ἐχρειάζετο ὅτε ἦτο μόνος. Ἐσκέπτετο, ἐσκέπτετο, ἐσκέπτετο...

«Μπάρμπα Γεροθωμᾶ, ἔλεγεν εἰς αὐτὸν ἡ Μαρίκα, δέσε μού τα μιά στιγμούλα τὰ φτερά, καὶ ἐγὼ τα κρατῶ νὰ μὴ πέσουν· ἐτελειώσω ἄλλο ἕνα ἀκόμη σαρωματάκι. Σάν τα τελειώσω ὅλα, θὰ βγοῦμε μαζί νὰ τα πουλήσω. Καὶ θὰ φωνάξω: Πάρτε σαρωματά καλὰ, τὰ πουλάει ἡ μικρούλα.»

Ὁ Γεροθωμᾶς ἔδενε τὰ φτερά, τὸ σάρωθρον ἐτελειώνει, καὶ πάλιν ἤρχιζεν ἡ Μαρίκα ἄλλο. Τόσον ἐπιμελῶς ἐργάσθη ἡ μικρὰ ὥστε ὅταν ἦλθεν ἡ Πετρούλα, τῆς ἔδειξε μετὰ χαρᾶς μεγάλῃς μιαν ὀδὸν κατὰ σαρωθρὸν.

«Πάει καλὰ, πάει καλὰ, εἶπεν ἡ Πετρούλα. Καθὼς βλέπω γρήγορα ἡ μικρούλα θὰ κερδίσῃ ὅσα χρειάζονται διὰ τὸ συγύριον σας. Ἐγὼ ἐμίλησα μὲ τὴν κυρὰ Παύλαινα· θὰ σου 'νοικιάσῃ ἕνα καμαράκι,

ΤΟΜΟΣ ΙΑ'—5

καὶ θά'το κυττάζῃ καὶ τὸ κοριτσάκι σου· ἄλλο εἶνε ἡ γυναῖκα, ὁ ἄνδρας δὲν ἔχει νὰ ξέρῃ πῶς ἀνατρέφεται ἓνα κοριτσάκι. Καὶ ἂν μάλιστα μέινετε σύμφωνοι, ἔχει μεγάλην εὐχαρίστησιν ἡ κυρὰ Παύλαινα καὶ νὰ σας μαγειρεύῃ νὰ τρώτε μαζί, ἓνα ἕξοδο. Καὶ θὰ εἶνε αὐτὸ πολὺ καλὸ, Γεροθωμά μου, καθὼς βλέπεις καὶ μόνος σου· ἡ Μαρίκα δὲν ἐκαλό-τρωγε, λοιπὸν διὰ νὰ μεγαλῶσῃ, ἔχει ἀνάγκην νὰ τρώγῃ καλλίτερα ἀπὸ ὅτι ἔρωγε. Μεθαύριον τὸ λοιπὸν ἔρχομαι καὶ σας παίρνω μὲ τὸ κάρρο μου. Μὴν τύχη καὶ ἀγοράσης τίποτα ἐπιπλά πρὶν ἔλθω ἐγώ, ἄκουσες; Ἐχετε λοιπὸν γαῖα καὶ καλὴν ἀντάμωσιν.»

«ὩΣ Ν' ΑΝΑΙΒΩ
ΕΣΚΑΣΑ»

Ἐφυγεν ἡ Πετρούλα, καὶ μετὰ δύο ἡμέρας αὐτὴ καὶ τὸ κάρρο τῆς ἦτο ἔξω τῆς θύρας τοῦ Γεροθωμά. Ὁ Γεροθωμᾶς ἐκατέβαζε τὰ ἐπιπλά του καὶ ἡ Πετρούλα τα ἐφόρτονεν εἰς τὸ κάρρον.

Ἐντὸς ἐνὸς τετάρτου τῆς ὥρας ἦσαν φορτωμένα εἰς τὸ κάρρον πάντα τὰ ἐπιπλά τοῦ Γεροθωμά, τὸ χολὸν τραπέζιον, ὁ κορμὸς τοῦ δένδρου, τὸ προσκεφάλιον, τὸ κολοβὸν σταμνάκι, καὶ ὅτι ἄλλο εἶχεν εἰς τὸ πενιχρὸν δωμάτιόν του. «Μόνον τὸ ἀχυρό-στρωμα ἐπειδὴ εἶνε εἰς κακὴν κατάστασιν, εἶπεν ἡ Πετρούλα, δὲν εἶνε, Γεροθωμά μου, νὰ το πάρωμεν εἰς τῆς κυρᾶ Παύλαινας. Ἐννοία σου καὶ ἐγὼ θὰ φροντίσω νὰ σου ράψω ἓνα καινούργιο.»

Τὸ ἐπώλησαν λοιπὸν τὸ ἀχυρόστρωμα «ἓνα κομμάτι φωμὶ» εἰς τὸν γείτονα ρακοσυλλέκτην, καὶ ὁ Γεροθωμᾶς δὲν εἰζέυρε καὶ αὐτὸς πῶς νὰ οἰκονομήσῃ τὸ κρεβάτάκι τῆς Μαρίκας.

Ἀλλὰ ἡ Μαρίκα δὲν τὴν ἐμελε καθόλου· ἐκάθητο εἰς τὸ ἔμπροσθεν μέρος τοῦ κάρρου εἰς τὸ πλευρὸν τῆς Πετρούλας, ἡ ὁποία ἐκράτει τὰς ἡνίας τοῦ ἵππου, καὶ δὲν ἔπαυε τὸ στοματάκι τῆς μίαν στιγμὴν καὶ ἡ χαρά τῆς ἦτο ἀπερίγραπτος, διότι ἐπήγγαινε μὲ τὴν ἀμαξίαν, «καροτσάδα», ὅπως ἔλεγε ἡ Πετρούλα.

Ἡ κυρὰ Παύλαινα ἐκάθητο εἰς ὁδὸν τινα παλαιάν, ἦτο χήρα καὶ δὲν εἶχε τέκνα. Εἶχε τέσσαρα δωμάτια, καὶ μὲ τὰ ὀλίγα ἐνοίκια ἔζη βίον λιτὸν μὲν ἀλλ' εὐάρεστον. Δὲν ἦτο δὲ γρηχὰ ὀκνηρά, ἀλλὰ ἡγάπα πολὺ τὴν ἐργασίαν καὶ ἔπλεκε περιπόδια πρὸς ἑβδομήκοντα πέντε λεπτά τὸ ζεῦγος. Ἡ κυρὰ Παύλαινα ἦτο μικροῦ ἀναστήματος, ἰσχνή, ζωηρὰ καὶ εὐθυμος, εἶχε κόμην λευκὴν ὡς τὴν χιόνα, καὶ δίοπτρα μεγάλα εἰς τοὺς μικροὺς ὀφθαλμούς τῆς. Πάντοτε σχεδὸν ἐκάθητο εἰς καθέδραν ἀχυρίνην πλησίον τοῦ παρθύρου τῆς, διὰ νὰ βλέπῃ ἔξω καὶ πλησίον τῆς ἐκοιμᾶτο ἡ Ψιφίνα τῆς, ζῶον ἡσυχον καὶ φρόνιμον,

τόσον φρόνιμον, ὥστε δὲν ἐπαίραζε τὸ φαγητὸν ποτὲ. Ὅταν ἐφθασαν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς κυρᾶ Παύλαινας ἡ Πετρούλα, ὁ Γεροθωμᾶς καὶ ἡ Μαρίκα, ἡ Πετρούλα ἐκτύπησε πρῶτα τὴν θύραν ἐλαφρά, καὶ ἔπειτὰ τὴν ἤνοιξε καὶ εἰσῆλθον καὶ οἱ τρεῖς, καὶ εὗρηκαν τὴν κυρὰ Παύλαιναν ὅπως τὴν παρεστήσαμεν ἀνωτέρω.

Ἀφ' οὗ ἐχαίρετisan καὶ ὠμίλησαν ὀλίγην ὥραν, ἐπῆρην ἡ κυρὰ Παύλαινα τὸ κλειδίον καὶ εἶπε πρὸς τὸν Γεροθωμᾶν:

«Θὰ σας δώσω τὸ δωμάτιον τῆς κυρᾶ Κώσταινας. Δώδεκα χρόνους ἐκάθισε εἰς τὸ δωμάτιον αὐτὸ ἡ καίμην ἡ κυρὰ Κώσταινα, καὶ ἀκόμη θὰ καθότανε ἂν δὲν ἐπέβαινε ἡ συχωρεμένη. Μοῦ ἄφησεν ἡ μακαρίτισσα ὅλα τῆς τὰ πράγματα καὶ ἐπειδὴ ἐγὼ δὲν ἔχω τόπον νὰ τα βάλω, τὰ ἄφησα μέσα εἰς τὸ ἴδιον τὸ δωμάτιον, καὶ ἂν τα θέλετε νὰ τα βαστήξετε, θὰ μου κάμετε μεγάλην χάριν.»

Ὅταν ἤνοιξε τὴν θύραν τοῦ δωματίου ἡ κυρὰ Παύλαινα, καὶ εἰσῆλθεν ὁ Γεροθωμᾶς εἰς τὸ δωμάτιον καὶ εἶδε τὰ ἐπιπλά, τοῦ ἐφάνη ἀνάκτορον, παλατάκι. Τὸ δωμάτιον δὲν ἦτο μέγα, ἀλλὰ ἦτο καθαρὸν καὶ εὐμορφον, οἱ τοῖχοι τοῦ ἦσαν κατάλευκοι, εἶχε μίαν κλίνην, ἓν τραπέζιον καὶ τρία καθίσματα ψάθινα.

Τὸ δωμάτιον ἤρεσε πάρα πολὺ καὶ εἰς τὸν Γεροθωμᾶν καὶ εἰς τὴν Μαρίκαν.

«Γεροθωμά μου, εἶπεν ἡ Πετρούλα, θὰ χαρίσω εἰς τὴν μικρούλα ἓνα στρώματάκι καὶ ἓνα παπλωματάκι· εἶνε ἑλπίδι παλιό, ἀλλὰ εἶνε παστρικὸ καὶ ζεστὸ τώρα τὸν χειμῶνα. Ἡ κυρὰ Παύλαινα ἔμπορεῖ νὰ σας δανείσῃ ἓνα ἔδον σεντονάκι, γιατί τώρα, Γεροθωμά μου, δὲν πρέπει νὰ ζῆς ὅπως ἐξοῦσες, τώρα ἔχεις κοριτσάκι μαζί σου καὶ πρέπει νὰ ἀλλάξῃς ζώην· μ' ἐκατάλαβες;

— Σ' ἐκατάλαβα, Πετρούλα μου, ἀπεκρίθη ὁ Γεροθωμᾶς, ἀλλὰ δὲν εἰζέυρω πῶς νὰ κάμω!

— Μὰ τότε λοιπὸν, εἶπεν ἡ Πετρούλα, καλὰ θὰ κάμῃς, Γεροθωμά μου, νὰ μὴ το κρατήσης μαζί σου τὸ κοριτσάκι.

Ὁ Γεροθωμᾶς, ὡς ἤκουσε τοὺς λόγους τῆς Πετρούλας, ἔγινε κατηφὴς καὶ σκυθρωπὸς τόσον, ὥστε ἡ κυρὰ Παύλαινα τὸν ἐλυπήθη καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν:

«Γιὰ νὰ σου εἰπῶ, Γεροθωμά, ὅλα τὰ πράγματα εἶνε δύσκολα εἰς τὴν ἀρχήν, καὶ ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ δοκιμάζῃ καὶ νὰ προσπαθῇ· προσπάθησε λοιπὸν, καὶ ἐγὼ θὰ σε βοηθήσω. Τὸ κοριτσάκι ἔχει πρόσωπο συμπαθητικόν, καὶ δὲν θὰ εἶνε δύσκολον νὰ το ἀναθρέψῃς· δὲν εἶνε κακὸ τὸ κοριτσάκι σου, κύτταξε πῶς κάθετε ἡ Ψιφίνα μου καὶ τὴν χαϊδεύει. Πρέπει

«Η ΜΑΡΙΚΑ ΗΡΧΙ-
ΖΕΝ ΑΛΛΟ ΣΑΡΦ-
ΘΡΟΝ.»

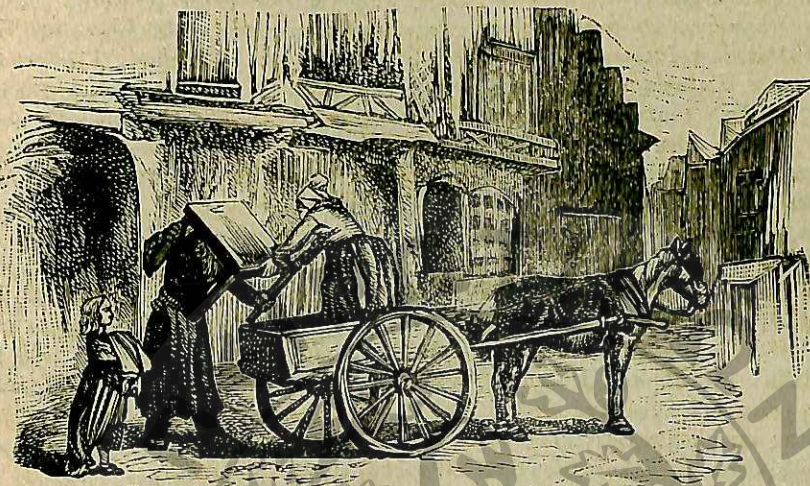
νὰ ξέρῃς ὅτι τὰ ζῶα καταλαβαίνουν τὸν ἄνθρωπον καλλίτερα ἀπὸ μᾶς, καὶ ἡ γάτα μου ποτὲ δὲν θὰ ἐστεκότανε νὰ τὴν χαϊδεύῃ ἡ Μαρίκα, ἂν ἐκαταλάβαινε ὅτι εἶνε κακὸ τὸ κοριτσάκι σου.

Καὶ ἀληθῶς εἰς τὸ ἄλλο δωμάτιον, τοῦ ὁποίου ἡ θύρα εἶχε μείνῃ ὀλίγον ἀνοιχτή, ἐφαίνετο ἡ Μαρίκα ἡ ὁποία ἐθώπευε τὴν Ψιφίναν καὶ τῆς ἔλεγε λόγους περιποιητικούς. Ἡ Ψιφίνα ἔκαμε ρὸ ν γ ρ ὸ ν γ ρ ὸ ν, καθὼς κάμουν αἱ γάται ὅταν κάθηνται ἡσυχοὶ καὶ ἀναπαύονται, καὶ ἐκαμάρωνε ὡς νὰ ἐνδοί τί τῆς ἔλεγε ἡ Μαρίκα.

Ὁ Γεροθωμᾶς βαθμὴδὸν ἡσύχασε περὶ τῆς τύχης τῆς Μαρίκας του, ἀφ' οὗ ἐδλεπεν ὅτι καὶ ἡ κυρὰ Παύλαινα ἦτο γυνὴ καλῆς ψυχῆς, καὶ ἡ Ψιφίνα ἐφαίνετο ὅτι τὴν ἠγάπα. Καὶ ἐπειδὴ δὲν ἦτο ἄνθρωπος δύσπιστος, καὶ εἰς τρεῖς ἡμέρας εἶχε κερδῆσῃ πολ-

ἔπαυσε πλέον ὁ Γεροθωμᾶς νὰ πηγαίνει νὰ δροσίζῃ τὸν λάρυγγά του.

Πρῶτ' πρῶτ' ἡ κυρὰ Παύλαινα ἔψηνε τὸν καφέ καὶ ἔπινον καὶ οἱ τρεῖς τῶν. Ἐπειτα ἡ Μαρίκα ἐδοῦθη τὴν κυρὰ Παύλαιναν νὰ πλύνῃ τὰ φλιζάνια καὶ νὰ συχρίσῃ τὸ δωμάτιον, νὰ το σαρώσῃ, καὶ ἦτο μὲν χαρὰ νὰ τὴν βλέπετε ἐργαζομένην μὲ τὰ μικρά τῆς τὰ χεράκια. Καὶ ἡ κυρὰ Παύλαινα τὴν ἐκαμάρωνε καὶ ἐγέλα ἀπὸ τὴν χαρὰν τῆς καὶ ἔλεγε: «μίαν ἡμέραν θὰ γίνῃ περίφημη νοικοκυροπούλα ἡ Μαρίκα μου». Μετὰ ταῦτα ὁ Γεροθωμᾶς ἔπαιρνε τοὺς μύλους του καὶ ἡ Μαρίκα τὰ σάρωθρά τῆς καὶ ἐξήρχοντο νὰ πωλήσουν τὰ ἐμπορεύματά των. Τὴν ἐσπέραν ἐπέστρεφον πάλιν καὶ εὗρισκον τὸ φαγητὸν ἑτοιμον, καὶ ἐκάθηντο καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὴν τράπεζαν καὶ ἐδείπνουν μὲ πολλὴν ὀρεξιν καὶ εὐθυμίαν χωρὶς νὰ λησμονήσῃ

«ΤΑ ΕΦΟΡΤΟΝΟΝ ΕΙΣ ΤΟ ΚΑΡΡΟΝ

[Σελ. 66]

λὰ χρήματα, τὰ ὁποῖα δὲν εἰζέυρε τί νὰ τα κάμῃ, παρεκάλεσε τὴν κυρὰ Παύλαιναν νὰ τοῦ κάμῃ τὴν χάριν νὰ τοῦ φυλάξῃ τὸν θησαυρὸν του, δραχμὰς ἑξ καὶ ἑβδομήκοντα λεπτά! Τόσον ποσὸν ποτὲ ἄλλοτε δὲν εἶχεν ἀξιώθῃ νὰ ἔχῃ εἰς τὰς χεῖράς του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'

ΝΕΟΣ ΒΙΟΣ

Ἀφ' οὗ μετεκομίσθησαν εἰς τὸ νέον δωμάτιον, ὁ Γεροθωμᾶς καὶ ἡ Μαρίκα ἤρχισαν νέον βίον, βίον τακτικὸν καὶ ἡσυχον, εἰς τὸν ὁποῖον δὲν ἦτο συνηθισμένος ὁ Γεροθωμᾶς. Ἀλλὰ βαθμὴδὸν ἐσυνήθισε μὲ τὴν βοήθειαν τῆς καλῆς ἐκείνης γυναίκος, τῆς κυρᾶ Παύλαινας, ἡ ὁποία ἠγάπησε πολὺ τὴν Μαρίκαν, διότι πραγματικῶς ἦτο καλὸν καὶ ἀξιόλογον κοράσιον. Τόσον τακτικὸς καὶ ἡσυχος ἄνθρωπος ἔγινεν ὁ Γεροθωμᾶς, ὥστε ὁ μπάρμπα Μιγάλης, ὁ γνωστός μας κἀπηλος, ἔχασεν ἓνα πελάτην, διότι

ἡ Μαρίκα νὰ δώσῃ καὶ εἰς τὴν Ψιφίναν ὀλίγον φωμάκι.

Αἱ γυναῖκες αἱ ὁποῖαι ἐπώλουν εἰς τὴν ἀγορὰν διάφορα τρόφιμα, ἡγάπων πολὺ τὴν μικρὰν Μαρίκαν. Πρῶταν τινὰ ἡ κυρὰ Παύλαινα ἔδωκεν εἰς τὴν Μαρίκαν μικρὸν καλὸν νὰ ὑπάγῃ νὰ ὀψωνίσῃ ὀλίγα λαχανικά, καὶ ὅταν ἐπανῆλθεν, εἶχε γεμάτον τὸ καλάθιον, χωρὶς νὰ ἐξοδεύσῃ ἀπὸ τὰ χρήματα, τὰ ὁποῖα εἶχε δώσῃ εἰς αὐτὴν ἡ κυρὰ Παύλαινα. Καμμία δὲν ἠθέλησε νὰ τῆς πάρῃ χρήματα, ἀλλὰ ὅλαι τῆς τα ἔδωκαν χάρισμα. Καὶ τοῦτο ἐγένετο πολὺ συχνά. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι πρώτη πρώτη ἔκκινεν ἀρχὴν καὶ ἔδιδε εἰς τὸν Γεροθωμᾶν μαλλίον ἀπὸ τὰ πρόβατά τῆς, διὰ νὰ πλέξῃ ἡ κυρὰ Παύλαινα μισοφοράκια διὰ τὴν Μαρίκαν. Ὅσάκις ἔφερε μὲ τὸ κάρρον τῆς ξύλα νὰ τα πωλήσῃ, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ μὴ περάσῃ καὶ ἀπὸ τοῦ Γεροθωμά, καὶ νὰ ἀφήσῃ μερικά ξύλα ἢ φρύγανα, τὰ ὁποῖα ὁ Γεροθωμᾶς δὲν ἠδύνατο

νά μή τα κρατήση, ἀφ' οὗ ἡ Πετρούλα τα ἔφερε «διὰ τὴν μικρούλαν». Καὶ ὅχι μόνον ξύλα καὶ φρύγανα, ἀλλὰ καὶ γεώμηλα βροστά, καὶ ἄρτον ζεστόν ζεστόν, διότι τὸν εἶχε τυλίξῃ καλὰ διὰ νὰ μὴ κρυώσῃ καθ' ὁδόν, διότι ζεστός ἦτο νοστιμώτερος. Τέλος πάντων δὲν παρήγγετο ἐβδόμης χωρὶς νὰ φέρῃ κάτι τι καλὸν εἰς τὴν Μαρίκαν ἢ ἀξιόλογος Πετρούλα.

Ἀλλὰ καὶ ἡ πώλησις δὲν ἦτο κακὴ. Καὶ οἱ μύλοι καὶ τὰ σάρωθρα ἐπωλοῦντο μετὰ πολλῆς εὐκολίας. Ἡ Μαρίκα ἐκέρδαινε τὸν ἄρτον της. Ἡ δὲ κυρὰ Παύλαινα ἐπειδὴ ἦτο γυνὴ ἐντιμωτάτη καὶ οἰκονόμος, ἡγάπα τὸ κοράσιον καὶ εἶχε χαρὰν μεγάλην, διότι ἤρε συντροφον νὰ συνομιλῇ καὶ νὰ περνᾷ τὴν ὥραν της.

Ὁ δὲ Γεροθωμᾶς ἐκέρδισε πολὺ, καθὼς εἶνε εὐκολον νὰ το νοήσετε, διότι καὶ καλοπέρασιν εἶχε καὶ τὸ φαγητόν του εὗρισκε ἑτοιμον, χωρὶς νὰ ἀναγκάζεσθαι νὰ τρέχῃ νὰ το ἀγοράζῃ. Μάλιστα τὰς βροχερὰς ἡμέρας, τί χαρὰ ὅτι δὲν ἦτο μόνος του· ἐκάθητο εἰς τὸ δωμάτιον καὶ ἔχαιρεν ἀκούων τὴν Μαρίκαν παίζουσαν, καὶ τὸν κρότον τὸν ὁποῖον ἔκαμνον αἱ βελόνας τῆς κυρᾶς Παύλαινας, ἡ ὁποία ἐκάθητο σοβαρὰ σοβαρὰ καὶ ἔπλεκε. Πολλάκις διὰ νὰ οἰκονομήσῃ τὸ φῶς, μετέβαινε εἰς τὸ δωμάτιον τῆς κυρᾶς Παύλαινας καὶ εἰργάζετο κατσκευάζων τοὺς μύλους του, καὶ ἔχων συμβοηθὸν τὴν μικρὰν Μαρίκαν, ἡ ὁποία εἶχε γίνῃ ἐπιδεξιωτάτη εἰς τὸ νὰ πελεκᾷ τὰ ξύλα καὶ νὰ προετοιμάζῃ τὴν ἐργασίαν. Καὶ ὁ Γεροθωμᾶς, βλέπων τὴν Μαρίκαν ἐργαζομένην, ἐμειδία καὶ ἐσκέπτετο ὅτι καὶ μὲν πάντοτε ἦτο εὐτυχής, ἀλλ' ὅμως ἡ ἄλλοτε εὐτυχία του διέφερε τῆς σημερινῆς, ὅσον ὁ μύλος τῶν πέντε λεπτῶν διαφέρει τοῦ μύλου τῶν δέκα λεπτῶν.

Εἴπομεν ὅτι πολλοὶ ἡγάπων τὴν προστατευομένην τοῦ Γεροθωμᾶ, δηλὰ δὴ τὴν Μαρίκαν· μετὰ αὐτῶν ἦτο καὶ ἡ οἰκογένεια τῆς κυρίας Φανῆς. Ἡ Μαρίκα ἐπῆγε καὶ ἡὐχαρίστησε τὴν μικρὰν Αἰμυλίαν διότι ἐμελάνωσε τὸ φόρεμά της, καὶ τὴν μητέρα της διότι τῆς το ἐχάρισε. Πολὺ ἤρεσεν ἡ Μαρίκα εἰς τὴν κυρίαν Φανὴν καὶ εἰς τὰ τέκνα της, διὰ τοῦτο τὴν ἐθώπευσαν, ἔδωκαν εἰς αὐτὴν ἄρτον καὶ γλύκισμα, τὴν ἠρώτησαν περὶ τοῦ βίου της. Ἐδιηγῆθη καταλεπτῶς ἡ Μαρίκα τὸν βίον της καὶ ὅλα τὰ δυστυχήματα καὶ τοὺς φόβους τοὺς ὁποῖους ἐδοκίμασε· μὲ τὴν δὲ ζωηρότητα ἐδιηγῆθη τὰ πάντα, ὥστε καὶ τὰ παιδιὰ ἐδάκρυσαν καὶ ἡ μήτηρ των, καὶ τὴν ἐβίασαν νὰ ἔρχεται συχνὰ νὰ τὴν βλέπουν. Ἀπὸ τότε δὲ ἡ κυρία Φανὴ εἶχε πάντοτε εἰς τὸ στόμα της τὸ ὄνομα τῆς Μαρίκας, καὶ τὴν ἔφερον ὡς παράδειγμα εἰς τὰ τέκνα της. «Παιδιά μου, ἔλεγεν ἡ κυρία Φανὴ, ἂν ρίχνετε εἰς ἓνα κουμπάρᾳ τὰ

λεπτὰ ὅπου σας δίνω τὴν Κυριακὴν, ἔπειτα ἀπὸ ὀλίγον θὰ συναχθῶν ὅσα χρήματα χρειάζονται διὰ νὰ ἀγοράσωμεν παπουτσάκια τῆς Μαρίκας, ὅταν λυώσουν αὐτὰ που φορεῖ τώρα. — Αἰμυλία, ἂν εἶχες ἐπιμέλειαν καὶ εἰς τὴν ἐργασίαν νὰ ράπτῃς, θὰ ἔρραβες τώρα τὰ ποκαμισάκια τῆς Μαρίκας, πού της ἔκοψα ἀπὸ τὰ παλιά σεντονάκια σου.» Καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς.

Ὅλη ἡ πόλις εἶχε γνωρίσῃ πλέον τὴν Μαρίκαν, καὶ πάντες εἰς τὴν ἱστορίαν της, καὶ αὐτὴ ἦτο εὐτυχεστάτη καὶ διήρχετο τὰς ἡμέρας της εὐχαριστημένη, κατεσκεύαζε καὶ ἐπώλει τὰ σάρωθρά της, ἐκάθριζε τὸ δωμάτιον, ἐδοῆθαι τὸν Γεροθωμᾶν καὶ ἔπαιζε μὲ τὴν Ψιφίαν.

Ἦσαν ὅμως καὶ ὥραι τὰς ὁποίας δὲν ἡγάπα καθόλου, καὶ πάντοτε προσεπάθει νὰ τὰς ἀποφεύγῃ. Μάλιστα ὅταν ἡ κυρὰ Παύλαινα τὴν ἐκάθιζε πλησίον της καὶ ἔδιδεν εἰς αὐτὴν δύο μεγάλας βελόνας τοῦ πλεξίματος καὶ ὀλίγον νῆμα. Ἐπρεπε νὰ κρατῇ εἰς ἐκάστην χεῖρα μίαν βελόνην, καὶ νὰ περνᾷ τὸ νῆμα μετὰ τῶν δύο βελονῶν, νὰ σχηματίζῃ ποῦντον, νὰ τὸν περνᾷ ἀπὸ τὴν μίαν βελόνην εἰς τὴν ἄλλην, καὶ πάλιν νὰ ἀρχίζῃ, καὶ πάλιν νὰ ἀρχίζῃ καὶ τελειωμὸν νὰ μὴ ἔχῃ! Καὶ αὐτὴ ἡ ἐργασία ὀνομάζεται πλεξίμον, καὶ ἡ κυρὰ Παύλαινα ἔλεγεν ὅτι τὸ πλεξίμον εἶνε πολὺ χρήσιμον εἰς τὰς γυναῖκας· εἰς τὰς γυναῖκας ἴσως· ἀλλὰ μήπως ἡ Μαρίκα ἦτο γυναῖκα; ἡ Μαρίκα ἦτο μικρὰ κόρη, λοιπὸν τί το ἤθελε τὸ πλεξίμον; τί ἀνάγκην εἶχε νὰ μάθῃ νὰ πλέκῃ; καὶ μάλιστα νὰ κάθεται τόσην ὥραν

χωρὶς νὰ κινῆται, χωρὶς νὰ τρέχῃ καὶ νὰ πηδᾷ.

Καὶ ὡς νὰ μὴ ἔφθανε τὸ μαρτύριον τοῦτο τοῦ πλεξίματος, ἡ κυρὰ Παύλαινα ἐπενόησε ἄλλο μαρτύριον πολὺ χειρότερον. Ἡμέραν τινὰ ἔλαβε μίαν βελόνην, ἤνοιξε μέγα καὶ χονδρὸν βιβλίον καὶ ἤσχιζε νὰ δεικνύῃ εἰς τὴν Μαρίκαν τὰ μικρὰ μαῦρα σημεῖα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἦσαν γεμάτα τὰ φύλλα τοῦ βιβλίου, καὶ τῆς ἔλεγε: «Τοῦτο εἶνε τὸ ἄλφα, τοῦτο εἶνε τὸ βῆτα, τοῦτο εἶνε τὸ γάμμα» κτλ. Τὸ παιγνίδιον τοῦτο δὲν ἦτο τόσο δυσάρεστον, διότι τί κακὸν εἶνε ὅταν τις ἔχῃ βιβλίον ἀνοικτὸν καὶ μὴς λέγῃ: «τοῦτο εἶνε τὸ ἄλφα, τοῦτο εἶνε τὸ βῆτα, τοῦτο εἶνε τὸ γάμμα»; Τὸ κακὸν εἶνε ὅταν ἔπειτά μας εἴπῃ: «Εὗρέ μου μέσα εἰς τὸ βιβλίον ἓν ἄλφα, ἓν βῆτα, ἓν γάμμα», καὶ κάθεται καὶ ζητεῖς νὰ το εὕρῃς μέσα εἰς ἐκεῖνο τὸ φοβερὸν πλῆθος τῶν μαύρων μαύρων γραμμάτων. Ὅταν λοιπὸν ἡ κυρὰ Παύλαινα εἶπεν εἰς τὴν Μαρίκαν νὰ της εὕρῃ τὰ διάφορα στοιχεῖα τοῦ ἀλφαβήτου. ἡ Μαρίκα ἐκύτταζε καλὰ καλὰ τὴν σελίδα, καὶ νῆς ἐφαίνετο ὅτι τὰ στοιχεῖα πηδοῦν καὶ χορεοῦν, καὶ ἤρχισε νὰ χασμάται

«Ἡ ΜΑΡΙΚΑ ΕΘΩΠΕΥΕ ΤΗΝ ΨΙΦΙΝΑ.»

καὶ νὰ γυρίξῃ νὰ κυττάξῃ τὴν Ψιφίαν μὲ παράπονον πολὺ, ὡς νὰ ἔλεγεν εἰς αὐτὴν: «Ψιφίνα μου, σῶσέ με ἀπὸ τὸ φοβερὸν τοῦτο μαρτύριον.» Ἡ δυσάρεστος αὕτη σκηνὴ ἐπανελήφθη πολλάκις, καὶ ἐπὶ τέλους ἡ κυρὰ Παύλαινα ἀπηλπίσθη καὶ εἶπεν εἰς τὸν Γεροθωμᾶν μὲ ἀγανάκτησιν:

«Τοῦ κάκου, Γεροθωμᾶ μου, τοῦ κάκου σκῶ τὴν καρδούλα μου! ἡ Μαρίκα μὴς δὲν θέλει νὰ μάθῃ, δὲν θέλει οὔτε νὰ πλέκῃ, οὔτε νὰ διαβάξῃ, δὲν θέλει νὰ μάθῃ τίποτε, τίποτε.»

Ὁ Γεροθωμᾶς ἤκουσε τοὺς λόγους τῆς κυρᾶς Παύλαινας μετὰ πολλῆς ἀπορίας, καὶ τοῦ ἐφάνη παράξενον πρᾶγμα, διὰ τὴν νὰ ἀγανακτῇ τόσο πολὺ. Ποτὲ τοῦ δὲν εἶχε συλλογισθῇ ὅτι ἔπρεπε καὶ καλὰ νὰ μάθῃ ἡ Μαρίκα κάτι τι. Εἶπε λοιπὸν πρὸς τὴν κυρὰ Παύλαιναν!

— Βέβαια! Θὰ εὕρῃ συντρόφισσες νὰ παίζῃ καὶ θὰ μάθῃ νὰ ράβῃ, νὰ πλέκῃ, νὰ διαβάξῃ, ὥστε θὰ εἰμπορέσῃς νὰ τὴν βάλῃς σὲ κανένα μέρος νὰ δουλεύῃ ἔπειτα ἀπὸ πέντε ἔξ χρόνια καὶ νὰ γίνῃ μὲ τὸν καὶρὸν μία καλὴ ράπτρια. Τώρα εἶνε τὸ ἴδιον σὰν νὰ εἶσαι πατέρας της, καὶ πρέπει νὰ φροντίσῃς δι' αὐτὴν νὰ τὴν κάμῃς καλὴν γυναῖκα. Ὅταν δὲν εἰμπορῇ κανεὶς νὰ κερδίξῃ τὸ ψωμί του, τότε ἀναγκάζεται νὰ το κλέβῃ· θέλεις τὸ λοιπὸν νὰ γίνῃ κλέπτρια ἡ Μαρίκα σου; Ἄν δὲν θέλῃς νὰ φροντίσῃς δι' αὐτὴν, τότε βάλε τὴν ἔς τὸ ὄρφανοτροφεῖον.»

Ὁ Γεροθωμᾶς ἀνεσκήρτησε καὶ εἶπε:

«Μὰ τότε καλλίτερα ἐγὼ προτιμῶ νὰ τὴν βάλω ἔς τὸ σχολεῖο. Σὲ παρχκαλῶ, κυρὰ Παύλαινά μου, μὴ συχίζεσαι καὶ σου ὑπόσχομαι νὰ τὴν στείλω.» Ἐπειτα εἶπεν ὁμιλῶν μόνος του:

«Ω, ΤΟ ΓΥΝΑΙΚΕΡΙΟ! Ω, ΤΟ ΚΛΑΨΙΑΡΙΚΟ!» (Σελ. 71)

«Καὶ τίς ἡ ἀνάγκη νὰ μάθῃ ἡ Μαρίκα κάτι τι; Τί θὰ το χρειασθῇ;

— Μὰ, Γεροθωμᾶ μου, τί θὰ κάμῃς ὅταν μεγαλώσῃ; Δὲν θὰ ἔμπορῇ νὰ πωλῇ μύλους ὅλην τὴν ζωὴν, καὶ ὅμως πρέπει νὰ κερδαίνῃ τὸ ψωμί της.

— Χά! χά!! χα!!! κυρὰ Παύλαινά μου, τί κάθεται καὶ μου λές! νὰ κερδαίνῃ τὸ ψωμί της; Ἄμ' αὐτὸ δὰ το ξέρεи, καὶ το ζητεῖ ἴσα ἴσα! Δὲν εἶνε ἡ πρώτη φορὰ πού μου εἶπεν ὅτι θέλει νὰ κερδαίνῃ τὸ ψωμί της· καὶ βλέπεις πολὺ καλὰ ὅτι μὲ βοήθει περίφημα εἰς τὴν ἐργασίαν μου, ὅσον ἔμπορεῖ τὸ καίμενο.

— Ἀ, ναί! τὸ ἔξερω καὶ ἐγώ, τὸ καίμενο θέλει νὰ κάμῃν ὅχι ὅτι πρέπει, ἀλλὰ ὅτι της ἀρέσει· μὰ τοῦτο δὲν εἶνε δυνατόν νὰ βαστήξῃ πολλὴν καὶρὸν. Πρέπει, σοῦ λέγω, νὰ μάθῃ νὰ ἐργάζεται. Ἐπειδὴ το λυποῦμαι τὸ ὄρφανὸ καὶ το ἀγαπῶ, καὶ θέλω τὸ καλὸ του καὶ τὸ καλὸ σου, ἀκουσέ μου καὶ μένα, καὶ θὰ μου συχωρῇς μίαν ἡμέραν, νὰ το βάλῃς εἰς τὸ σχολεῖον.

— Σ' τὸ σχολεῖο! Καὶ τάχα θὰ εἶνε ἐκεῖ καλὰ;

«Μὰ πραγματικῶς πόσον δύσκολον πρᾶγμα εἶνε νὰ ἀναθρέψῃ κανεὶς ἓνα παιδί.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ'

ΚΑΛΕ, ΠΑΙΔΙΑ ΕἶΝΕ ΑὐΤΑ!

Ὁ Γεροθωμᾶς εἶχε δίκαιον τῶ ὄντι εἶνε δύσκολον νὰ ἀναθρέψῃ τις μικρὸν παιδίον, εἶνε μάλιστα δυσκολώτερον νὰ κάμῃ τις καλὸν ὅσον δὴποτε, καὶ πολλοὶ ἄνθρωποι, ὅταν εὗρεθῶν εἰς παρομοίαν περίστασιν, τὰ χάνουν, δὲν εἰσέφρουον τί τοὺς γίνεται, καὶ δὲν προφθάνουν νὰ τελειώσουν τὸ ἔργον των. Φροντίζουν περὶ τοῦ τέκνου των ὅσον εἰμποροῦν νὰ διασκεδάξουν μὲ αὐτό, ἀπαράλλακτα ὥστε ὅταν ἔχῃ τις εὐμορφον μικρὸν ζῶον καὶ παίζει μὲ αὐτό, καὶ ὅταν ἔλθῃ ἡ ἡμέρα κατὰ τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ σκεφθῶν καὶ νὰ φροντίσῃ περὶ αὐτοῦ σπουδαίως, τότε τὸ παιδίον φαίνεται εἰς αὐτοὺς ὀχληρὸν καὶ ἀφίνουν τὴν φροντίδα εἰς ἄλλον ἄνθρωπον, ἐκτὸς πλέον ἂν δὲν το ἀφήσουν νὰ ἀνατραφῇ μόνον του. Καὶ πολλοὶ ἄνθρω-

ποι πέφτουν μὲ τὰ μοῦτρα ὅταν πρόκηται νὰ κάμουν καλὴν τινα πράξιν, εἶνε φωτιὰ ὅσον δὲν εἶνε ἡναγκασμένοι νὰ ἐργάζονται πολὺ καὶ νὰ κοπιᾶζουν, ἀλλὰ εὐθὺς ἀποσύρονται, εὐθὺς ὡς ἀναγ-σθοῦν νὰ ἐργασθῶν καὶ νὰ κοπιᾶσουν καὶ ἐπειδὴ βέβαια ἡ συνειδήσις των τοὺς τύπτει, εὐθὺς δικαιολογοῦνται εὐμορφα, εὐμορφα καὶ λέγουν: « Τέλος πάντων δὲν ἤμουν ὑπόχρεως νὰ το κάμω αὐτὸ καὶ αὐτὸ που ἔκαμα εἶνε μάλιστα καὶ πολὺ. »

«Οχι, ὄχι! κυρία μου καὶ κύριέ μου, ἔχετε λάθος καὶ μέγα λάθος! Δὲν εἰσθε ὑπόχρεως νὰ το κάμετε αὐτὸ, ἔως πρὶν το ἐπιχειρήσετε, ἀλλ' ὅμως ἀφ' οὗ ἀπαξ ἔκαματε ἀρχήν, εἰσθε ὑπόχρεως καὶ πάρα ὑπό-χρεως καὶ νὰ το τελειώσετε ἄλλως καὶ αὐτὸ τὸ ὀλίγον τὸ ὁποῖον ἔκαματε «πάει χαμένον» καὶ θὰ ἦτο πολὺ προτιμότερον νὰ μὴ ἐπιχειρήτε πράγματα, τὰ ὁποῖα δὲν εἰσθε ἄξιοι καὶ νὰ τὰ ἀποτελειώσετε. Ἐὰν λόγου χάριν ὁ Γεροθωμᾶς, ἀφ' οὗ ἐκράτησε πλη-σίον του τὴν Μαρίκαν ἐπὶ ἑξ μῆνας καὶ τὴν κατέστησεν εὐτυχῇ, ἐὰν τώρα ἡ-θελέ την παραιτήσῃ εἰς τοὺς πέντε δρό-μους, δὲν θὰ τῆς ἔκαμνε περισσότερον κακὸν παρὰ ἐὰν δὲν την ἔπαιρνε κα-θόλου ἐξ ἀρχῆς; Ἀλλὰ ὁ ἀξιόλογος οὗτος γέρονς δὲν εἶχε τοιοῦτον κακὸν σκοπὸν, δὲν ἤθελε νὰ την παραιτήσῃ, ἀλλὰ μόνον εἶχεν ἀνησυχίαν πῶς νὰ την ἀναθρέψῃ, πῶς νὰ την κάμῃ κα-λὴν κόρην.

Ἐξήγησε πληροφορίας καὶ ἔμαθεν ὅτι ἐκεῖ πλη-σίον ἦτο σχολεῖον τῶν κορασίων, καὶ ὅτι ἡ διδα-σκαλία ἐγένετο δωρεάν.

Λοιπὸν προῖαν τινὰ τοῦ μηνὸς Μαρτίου ἔλαβε τὴν Μαρίκαν ἀπὸ τὴν χεῖρα, καὶ τὴν ἐπῆγεν εἰς τὸ σχολεῖ-ον. Καθ' ὁδὸν ἔλεγεν εἰς αὐτὴν διὰ νὰ τῆς δώσῃ θάρρος.

« Τώρα, Μαρίκα μου, θὰ πῶμε 'ς τὸ σχολεῖο, θαύρῃς ἐκεῖ κοριτσάκια πολλὰ πολλὰ νὰ παίζετε μαζί, καὶ τῇ δασκάλῃ που θὰ σου λέγῃ ἕνα σωρὸ ὁμορφα παραμυθία. Ἐ; θὰ σ' ἀρέσῃ, Μαρίκα μου; »

— Ἀφ' οὗ σας ἀρέσει σᾶς, μπάριμπα Γεροθωμᾶ, θὰ μ' ἀρέσῃ καὶ μένα, εἶπεν ἡ Μαρίκα, ἀλλ' ὅμως ἠσθάνετο ὀλίγην ταραχήν, διότι δὲν εἴξευρε τί θὰ εἶπῃ σχολεῖον, καὶ δὲν εἴξευρε τί πράγμα εἶνε.

«Ὅταν εἰσῆλθεν εἰς τὸ σχολεῖον ἡ Μαρίκα ἡ ὁποία ἐκράτει τὸ καλαθάκι τῆς μὲ πολλὴν χάριν, ἐ-φοβήθη κατ' ἀρχὰς καὶ τα ἔχασε, διότι εὗρέθη ἀπέ-ναντι πεντήκοντα μικρῶν κορασίων, τὰ ὁποῖα εἶχον τὰ βλέμματά των ἐστραμμένα πρὸς αὐτὴν καὶ τὴν παρετήρουν μὲ μεγάλῃν προσοχήν καὶ ἀπορίαν.

Ἡ διδασκάλισσα ἐπῆρε τὴν Μαρίκαν καὶ τὴν ἐ-κῆσεν εἰς τὸ πρῶτον θρανίον, καὶ εἶπεν εἰς αὐτὴν νὰ προσέχῃ, ὅταν αἱ ἄλλαι μαθήτριαι λέγουν τὸ μά-θημά των.

Ἡ Μαρίκα ἤκουε μὲ πολλὴν προσοχήν, καὶ προσ-επάθει νὰ καταλάβῃ τί λέγουν, τὴν προσοχήν εἶ-χεν, ὥστε ἐκουράσθη, καὶ ἤρχισεν ὁ νοῦς τῆς νὰ γυρίζῃ ἄλλου διὰ νὰ εὗρῃ ἀνέσιν. Αἱ φωναὶ τῶν κο-ρασίων τὰ ὁποῖα ἔλεγον ὅλα μαζί τὸ μάθημά των, τὴν ἐνανάριζαν, καὶ χωρὶς καὶ αὐτὴ νὰ το νοήσῃ, ἡ κεφαλὴ τῆς ἐκλινε πρὸς τὸ στῆθος τῆς καὶ τὴν ἐπῆ-ρεν ὁ ὕπνος.

Ἡ Μαρίκα ἐκοιμήτο.

Αἶφνης ἐξύπνησεν ἔντρομος, διότι τὴν ἔσεισεν ἡ μαθήτρια ἡ ὁποία ἐκάθητο πλησίον τῆς. Ἐστάθη ὀρθία καὶ χωρὶς νὰ εἰσεύρῃ ποῦ εὐρίσκεται, ἀνεφώνησε:

« Ἐδῶ εἶμαι, μπάριμπα Γεροθωμᾶ! »

— Χά χα χα! χά χα χα, ἐγέλασαν δυνατὰ ὅλα τὰ παιδιά.

Ἡ διδασκάλισσα διέκοψε τὸ μάθημα καὶ ἐκύττα-ξεν αὐστηρῶς τὴν Μαρίκαν, ἡ δὲ Μαρίκα ἐντρέπο-μένη, διότι ἔγινε γελοία, ἔκρυψε τὸ πρόσωπόν τῆς ἐντὸς τῶν δύο τῆς χειρῶν.

« Συχαμένο! πρῶτην πρῶτην ἡμέ-ραν που ἤλθες καί μ' ἤρχισες τὰς ἀταξίας σου. Πήγαινε στάσου ἐκεῖ εἰς τὴν γωνίαν. Αὐτοῦ τὸ ἐλάχιστον θὰ μ' ἀφήσῃς ἡσύχους. »

Ἡ καίμενη ἡ Μαρίκα ὑπήκουσε παρευθὺς, ἐσηκώθη καὶ ἐπῆγεν εἰς τὴν γωνίαν καὶ ἐκεῖ δὲ πλέον ἤρχισε νὰ κλαίῃ σιγὰ σιγὰ, καὶ μόλις ἠδύνατο νὰ καταπνίγῃ τοὺς λυγμούς τῆς.

Μετ' ὀλίγην ὥραν ἐσήμανεν ὁ κώδων τῆς ἐξό-δου καὶ τὰ παιδιά ἔτρεξαν καὶ ἐπῆραν τὰ κα-λαθάκια των, ὡς νὰ εἶχον πέντε ἡμέρας νὰ φά-γουν. Ἡ διδασκάλισσα ἐνευσεν εἰς τὴν Μαρίκαν νὰ ἐξέλθῃ καὶ αὐτὴ εἰς τὴν αὐλήν, καὶ ἐξῆλθεν. Ἀλλὰ δὲν ἐτόλμησε νὰ ὑπάγῃ μαζί μὲ τὰς ἄλλας μαθητριάς. Ἐπῆγεν εἰς τὴν ἄκρην τῆς αὐλῆς καὶ ἐκάθισε παράμερα, ἔβαλε κατὰ γῆς τὸ καλαθάκι τῆς καὶ ἤρχισε νὰ ῥοκανίζῃ τὸν ἄρτον καὶ τὰ σῦκα τὰ ὁποῖα τῆς εἶχεν ἀγοράσῃ ὁ Γεροθωμᾶς. Ἐτρώγε καὶ ἐστέναιζε. Καμμία μαθήτρια δὲν τὴν ἐπλησίασε, καμμία μαθήτρια δὲν τὴν προσεκάλεσε νὰ παίξουν μαζί. Μόνον συνωμίλουν μεταξὺ των, καὶ κάπου κά-που ἐγύριζον καὶ τὴν παρετήρουν ὡς πράγμα ἀξιο-περίεργον:

« Κάπου το εἶδα αὐτὸ τὸ κοριτσάκι. »

— Καὶ ἐγὼ σὰν νὰ το εἶδα, μὰ δὲ θυμοῦμαι ποῦ.

— Καλὲ δὲν εἶνε τὸ κοριτσάκι 'που γύριζε μὲ τὸ Γεροθωμᾶ καὶ 'πουλοῦσε μύλους;

— Ναί, ναί! καλὰ λές!

— Μία φορὰ ἀγόρασα ἕνα μύλο ἀπὸ τὸ χέρι του.

— Πᾶ νὰ τὸ βάλωμε νὰ μ' ἀπὸ τὴν ἱστορία του.

— Ναί, πᾶμε, πᾶμε!

Καὶ ὅλα τὰ παιδιά ἔτρεξαν καὶ περιεκύκλωσαν

« ΤΟΥΤΟ ΕΙΝΕ ΤΟ ΑΛΦΑ »

τὴν Μαρίκαν, ἡ ὁποία ἀπεσύρθη πρὸς τὰ ὀπίσω διὰ νὰ μὴ τὴν καταπατήσουν.

« Μικρούλα, πῶς σε λένε; τὴν ἠρώτησε μὲ σο-βαρότητα μία ἐκ τῶν με γάλων μαθητριῶν.

— Μαρίκα Γεροθωμᾶ, ἀπεκρίθη ἡ μικρὰ καὶ ἐκοκκίνισε.

— Τί τον ἔχεις τὸν Γεροθωμᾶ; πατέρα;

— Ὁχι, ὁ πατέρας μου ἐκεῖ που ἐχόρευε 'ς τὸ θέατρο, ἔπεσε καὶ ἐσκοτώθη.

— Καὶ τὴν μητέρα σου τὴν ἔλεγαν κυρίαν Γερο-θωμᾶ;

— Ἐλα, σῶπα καὶ σύ! τί τὴν ῥωτᾷς αὐτὰ τὰ πράγματα; Ἐλα 'πέ μου, μικρούλα μου, τί ἔκαμνεν ἡ μητέρα σου;

— Ἦταν θεατρίνα, ἐπαρίστανε 'ς τὸ «Θέατρο τοῦ Λαοῦ.»

— Χά χα χα! χά χα χα! ἐγέλασαν δυνατὰ ὅλα τὰ παιδιά.

Ἐκαμαν πολὺ ἄσχημα νὰ γελοῦν, ἀλλὰ τοὺς ἐφάνη πολὺ παράξεον.

Ἡ δὲ Μαρίκα ποτὲ τῆς δὲν εἶχε συλλογισθῇ τοὺς

γονεῖς τῆς, διότι δὲν εἶχε καὶ τί νὰ τοὺς ἐνθυμηθῇ, ἀφ' οὗ ὡς ἐνθυμεῖσθε, τὴν ἐβασάνιζον ὅλη ἡμέρα μὲ τὸ θέατρο, καὶ δὲν τὴν ἔβαλαν εἰς τὸ σχολεῖον νὰ μάθῃ τοῦλάχιστον δύο γράμματα. Ἀλλ' ὅμως τὴν ὥραν ἐκείνην ὅπου ἐγέλασαν αἱ μαθήτριαι, εὐθὺς ἐ-συλλογίσθη τὴν καίμενην τὴν μητέρα τῆς, ἡ ὁποία μετὰ τὴν παράστασιν τὴν ἐγδυνε καὶ τὴν ἔβαλε νὰ πλαγιάσῃ πρὶν ἀκόμη αὐτὴ ἀλλάξῃ τὰ θεατρικὰ φορέματά τῆς, τὰ ὁποῖα ἔσταζαν ἰδρωτὰ ἡ δυστυχῆς μήτηρ πρῶτα πρῶτα ἐφρόντιζε νὰ περιποιηθῇ τὴν κόρην τῆς καὶ ἐπειτα τὸν ἑαυτὸν τῆς!

Ἐνθυμήθη τὴν μητέρα τῆς καὶ ἤρχισε νὰ κλαίῃ.

Αἱ μαθήτριαι ὡς τὴν εἶδον κλαίουσιν ἀνεφώνησαν:

« Ὡ τὸ γρυνιάρικο! ὦ, τὸ κλαψιάρικο! Ἐλάτε, κορίτσια, νὰ μὴ τὴν παίζωμε ποτέ μας! πᾶμε ἄς φύγωμε ἀπὸ κοντά τῆς.

Καὶ ἀπεμακρύνθησαν αἱ μαθήτριαι καὶ τὴν ἄφη-σαν μόνην.

[Ἐπεται συνέχεια.]

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ι. ΦΕΡΜΠΟΣ

ΟΙ ΕΡΓΑΤΑΙ

(ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

Πῶς θὰ σᾶς ἐφαίνετο ἂν δὲν εἴχετε ὑποδήματα εἰς τοὺς πόδας σας, οὔτε καπέλον εἰς τὴν κεφαλὴν σας, οὔτε ἀσπρόρρουχα, οὔτε φορέματα εἰς τὸ σῶμά σας;

Θὰ ἐκρυώνατε, καὶ θὰ ἐντρέπεσθε· δὲν θὰ εἰσεύρατε ποῦ νὰ κρυφθῇτε διὰ νὰ μὴ σᾶς ἴδουν, οὔτε πῶς νὰ ζεσταθῇτε διὰ νὰ μὴ τρέμετε.

Ἄν ἐβγαίνατε εἰς τοὺς δρόμους, θὰ ἐπεριπατεῖτε ξυπόλυτοι καὶ τὰ πόδια σας θὰ αἵμα-τόνοντο ἐπάνω εἰς τὰς πέτρας. Θὰ ἐπαίρνατε πλευρίτιδα, θὰ ἀρρωστούσατε, θ' ἀπεθνήσκα-τε μικροί, μικροί, καὶ θὰ σᾶς ἐπήγαιναν εἰς τὸ νεκροταφεῖον.

Μὴ περιφρονῇτε λοιπὸν τοὺς ἐργάτας, οἱ ὁποῖοι κάμνουν ὅλα αὐτὰ τὰ τόσον χρήσιμα ἐνδύματα. Ὁ ὑποδηματοποιὸς κατασκευάζει ὑποδήματα, ὁ πιλοποιὸς πῖλους, ὁ ράπτης καὶ ἡ ράπτρια ἐνδύματα ἀνδρικά καὶ γυναικεῖα, ἡ ράπτρια ἀσπρόρρουχων ράπτει ὑπο-κάμισα, περιλαίμια (γιακάδες), χειρίδας (μανήκια).

Μὴ περιφρονῇτε τοὺς ἐργάτας οἵτινες κάμνουν τόσον χρήσιμα πράγματα, τὰ ὁποῖα ἂν δὲν τὰ εἴχετε θὰ ἦσθε πολὺ δυστυχεῖς. Ἐχτιμάτε ὅσους ἐργάζονται ὅσον πτωχική, ὅσον ταπεινὴ καὶ ἂν εἶνε ἡ ἐργασία των.

Ἡ ἐργασία εἶνε τὸ περισσότερον ἐντιμὸν πράγμα τοῦ κόσμου.

Η ΑΦΟΣΙΩΜΕΝΗ ΣΚΛΑΒΑ

Μεχμέτ ωνομάζετο εἰς Τούρκος торνευτής, ὁ ποῖος ἔζη εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, Τόκα δὲ ἡ ὑπηρετρία του, ἀράπισσα μαύρη ὥσάν δυστὸν κάρβουνον.

Ἡ Τόκα δὲν ἦτο διόλου ὡραία, ἀλλ' οὔτε ὁ Μεχμέτ ἦτο διόλου εὐγενής. Ποτέ του δὲν ἐδείκνυε πρὸς τὴν σκλάβαν του Τόκαν τὴν εὐνοίαν του, ἀλλὰ τὴν ἐφύλαττε ὅλην διὰ τὸν ὡραῖον Ἀτζέμ, τὸν περσικὸν τοῦ γάτον, ὅστις εἶχε τρίχωμα ὥσάν μεταξωτὸν καὶ ἦτο μαῦρος σχεδὸν ὅσον καὶ ἡ Τόκα.

Εἰς τὴν Τουρκίαν πολυλά ἐπαγγέλματα εὐρίσκονται εἰς τὰ σπάργανά των, δηλαδή δὲν ἔχουν προοδεύσῃ διόλου. Ἡ πρόοδος ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐμβαίνει εἰς τὴν χώραν ταύτην, διότι ἡ εὐκόλος εἰσαγωγὴ τῶν διαφόρων ξένων ἐμπορευμάτων ἐμποδίζει πᾶσαν ἐθνικὴν βιομηχανίαν ὡς ἀναπτυχθῇ.

Ὁ Μεχμέτ μετεχειρίζετο παμπάλαια ἐργαλεία διὰ νὰ ξύη καὶ торνεύη τὰ ξύλα. Ἐν ᾧ μὲ τὴν μίαν τοῦ χεῖρα ἔστρεφε τεμάχιον ξύλου μὲ τὴν ἄλλην βοηθούμενος καὶ ἀπὸ τοὺς πόδας τοῦ ἔξυνε καὶ ἐλείπαινε τὸ ξύλον ὅσον εἰσπῶρει καλλιτέρον. Ἀλλὰ μὲ ὅλην τὴν ἐπιδεξιότητα τὴν ὁποίαν εἶχεν ὁ Μεχμέτ, μόλις κατώρθωνε νὰ τελειώσῃ δύο πόδια τραπέζης ἢ καθέκλας τὴν ἡμέραν, ἐν ᾧ αἱ μηχαναὶ τὰς ὁποίας ἔχουν ἐφεύρη κατασκευάζουν ἑκατοντάδας εἰς αὐτὸ τὸ χρονικὸν διάστημα.

Ὁ δυστυχὴς Μεχμέτ εἰργάζετο πολὺ, ἐκέρδιζεν ὀλίγον καὶ ἐξεθύμινεν ὅλως διόλου ἀδίκως εἰς τὴν Τόκαν, ἥτις ἐντούτοις ἦτο ἀφοσιωμένη, πρόθυμος καὶ εἰς ἄκρον οἰκονόμος.

— Εἰς τ' ἀνάθεμα οἱ Χριστιανοὶ ποῦ φέρνουν ἀπὸ τὴν Φραγκίαν τραπέζια καὶ καθέκλες ἑτοιμὰς! ἀνέκραξε κάποτε ὁ Μεχμέτ. Πουλοῦν τόσο φθηνὰ ὥστε οἱ ἐπιτιποῦνται ποῦ ἀγοράζουν ἀπὸ μᾶς ἔχουν κερδᾶν! Ὡς τόσο τί θὰ ἴδωσιν ἀκόμα τὰ μάτια μου! Ἀλλή πορὰ οἱ εὐλαβεῖς μουσουλμάνοι οὔτε ἓνα

παρὰ δὲν θάδιναν εἰς τοὺς ἀπίστους διὰ νὰ πάρουν τὰ κατηραμένα τους ἐπιπλα! Μὰ σήμερα— ὁ Θεὸς νὰ μὲ συγχωρήσῃ! — Οἱ πασάδες φέρουν τὰ ἐπιπλά τους ἀπὸ τὴν Εὐρώπην, τὸ ἴδιο καὶ οἱ μπέηδες καὶ οἱ ἐφέντηδες. "Ὅλοι θέλουν νὰ φραγκοπορεύωνται εἰς τὰς ἡμέρας μας. Καὶ ἔπειτα μερικοὶ ἀποροῦν πῶς ἐκτανάτῃσάμε εἰς αὐτὸ τὸ χάλι. Ὁ Θεὸς μᾶς τιμωρεῖ, Τόκα, ὁ Θεὸς μᾶς τιμωρεῖ! ..

Ἡ καϊμένη Τόκα ἀνεστέναξε τὸ φαγητὸν τὸ ὁποῖον ἠτοίμαζε διὰ τὸν αὐθέντην της οὔτε καλὸν ἦτο οὔτε ἀρκετὸν τὰ κεραμιδία τῆς στέγης εἶχον σπάσῃ καὶ ἡ βροχὴ ἐπιπτεν εἰς τὰ δωμάτια ὅπου ἐκοιμῶντο. Μόνον ὁ Ἀτζέμ ἦτο εὐτυχής, διότι τίποτε δὲν τῷ ἔλειπεν· εἶχεν ἄφθονον τροφήν καὶ ἡωπεΐας, καὶ ἐκοιμᾶτο εἰς τὸν ἥλιον ἢ ἐξηπλόνετο ἐπάνω εἰς τὸν τάπητα τοῦ κυρίου του.

Ὁ Μεχμέτ εἶχεν ἤδη γηράσῃ τὰ κουρασμένα μάτια του καὶ τὰ ἀποκαμωμένα μέλη του δὲν τὸν ἐβοήθουν πλέον ὅπως ἄλλοτε· ἐκτὸς δὲ τούτου δὲν εὕρισκε καὶ πάντοτε ἐργασίαν· ὅλοι ἐπροτίμων τὰ ἑτοίμα ἐπιπλα τῆς Εὐρώπης, κατὰ τῶν ὁποίων εἶχε δίκαιον νὰ καταφέρεται ὁ Μεχμέτ.

Ὁ γέρων торνευτής ἐγίνετο λοιπὸν καθημέραν σκυθρωπότερος καὶ τραχύτερος καὶ ἐφέρετο περισσότερο ἀποτόμως εἰς τὴν Τόκαν. Τὴν ἐπέπληττε, τὴν ὕβριζε, τὴν ἐξηυτέλιζε, ἀκόμη δὲ καὶ θὰ τὴν ἔδερνε, ἀνῆλθεν ἀρκετὰς δυνάμεις πρὸς τοῦτο, ὥστε ἡ δυστυχὴς Τόκα ἔπρεπε νὰ εὐχαριστῇ ὅχι τὴν καλοσύνην τοῦ θυμῷδους κυρίου της ἀλλὰ τὰ γηρατειά του ποῦ τὸν ἔκαμαν τόσο ἀδύνατον.

Ἐν τούτοις ἡ Τόκα ἐφαίνετο ὀλιγώτερον λυπημένη ἀπὸ πρὶν. Προσποιεῖτο ὅτι ἠθέλε νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ τζαμί νὰ προσκυνήσῃ ἢ εἰς τὴν ἀγορὰν νὰ ψωνίσῃ, καὶ εὕρισκεν ἀφορμὴν νὰ μένῃ τὴν περισσοτέραν ἡμέραν ἔξω ἀπὸ τὴν οἰκίαν τοῦ Μεχμέτ.

Ὁ δερβίσης τῆς συνεικίας, ὅστις εἴχευεν ἀπὸ

ιατρικὴν καὶ ἔδιδε συνταγὰς εἰς ὅλους ὅσοι τοῦ ἐζήτουν, εἶπεν εἰς τὸν торνευτήν ὅτι ἂν εἰσπορέσῃ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Προῦσαν — τὸν τόπον ὅπου ἱατρεῦνται ὡς ἐκ θαύματος αἱ ἀσθενεῖαι—καὶ νὰ μείνῃ ἐκεῖ καμμιά εἰκοσσεπταὶ ἡμέρας, θὰ γίνῃ ἐντελὼς καλὰ καὶ θὰ γυρίσῃ δυνατὸς ὅπως πρῶτα καὶ ἀκόμη καλλιτέρα.

Νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Προῦσαν! "Ενας λόγος ἦτο· ἀλλὰ πῶς νὰ ὑπάγῃ; ὁ Μεχμέτ ἐγέλα πικρῶς ἐπιστρέφων εἰς τὸν μισοχαλασμένον οἶκόν του. Νὰ εἰσπορέσῃ ἂν νὰ πωλήσῃ ἐκεῖνο τὸ χάρβαλο! Ἀλλὰ ποῖος νὰ τὸ ἀγοράσῃ εἰς τὴν κατάστασιν ὅπου εὕρισκετο;

Ἡ Τόκα μίαν ἡμέραν ἐπλησίασε δειλὰ καὶ ἀφῆκεν ἐπάνω εἰς τὸ τραπέζι πέντε χρυσᾶς λίρας, τὰς ὁποίας εἶχεν οἰκονομίσει, εἶπεν, ἀπὸ τὰ ἔξοδα! ..

— Ἀ! ἔκρυβες παράδες, σιχαμένη! ἀνέκραξεν ὁ Μεχμέτ, δὲν τὰ ἐξώδευες ὅσα σοῦ ἔδιδα, γι' αὐτὸ ἐτρώγαμε τόσο ἄσχημα φαγητὰ τόσον καιρὸ τώρα! ἔλα, δόστα, ἀραπόμυτρο. Σήμερα μονάχα ἀπὸ τότε ποῦ σ' ἔχω 'ς τὸ σπίτι μου ἀξίζει νὰ σοῦ 'πῶ ἔνα εὐχαριστῶ!

Μὲ τὰς πέντε ἐκεῖνας λίρας ὁ Μεχμέτ ἠδυνήθη νὰ μεταβῇ εἰς τὴν Προῦσαν.

Εἰς τὴν ἐπιστροφὴν, εὗρε τὴν οἰκίαν του ἐπιδιωρθωμένην ὅχι ἐντελῶς βέβαια ἀλλ' ἀρκετὰ.

Δὲν ἐτόλμησε νὰ ἐρωτήσῃ τὴν Τόκαν, ἡ ὁποία ἔχαμῆλωνε τοὺς μεγάλους μαῦρους ὀφθαλμούς της. Τώρα τὸ φαγητὸν ἦτο καλλιτέρον καὶ ἀφθονώτερον· ὅλα εἶχον μεταβληθῇ εἰς τὸ καλλιτέρον. Ὁ Μεχμέτ δὲν ἐπέπληττε πλέον τὴν Τόκαν, ἐθώπευεν ὅμως ὀλιγώτερον τὸν ἐγῶιστὴν Ἀτζέμ, ὅστις ἦτο πάντα χονδρὸς καὶ χορτάτος, ἐν ᾧ ἡ μαύρη εἶχε γίνῃ πετσί καὶ κόκκαλον.

Ἦρχισε πάλιν τὰς ἐργασίας του ἂν οὐ ἔγεινε καλὰ. Αἱ ἐργασίαι του δὲν ἐπῆγαιναν πολὺ καλλιτέρα παρ' ἄλλοτε, ἀλλὰ διὰ ποῖον λόγον εἰς τὸν οἶκόν του ἦσαν ὅλα ἄφθονα καὶ καλὰ;

Μίαν ἡμέραν κατὰ τὴν ὁποίαν ἐπῆγαινε μερικά κάγκελα εἰς μίαν οἰκίαν, διερχόμενος τὴν πλατείαν τῆς ἀγορᾶς, τοῦ Γενῆ Τζαμίου, εἶδε τὴν ὑπηρετρίαν τοῦ Τόκαν ὀρθὴν, ἀκουμπῶσαν εἰς ἓνα τοῖχον,

κρατοῦσαν ἓνα καλάθι μὲ τὴν μίαν χεῖρα, ἓνα δίσκον μὲ τὴν ἄλλην, καὶ πωλοῦσαν γλυκίσματα ἀπὸ ἀραβόσιτα, τὰ γλυκίσματα ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἀπαιτοῦν πολλὴν τέχνην νὰ κατεσκευασθοῦν, καὶ δι' αὐτὸ πωλοῦνται ἐν γρόσιον τὸ τεμάχιον.

Ἡ Τόκα εἶχε πολλοὺς πελάτας· τὰ ἐπὶ τοῦ δίσκου γλυκίσματα ὀλιγότερον βαθμῆδόν, ἀλλ' ἡ ἀτάραχος μορφή της σκλάβας δὲν ἐφάνερον τὴν χαρὰν τὴν ὁποίαν ἠσθάνετο.

Ἀμα τὴν εἶδεν ὁ Μεχμέτ ἐμάντευσε διὰ μᾶς τὴν γενναίαν ἀπόφασιν τῆς ὑπηρετρίας του· τότε ἐνόησε διατὶ ἡ μαύρη ἔλειπε τόσο πολὺ ἀπὸ τὴν οἰκίαν του, καὶ πῶς ἐν ᾧ ἡγρύπνει ὅλην τὴν νύκτα κατασκευάζουσα γλυκίσματα, τὰ ὁποῖα ἐπώλει τὴν ἡμέραν, ἐπροσποιεῖτο ὅτι ἔκαμε τάχα οἰκονομίαν ἀπὸ τὰ ἔξοδα.

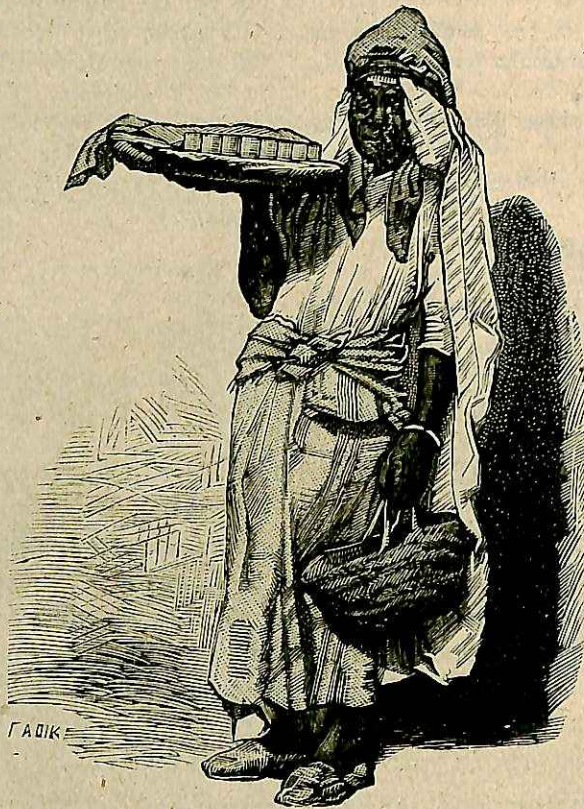
Ὁ γέρων торνευτής, μέχρι δακρύων συγκινηθεὶς, ὀλίγον ἔλειψε νὰ ὀρμήσῃ πρὸς τὴν Τόκαν καὶ νὰ ζητήτῃ συγχώρησιν δι' ὅλας τὰς ἐναντίον της προσβολὰς. Ἀλλὰ δὲν ἠθέλησε νὰ κάμῃ τοιοῦτο πρᾶγμα εἰς τὸ μέσον τῆς ἀγορᾶς, καὶ ἂν οὐ ἐπῆγε τὰ κάγκελα ὅπου ἔπρεπε, ἐπέστρεψε ταχέως εἰς τὸν οἶκόν του.

Ὅτε ἡ Τόκα ἐπέστρεψε, κρύπτουσα μὲ μεγάλην προσοχὴν τὸν ἄδειον δίσκον της κάτω ἀπὸ τὸν φερετζέ της, ὁ Μεχμέτ τρέξας πρὸς αὐτήν, ἠνοιξε τὸν μανδύαν της καὶ εἶπε:

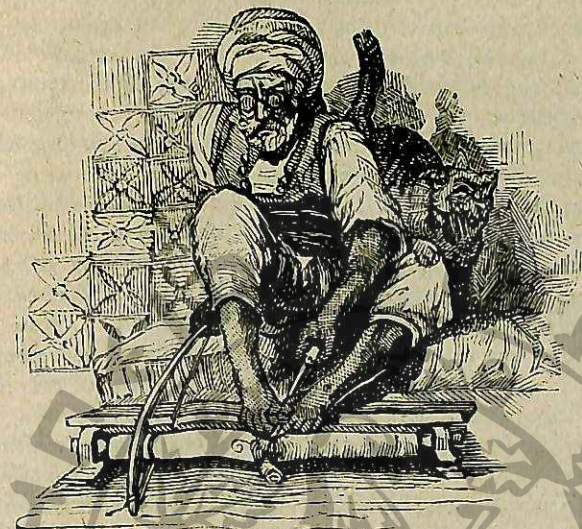
— Τί μοῦ κρύβεις αὐτοῦ, μωρή; θέλω νὰ τὸ μάθω! Ἡ μαύρη κατατρομάξασα, μόλις ἠδυνήθη νὰ ψελλίσῃ ὀλίγας λέξεις.

— Ὡ, μὴ λέγῃς τίποτε διὰ νὰ δικαιολογηθῇς, καλὴ μου Τόκα! ἀνεφώνησεν ὁ Μεχμέτ ἀλλάξας ἀμέσως τόνον φωνῆς· ὁ Ἀλλάχ μου ἀνοίξε σήμερα τὰ μάτια μου· σήμερα ἐνόησα τὴν μεγάλη σου ἀφοσίωσιν καὶ σοῦ ζητῶ συγχώρησιν γιὰ τὴν ἐφάνηκα τόσο κακῶς, τόσο ἄδικος εἰς ἐσένα! .. "Ἐλα, μὴν κλαῖς πλέον, Τόκα· δὲν εἶσαι πλέον σκλᾶβα· αὐρὸν ἐμπρὸς εἰς τὸν καδὴ θὰ σὲ πάρω γυναῖκα. Ἀν' οὐ ἔχεις τὰ μισὰ βάρη τοῦ σπιτιοῦ καὶ δουλείας διὰ τὴν εὐτυχίαν μου, ἀξίζει τὴν τιμὴν νὰ γίνῃς γυναῖκά μου.

Τώρα ἐπὶ τοῦ τάπητος τοῦ αὐθέντου δὲν ἀναπαύεται πλέον ὁ Ἀτζέμ, ὁ χονδρὸς περσικὸς γάτος,

Η ΤΟΚΑ

Ο ΜΕΧΜΕΤ

ἀλλὰ ἡ Τόκα, ἡ σύζυγος, ἡ Χανούμ. Εἶνε δὲ πολὺ εὐτυχὴς διότι ἔκαμε τὸ καθήκον τῆς καὶ ἀντημείφθη.

Πόσον ὠρχία εἶνε ἡ εὐτυχία εἰς ἐκεῖνους οἱ

ΣΟΦΙΑ ΔΗΜΟΥ

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΣΚΟΠΟΣ

Τῷ 1859, κατὰ τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας τῆς Λομβαρδίας πόλεμον, ὀλίγας ἡμέρας μετὰ τὴν μάχην τοῦ Σολφερίνου, καὶ τοῦ Ἀγίου Μαρτίνου, ὅπου οἱ Γάλλοι καὶ οἱ Ἰταλοὶ ἐνίκησαν τοὺς Αὐστριακοὺς, ὠραῖαν τινὰ πρωΐαν τοῦ μηνὸς Ἰουνίου, μικρὸν ἀπόσπασμα ἱππέων ἐπροχώρει βραδέως δια μοναχικοῦ μονοπατιοῦ πρὸς τὸν ἐχθρόν, ἐξετάζον μὲ προσοχὴν τὴν πεδιάδα. Τὸ ἀπόσπασμα ἐδιοικοῦσεν εἰς ἀξιωματικὸς καὶ εἰς λοχίας· ὅλοι δὲ παρετήρουν μακράν, ἔχοντες προσηλωμένον ἐμπρὸς τὸ βλέμμα, ἄφωνοι, περιμένοντες νὰ ἴδωσιν ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν νὰ προβάλλουν ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ δένδρα αἱ λευκαὶ στολαὶ τῶν αὐστριακῶν προσκόπων.

Ἐφθασαν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον εἰς ἀγροτικὸν τινα οἰκίσκον περικυκλούμενον ἀπὸ δένδρα, πρὸ τοῦ ὁποῦ ἵστατο ἓν παιδίον ἕως δώδεκα ἐτῶν, τὸ ὁποῖον ἔκοπτεν ἓνα κλάδον μὲ τὸ μαχαιρίδιόν του διὰ νὰ τὸν κάμῃ ραβδίον· εἰς ἓν παράθυρον τοῦ οἰκίσκου ἐκυμάτιζε μία μεγάλη ἰταλικὴ σημαία· ἀλλ' ἐντὸς αὐτοῦ δὲν ἦτο κανεὶς· οἱ κάτοικοι στήσαντες τὴν σημαίαν εἶχον φύγῃ διὰ τὸν φόβον τῶν Αὐστριακῶν.

Τὸ παιδίον μόλις εἶδε τὸ ἀπόσπασμα τοῦ ἱππικοῦ, ἔρριπεν ἀμέσως τὸ ραβδίον, ἐξέβαλε τὸν μικρὸν του πῖλον καὶ ἐχαίρετῃ. Ἦτο ὠραῖον παιδίον, μὲ ζωηράν φυσιογνωμίαν, ὀφθαλμοὺς μεγάλους καὶ γαλανοὺς, κόμην ξανθὴν καὶ μακράν· δὲν ἐφόρει ἐπενδύτην καὶ διὰ μέσου τοῦ χιτῶνός του ἐφαίνετο γυνὸν τὸ στῆθος του.

— Τί κάμνεις αὐτοῦ; τὸ ἠρώτησεν ὁ ἀξιωματικὸς σταματήσας τὸν ἵππον του· διατὶ δὲν ἔφυγες μαζί μὲ τὴν οἰκογένειάν σου;

— Δὲν ἔχω οἰκογένειαν· δὲν ἔχω οὔτε πατέρα οὔτε μητέρα· εἶμαι μόνον δουλεύω ὅπως εἰμπορῶ καὶ ζῶ· ἐστάθηκα ἐδῶ γιὰ νὰ ἰδῶ τὸν πόλεμον.

— Μὴν ἐπέρασαν ἀπ' ἐδῶ οἱ Αὐστριακοί;

— Ὁχι, τρεῖς ἡμέρες πού εἶμαι ἐδῶ δὲν ἐπέρασαν.

Ὁ ἀξιωματικὸς ἔμεινεν ἐπ' ὀλίγον συλλογισμένος, ἔπειτα ἐπήδησεν ἀπὸ τὸν ἵππον του, ἀφῆκε τοὺς στρατιώτας νὰ προχωροῦν, ἐμβήκεν εἰς τὸν οἰκίσκον καὶ ἀνέβη εἰς τὴν στέγην αὐτοῦ. Ἀλλ' ὁ οἰκίσκος ἦτο χαμηλός, ἀπὸ δὲ τὴν στέγην ὀλίγον μόνον μέρος τῆς πεδιάδος ἐφαίνετο.

— Πρέπει ν' ἀναιδάσω κανένα ἐπάνω εἰς ἓν δένδρον, εἶπεν ὁ ἀξιωματικὸς καὶ κατέβη. Πρὸ αὐτοῦ

ὁποῖοι τὴν ἀπολαμβάνουν ὄχι ἀπὸ ἀπλὴν τύχην, ἀλλὰ γινόμενοι ἄξιοι αὐτῆς μὲ τὴν αὐταπάρνησιν, μὲ τὸ καθήκον!

ἀκριβῶς ὑφύοτο ἓν ὑψηλὸν καὶ λεπτὸν δένδρον, τοῦ ὁποῦ τὴν κορυφὴν ἔσειεν ὁ ἐλαφρὸς ἀνεμος. Ὁ ἀξιωματικὸς ἔμεινε σκεπτόμενος στιγμὰς τινας, παρατηρῶν ὅτε μὲν τὸ δένδρον ὅτε δὲ τοὺς στρατιώτας, ἔπειτα δὲ διὰ μιᾶς ἠρώτησε τὸ παιδίον:

— Ἐχεις καλὸ μάτι, παιδί μου;

— Ἐγώ; ἀπήντησε τὸ παιδίον, ἐγὼ βλέπω ἓνα σπουργίτη ἀπ' ἐδῶ κ' ἓνα μίλλι.

— Εἰμπορεῖς ν' ἀναβῇς εἰς τὴν κορυφὴν αὐτοῦ τοῦ δένδρου;

— Εἰς τὴν κορυφὴν αὐτοῦ τοῦ δένδρου; ἐγώ; ὅσο νὰ εἰπῇς ἐξ ὅθι βρεθῶ ἐπάνω.

— Καὶ θὰ εἰμπορέσης νὰ μοῦ εἰπῇς τί θὰ ἰδῇς ἀπὸ ἐκεῖ ἐπάνω; ἂν ἰδῇς αὐστριακοὺς στρατιώτας θὰ μοῦ εἰπῇς ἀπὸ ποῖο μέρος ἔρχονται, ἢ ἂν ἰδῇς σκόνην, ἢ ὅπλα νὰ λάμπουν ἢ ἄλλα νὰ προχωροῦν;

— Καὶ βέβαια θὰ εἰμπορέσω νὰ σοῦ τὰ πῶ.

— Τί θέλεις γιὰ νὰ κάνῃς αὐτὴν τὴν δουλείαν;

— Τί θέλω; ἀπεκρίθη μειδιῶν τὸ παιδίον. Τίποτα.

Μεγάλῃ δουλειᾷ, βλέπεις. Καὶ ἔπειτα νὰ σοῦ πῶ, ἂν ἦταν γιὰ τοὺς αὐστριακοὺς δὲν τῶκανα ὅ,τι καὶ νὰ μοῦδιναν. Μὰ γιὰ τοὺς δικούς μας ἀλλάζει, εἶμαι Λομβαρδὸς ἐγώ.

— Καλὰ! ἀνέβα λοιπὸν ἐπάνω.

— Μία στιγμὴ νὰ βγάλω τὰ παπούτσια μου.

Ἐξέβαλε τὰ σανδάλια του, ἔσφιξε τὰς καλτσδέτας του, ἔρριπεν ἐπὶ τοῦ χόρτου τὸν μικρὸν του πῖλον καὶ ἐναγκαλισθὲν τὸν κορμὸν τοῦ δένδρου ἤρχισε ν' ἀναρριχᾶται μετ' ἐπιδεξιότητος.

— Στάσου! ἀνέκραξεν ὁ ἀξιωματικὸς, προσπαθήσας νὰ κρατήσῃ τὸ παιδίον ὡς νὰ εἶχε καταληφθῇ ὑπὸ αἰφνηδίου φόβου.

Τὸ παιδίον ἐστράφη καὶ τὸν παρετήρησε μὲ τοὺς μεγάλους γαλανοὺς ὀφθαλμούς του ὡς νὰ τὸν ἠρώτα.

— Τίποτε, ἀπεκρίθη ὁ ἀξιωματικὸς, ἀνέβα!

Τὸ παιδίον ἀνερχόμενον εἰς γαλὴν εἰς τὸ δένδρον.

— Κυττάξτε ἐμπρὸς σας! ἀνέκραξεν ὁ ἀξιωματικὸς πρὸς τοὺς στρατιώτας.

Μετ' ὀλίγα λεπτά τὸ παιδίον εὐρέθη ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ δένδρου· διὰ τῶν βραχιόνων του ἐνηγκαλίζετο τοὺς κλάδους· οἱ πόδες του ἐκρύπτοντο μέσα εἰς τὸ φύλλον τοῦ δένδρου, ἀλλὰ τὸ σῶμά του ἐφαίνετο ἐπάνω ἀπὸ τὴν μέσην καὶ ὁ ἥλιος πίπτων ἐπὶ τῆς ξανθῆς του κόμης ἐχρύσωνεν αὐτήν. Ὁ ἀξιωματικὸς μόλις τὸ διέκρινε· τόσον μικρὸν ἦτο ἐκεῖ ἐπάνω!...

— Κυττάξε ἴσια καὶ μακρὰ! τῷ ἐφώναξεν ὁ ἀξιωματικὸς.

Τὸ παιδίον, διὰ νὰ ἴδῃ καλλίτερον, ἀπέσυρε τὴν μίαν χεῖρά του ἀπὸ τὸν κλάδον τὸν ὁποῖον ἐκράτει, καὶ τὴν ἔθηκεν ἐπὶ τοῦ μετώπου του.

— Τί βλέπεις; ἠρώτησεν ὁ ἀξιωματικὸς.

Τὸ παιδίον ἔκυψε πρὸς αὐτὸν καὶ σχηματίσαν σάλπιγγα διὰ τῶν χειρῶν του ἀπήντησε:

— Δυὸ καβαλλαρέους 'ς τὸν δρόμον.

— Ἐως πόσο μακρὰ ἀπ' ἐδῶ;

— Ἐως μισὸ μίλλι.

— Κινουῦνται;

— Ὁχι, στέκουν.

— Τί ἄλλο βλέπεις; ἠρώτησεν ὁ ἀξιωματικὸς μετὰ στιγμιαίαν σιωπὴν· Κυττάξε δεξιὰ.

Τὸ παιδίον παρετήρησε δεξιὰ.

Ἐπειτα εἶπε:

— Κοντὰ εἰς τὸ νεκροταφεῖον, ἀνάμεσα εἰς τὰ δένδρα λάμπει ἓνα πρᾶγμα. Μοῦ φαίνονται ὡς λόγχες.

— Βλέπεις ἀνθρώπους;

— Ὁχι, θάχουν κρυφθῇ μέσα 'ς τὰ στάχυα.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὁξὺς συριγμὸς σφαιράς διέσχισε τὸν ἀέρα καὶ ἐξηφανίσθη ὀπίσω τοῦ οἰκίσκου.

— Κατέβα, παιδί, ἀνέκραξεν ὁ ἀξιωματικὸς. Σ' ἔχουν ἰδῇ. Δὲν θέλω ἄλλο. Ἐλα κάτω.

— Ἐγὼ δὲν φοβοῦμαι, ἀπεκρίθη τὸ παιδίον.

— Κατέβα... ἐπανελάβε, ὁ ἀξιωματικὸς - τί ἄλλο βλέπεις ἀριστερά;

— Ἀριστερά;

— Ναι, ἀριστερά.

Τὸ παιδίον ἔστρεψε τὴν κεφαλὴν του πρὸς τὰ ἀριστερά· τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἄλλος συριγμὸς ἀκόμη δυνατώτερος καὶ ἀκόμη πλησιέστερος πρὸς τὸ παιδίον διέσχισε τὸν ἀέρα· τὸ παιδίον ἐνόησε τί συνέβαινε.

— Νὰ τοὺς πάρῃ ὁ διάβολος! ἀνέκραξε. Μὲ μένα τὰβαλαν.

Ἡ σφαῖρα εἶχε περάσῃ πολὺ πλησίον τοῦ παιδίου.

— Κάτω! ἀνέκραξεν ὁ ἀξιωματικὸς μὲ ἐπιτακτικὴν φωνὴν καὶ θυμωμένος.

— Τώρα ἀμέσως κατεβαίνω, ἀπεκρίθη τὸ παιδίον.

Μὰ τὸ δένδρον μὲ κρύβει μὴ σὰς νοιάζῃ. Ἀριστερά θέλετε νὰ σὰς πῶ τί εἶνε;

— Ἀριστερά, εἶπεν ὁ ἀξιωματικὸς, ἀλλὰ κατέβα.

— Ἀριστερά, ἀνέκραξε τὸ παιδίον, στρεφόμενον πρὸς τὴν διεθυνσιν ταύτην, ἐκεῖ κοντὰ 'ς τὸ παρεκλήσι, μοῦ φαίνεται πῶς βλέπω...

Τρίτος συριγμὸς λυσσώδης διήλθε διὰ τοῦ δένδρου καὶ ἀμέσως τὸ παιδίον κατέβη κρατούμενον ἀπὸ τὸν κορμὸν καὶ τοὺς κλάδους, ἔπειτα δὲ ἐκρημνίσθη ἀπὸ τὸ δένδρον μὲ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω, ἀνοικτοὺς ἔχων τοὺς βραχιόνάς του.

— Ἀνάθεμα! ἀνέκραξεν ὁ ἀξιωματικὸς τρέξας πλησίον τοῦ δένδρου.

Τὸ παιδίον ἐξηπλώθη ἐπὶ τοῦ ἐδάφους σφαδάζον· αἷμα ἐξήρχετο ἀπὸ τὸ στῆθος του, ἐκ τοῦ ἀριστεροῦ μέρους. Ὁ λοχίας καὶ δύο στρατιῶται ἐπήδησαν ἀπὸ τοὺς ἵππους τῶν· ὁ ἀξιωματικὸς ἔκυψε καὶ ἤνοιξε τὸ ὑποκάμισόν του· ἡ σφαῖρα εἶχεν εἰσέλθῃ εἰς τὸν ἀριστερόν του πνεύμονα.

— Ἀπέθανε! ἀνέκραξεν ὁ ἀξιωματικὸς.

— Ὁχι, ζῇ, ἀπεκρίθη ὁ λοχίας.

— Ἀ! τὸ καίμενο τὸ παιδί, γενναῖο παιδί! εἶπεν ὁ ἀξιωματικὸς, καρδιά, καρδιά!

Ἀλλ' ἐν ᾧ ἔλεγε τὰς λέξεις ταύτας καὶ ἐσπόγγιζε μὲ τὸ μαντήλιόν του τὸ αἷμα τῆς πληγῆς τοῦ μικροῦ πληγωμένου, τὸ παιδίον ἔστρεψε γύρω τοὺς ὀφθαλμούς καὶ ἀφῆκε τὴν κεφαλὴν του νὰ καταπέσῃ· εἶχε ξεψυχήσῃ.

Ὁ ἀξιωματικὸς ὠχρός, τὸ παρετήρησε μὲ προσοχὴν μίαν στιγμὴν· ἔπειτα τὸ ἐξήπλωσεν ἐπὶ τοῦ χόρτου, ἀνεσηκώθη καὶ τὸ παρετήρησε πάλιν· καὶ ὁ λοχίας ὁμοίως, καὶ δύο στρατιῶται ἀκίνητοι τὸ παρετήρουν· οἱ ἄλλοι εἶχον τὴν προσοχὴν τῶν ἐστραμμένην πρὸς τὸν ἐχθρόν.

— Καίμενο παιδί! ἐπανελάμβανε μὲ λύπην ὁ ἀξιωματικὸς, κακόμοιρο παιδί!...

Ἐπειτα ἐπλησίασεν εἰς τὸν οἰκίσκον, ἔλαβεν ἀπὸ τὸ παράθυρον τὴν ἰταλικὴν σημαίαν καὶ ἤπλωσεν αὐτήν ὡς νεκρικὴν σινδόνην ἐπὶ τοῦ μικροῦ νεκροῦ, ἀφήσας ἀσκεπῆς τὸ πρόσωπόν του. Ὁ λοχίας ἔβαλε πλησίον τοῦ νεκροῦ τὰ ὑποδήματά του, τὸν πῖλον του, τὸ ραβδίον καὶ τὸ μαχαιρίδιόν του.

Ἐμειναν ἀκόμη μίαν στιγμὴν σιωπηλοί· ἔπειτα ὁ ἀξιωματικὸς ἐστράφη πρὸς τὸν λοχίαν καὶ τῷ εἶπε:

— Θὰ στείλωμεν τοὺς νοσοκόμους νὰ τὸ πάρουν· ἀπέθανεν ὡς στρατιώτης καὶ πρέπει ὡς στρατιώτην νὰ τὸ θάψωμεν.

Ἀφ' οὗ δὲ εἶπε ταῦτα ἀνέκραξε!

— Ἐφ' ἵππου!

Ὁλοι ἀνέβησαν ἐπὶ τοῦ ἵππου, καὶ τὸ ἀπόσπασμα ἐξεκίνησε πρὸς τὰ ὀπίσω.

Μετὰ ὀλίγας ὥρας ὁ μικρὸς νεκρὸς ἐτάφη μὲ στρατιωτικὰς τιμὰς.

Περὶ τὴν ὅσιν τοῦ ἡλίου δλόκληρος ἡ πρωτοπορεία τῶν ἰταλῶν προὔχρει κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, διὰ τοῦ αὐτοῦ δρόμου ἀπὸ τὸν ὁποῖον εἶχε διέλθῃ τὸ πρῶτὸ τὸ ἀπόσπασμα τοῦ ἱππικοῦ, προηγέτο δὲ εἰς δύο στίχους βαδίζον ἐν τάγμα ἰταλῶν εὐζώνων, οἱ ὁποῖοι πρὸ ὀλίγων μόνον ἡμερῶν εἶχον γενναίως ποτίσῃ μὲ τὸ αἷμα τῶν τὸν λόφον τοῦ ἁγίου Μαρτίνου. Ἡ εἰδήσις τοῦ θανάτου τοῦ παιδίου ἦτο ἤδη γνωστὴ εἰς τοὺς στρατιώτας πρὶν ἐκκινήσῃ ἀπὸ τὸ στρατόπεδον. Μία ἀτραπὸς, κατὰ μῆκος τῆς ὁποίας ἔτρεχε ρυάκιον, διήρχετο ὀλίγα βήματα μακρὰν τοῦ οἰκίσκου.

Ὅτε οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ τάγματος εἶδον τὸ μικρὸν πτώμα ἐξηπλωμένον ὑπὸ τὸ δένδρον καὶ κεκαλυμ-

μένον από την σημαίαν, τὸ ἐχειρέτησαν μὲ τὰ ξίφη των· εἰς δὲ ἐξ αὐτῶν ἔκυψεν εἰς τὴν ὄχθην τοῦ ρυακίου, ἡ ὁποία ἦτο κατάφυτος ἀπὸ ἀνθῶν, ἔκοψε δύο ἀνθῆ καὶ τὰ ἔρριψεν εἰς τὸν παιδίον. Τότε ὅλοι οἱ ἰταλοὶ εὐζωνοὶ, ὅσοι διήρχοντο, ἔκοπτον ἀνθῆ καὶ τὰ ἔρριπτον πρὸς τὸν νεκρόν. Μετ' ὀλίγα λεπτὰ τὸ παιδίον ἐσκεπάσθη ἀπὸ ἀνθῆ, ἀξιωματικοὶ δὲ καὶ στρατιῶται ἐχαιρέτων τὸ παιδίον διερχόμενοι.

— Εὐγε, μικρὲ μου Λομβαρδέ.

— Καλὴ ἀντάμωσι, παιδί μου.

— Χαῖρε!

— Ὑγιαίνει!

ΤΟ ΜΕΓΑΛΟΦΥΕΣ ΠΑΙΔΙΟΝ

[Ἐπεισόδιον τῆς παιδικῆς ἡλικίας τοῦ Ραφαήλ· κατὰ τὸ Γαλλικὸν τῆς Quida.]

(Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε σελ. 56.)

Ὁ Λουκάς παρατηρήσας καὶ πάλιν μὲ θαυμασμόν τὸ ἀγγεῖον καὶ τὸ πινακίον, εἶπε μὲ λύπην:

— Ἀχ! παιδί μου, κρῖμα εἰς τὸν κόπον σου! τοῦ κακοῦ ἐκάθισες κ' ἔκαμες αὐτὰ τὰ δύο ἀριστουργήματα! Καὶ ἂν εἶπῃς ὅτι ἐγὼ τὰ ἐξωγράφισα, καὶ ἂν τὸ πιστεύσουν οἱ ἄλλοι ἐγὼ ὅμως ποτὲ δὲν θὰ τὸ δεχθῶ. Εἶνε ψευτιά, εἶνε ἀπάτη· κ' ἐγὼ δὲν θὰ φανῶ ψεύτης καὶ ἀπατεῶν καὶ ἂς κινδυνεύω νὰ χάσω διὰ πάντα τὴν Εἰρήνην.

— Πολὺ τρέχεις, φίλε μου, ἀπεκρίθη ὁ Ραφαήλ. Περίμενε μιὰ στιγμή καὶ θὰ ἴδῃς. Ἐχω μιὰ ἰδέα. Ἐχε ἐμπιστοσύνην εἰς ἐμένα.

— Παιδί μου Ραφαήλ, ὁ Θεὸς ὁμιλεῖ μὲ τὸ στόμα σου, χωρὶς ἄλλο, εἶπε ταπεινῶς ὁ Λουκάς. Κάμε ὅ,τι θέλεις.

Ὁ Ραφαήλ χωρὶς ν' ἀπαντήσῃ κατέβη τρέχων τὴν κλίμακα.

Συναντήσας τὴν Εἰρήνην καθ' ὁδὸν τὴν ἐνηγκαλίσθη μὲ τοὺς δύο μικροὺς βραχίονάς του μὲ περισσοτέραν ἀγάπην παρὰ τὸ σῆνηθες.

— Εἰρήνη, τῇ εἶπε, ἔχε ὑπομονήν.

Ἡθέλησε νὰ ἐρωτήσῃ αὐτὴν τὸν Ραφαήλ, ἀλλ' οὐτος ἔφυγε γοργὰ γοργὰ καὶ ἔτρεξε νὰ εὕρῃ τὴν μητέρα του.

— Μὴν ἐπέτυχεν ὁ Λουκάς; εἶπε καθ' ἑαυτὴν ἡ νεάνις· ἀλλ' ἀμέσως ἐσκέφθη ὅτι ἡ φίλια τὴν ὅποیان ἠσθάνετο ὁ Ραφαήλ πρὸς τὸν Λουκᾶν δὲν θὰ τὸν ἀφῆκε νὰ ἴδῃ τὰς ἐλλείψεις τοῦ ἔργου. Καὶ ἐκτὸς τούτου τί ἦτο ὁ Ραφαήλ; ἐν παιδίον ἐπτά ἐτῶν· πῶς νὰ ἐμπιστευθῇ εἰς τὴν κρίσιν ἐνὸς μικροῦ παιδαρίου ἔστω καὶ ἂν τοῦτο ἦτο υἱὸς τοῦ λαμπροῦ ἐκείνου Ἰωάννου Σάντιο, ὅστις ἦτο συγχρόνως καὶ ποιητὴς καὶ ζωγράφος.

Τὴν ἐπύριον ἦτο ἡ ἑορτὴ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου, δηλαδὴ ἡ ἡμέρα κατὰ τὴν ὅποیان ἔπρεπε νὰ ἐκθέσουν τὰ ἔργα των εἰς τὸ ἐργαστήριον τοῦ Βενεδικτοῦ.

Εἰς ἐκ τῶν ἀξιωματικῶν ἔκυψε καὶ τὸ ἐφίλησε. Καὶ τὰ ἀνθῆ ἐξηκολούθουν νὰ ρίπτονται ἐπὶ τῶν γυμνῶν του ποδῶν, ἐπὶ τοῦ αἵματωμένου στήθους του, ἐπὶ τῆς ξανθῆς του κόμης. Καὶ ἦτο ἐξηπλωμένος ἐπὶ τοῦ χορτοῦ, κεκαλυμμένος μὲ τὴν σημαίαν, ὡχρὸν ἔχον τὸ πρόσωπον καὶ σχεδὸν μειδιῶν τὸ δυστυχὲς παιδίον, ὡς νὰ ἤκουε ἐκείνους τοὺς χαιρετισμούς, καὶ νὰ ἦτο εὐχρηστημένος διότι ἐθυσίασε τὴν ζωὴν του ὑπὲρ τῆς ἀγαπητῆς του Πατρίδος.

[Ἐκ τοῦ ἰταλικοῦ τοῦ Ἐδμόνδου δὲ Ἀμίτσις.]

ΑΙΜΙΛΙΟΣ ΕΙΜΑΡΜΕΝΟΣ

ὅσοι ἔλαβον μέρος εἰς τὸν διαγωνισμόν· τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἀκριβῶς ἐπρόκειτο νὰ ἔλθῃ ὁ δούξ διὰ νὰ κάμῃ τὴν ἐκλογὴν του. Ὁ γέρων ἀγγειοπλάστης διὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν δούκα, πρὸ πάντων δὲ διὰ νὰ δεῖξῃ τὴν ἀμεροληψίαν του, εἶχεν εἶπῃ ἐκ τῶν προτέρων ὅτι δὲν θὰ ἴδῃ κανέν ἀπὸ τὰ ἔργα τῶν μαθητῶν καὶ τῶν ἄλλων πρὶν ἔλθῃ ὁ δούξ.

Ἡ Εἰρήνη εἶχε κλεισθῇ εἰς τὸ δωμάτιόν της, πολὺ ἀνήσυχος. Οἱ ἄλλοι νέοι κατηγόρουν ὁ εἰς τὸν ἄλλον καὶ ἐπῆναι ὁ καθεὶς τὸ ἔργον του. Μόνος ὁ Λουκάς ἐκάθιστο παράμερα καὶ ἔμενε συλλογισμένος.

Ὁ Ἰωάννης Σάντιος, ὅστις εἶχεν ἐπιστρέψῃ ἐφιππος τὴν παρελθούσαν ἐσπέραν ἀπὸ τὸ μοναστήριον, τοῦ ὁποίου τοὺς τοίχους εἶχε ζωγραφίσῃ, μετέβη εἰς τὸ ἐργαστήριον τοῦ γείτονός του, ἰδὼν δὲ τὸν Λουκᾶν μόνον καὶ συλλογισμένον ἐπλησίασεν εἰς αὐτὸν καὶ θέσας τὴν χεῖρά του ἐπὶ τοῦ ὤμου τοῦ νέου:

— Ἐμαθῇ, εἶπε, ὅτι μερικοὶ νέοι ἀπὸ τὰ περίξ ἔφεραν ὠραῖα πράγματα. Καρδιά, παιδί μου! Ποῖος εἰξεύρεσι! Πιθανὸν νὰ πείσωμεν τὸν δούκα ν' ἀπαιτήσῃ ἀπὸ τὸν πατέρα τῆς Εἰρήνης νὰ μὴν ὑπανδρεύσῃ μὲ τόντον τυραννικὸν τρόπον τὴν κόρην του.

Ὁ Λουκάς ἔσεισε τὴν κεφαλὴν του μὲ ἀπελπισίαν. Εὐξέσεν ὅτι μεταξὺ τῶν ἐκτεθειμένων πινακίων καὶ ἀγγείων ὑπῆρχον δύο ἀριστουργήματα. Ἀλλὰ τί τὸ ὄρελος;

— Τὸ παιδί... τὸ παιδί, ἐψιθύρισε. Ἀλλ' ἐνεθυμήθη ἐγκαίρως ὅτι εἶχεν ὑποσχεθῇ εἰς τὸν Ραφαήλ ὅτι δὲν θὰ προδώσῃ τὸ μυστικόν.

— Τὸ παιδί μου; εἶπεν ὁ κύρ Σάντιος. ὦ, θὰ ἔλθῃ· μὴ ἀνησυχῇς· λείπει ὁ Μάρτης ἀπὸ τῆς σαρκωσθῆ; εἰμπορεῖ νὰ λείψῃ καὶ ὁ Ραφαήλ ὅταν πρόκηται νὰ ἰδῇ ζωγραφίας; νὰ ἦσιν βέβαιος πῶς θὰ ἔλθῃ.

Ὁ πατὴρ τοῦ Ραφαήλ ἀπεμακρύνθη ἀπὸ τὸν Λουκᾶν καὶ ὑπῆγε νὰ χαιρετήσῃ τὸν Βενεδικτόν.

Ὁ γέρων ἀγγειοπλάστης, φορῶν τὴν καλλιτέραν του στολὴν, περιέμενεν ἀνυπομόνως, ἑτοιμος νὰ ἐξέλθῃ ἀσκεπῆς ἕως ἔξω εἰς τὴν ὁδὸν νὰ προῦπαντήσῃ τὸν δούκα ἅμα ἤκουε τὸν ποδοβολητὸν τῶν ἵππων.

— Πολὺ ἀνήσυχος θὰ εἴσθε χωρὶς ἄλλο, τῷ εἶπεν ὁ Βενεδικτός. Λέγουν ὅτι ἕνας νέος, ἀπὸ τὸ Πεζάρον ἔφερεν ἐν ἀγγεῖον καὶ ἐν πινακίον τοῦ εἶνε ἔκτακτα πράγματα· καὶ ἴσως ἀναγκασθῇτε νὰ πάρετε ἕνα ξένον εἰς τὸ ἐργαστήριόν σας καὶ τὴν οἰκογένειάν σας...

— Ἄν εἶνε ἀνθρωπος μὲ μεγαλοφυῖαν καλῶς νὰ ὀρίσῃ καὶ εἰς τὸ ἐργαστήριόν μου καὶ εἰς τὴν οἰκογένειάν μου, εἶπεν ὁ Βενεδικτός Ρογκόνης μὲ ὕψος πομπῶδες. Ἀς ἔρχεται ἀπὸ ὅπου θέλῃ, ἄς εἶνε ὅ,τι τύχῃ, θὰ κρατήσῃ τὸν λόγον μου· ἐγὼ πάντοτε κρατῶ τὸν λόγον μου!

— Εὐχομαι, τῷ εἶπεν ὁ γείτων του, ὅλα νὰ τελειώσουν ὅπως ἐπιθυμεῖτε.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην οἱ ἄνθρωποι, οἵτινες περιέμενον εἰς τὴν ὁδὸν, ἀνέκραξαν.

— Ἡ Αὐτοῦ Ὑψηλότης ὁ δούξ!

Ὁ Βενεδικτός τότε ἐξῆλθε βαδίζων μὲ ἐπιστημότητα ὅπως ὑποδεχθῇ τὸν δούκα, ὅστις ἐτίμα μὲ τὴν ἐπίσκεψίν του ἐκείνην τὸ ἐργαστήριόν του. Ὁ Ραφαήλ ἠσύχως καὶ χωρὶς θόρυβον ἦλθε πλησίον τοῦ Σάντιο καὶ ἔβαλε τὴν μικράν του χεῖρα εἰς τὴν χεῖρα τοῦ πατρός του.

— Δὲν πιστεύω νὰ φοβῆσαι τὸν καλὸν μας δούκα, τῷ εἶπεν ὁ πατὴρ του γελῶν. Εἶπε δὲ τοῦτο διότι ἠσθάνετο κάπως ἐκπληξιν βλέπων ὅτι ὁ Ραφαήλ ἦτο ὡχρὸς καὶ ὅτι τὸ κάτω χεῖλός του ἔτρεμε.

— Ὅχι, ἀπεκρίθη ἀπλῶς ὁ Ραφαήλ.

Ὁ νέος δούξ καὶ οἱ αὐλικοὶ τοῦ ἐπλησίαζον ἔριποι· ἐσταμάτησαν δὲ ἐνώπιον τῆς οἰκίας τοῦ ἀγγειο-

πλάστου. Ὅλοι οἱ αὐλικοὶ ἦσαν εὐγενεῖς, εἶχαν δὲ μεγάλην μεγαλοπρέπειαν ἂν καὶ ἦσαν ἀπλούστατα ἐνδεδυμένοι· ἵππευσαν ὠραίους καστανοὺς ἵππους, τῶν ὁποίων τὴν ὀρμὴν μόλις ἠδύνατο νὰ κρατήσῃσι.

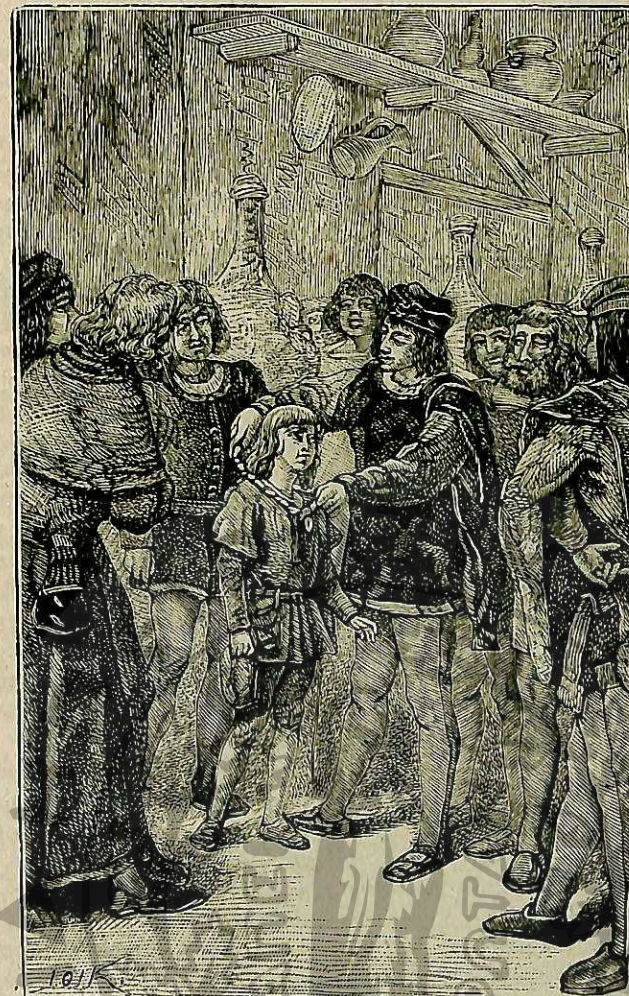
Ὁ γέρων ἀγγειοπλάστης, ὑποκλινὼν μὲ σεβασμὸν πρὸ τοῦ δούκας, ὠδήγησεν αὐτὸν εἰς τὸ ἐργαστήριον. Ὁ Ἰωάννης Σάντιος ἠκολούθει τὴν συνοδείαν. Εἰς

τὸ βάθος τοῦ ἐργαστηρίου ἴσταντο οἱ λαβόντες μέρος εἰς τὸν διαγωνισμόν, οἵτινες μὲ τοὺς μαθητὰς τοῦ Βενεδικτοῦ ἦσαν ἐν συνόλῳ δέκα. Ὁ δυστυχὴς Λουκάς ἠναγκασμένος ὦν νὰ ἐκθέσῃ τὰ ἔργα του ὅπως καὶ οἱ ἄλλοι, ἴστατο ὀπίσω ἀπὸ τοὺς ἄλλους συμμαθητὰς καὶ προσπαθῶν νὰ κρύψῃ ἀπὸ τὰ βλέμματα τὸ πρόσωπόν του, τὸ ὁποῖον ἐξέπραξε λύπην.

Τὰ πινακία καὶ τὰ ἀγγεῖα ἦσαν τοποθετημένα ἐπάνω εἰς στενάς· σανίδας, εἰς ἕκαστον δὲ ἐξ αὐτῶν ἐσημειοῦτο εἰς ἀριθμὸς, χωρὶς κανέν ὄνομα. Ὁ δούξ ἀφ' οὗ ἐπεθεώρησε τὰ περισσότερα ἠσθάνθη κάποιαν δυσἀρέσκειαν, διότι δὲν εὕρισκε τίποτε ἔκτακτον, τίποτε ὅπως τὸ ἐφαντάζετο. Μολατούσα ἀπὸ εὐγένειαν ἔλεγε κάπου κάπου καμμίαν εὐνοϊκὴν κρίσιν πρὸς τὸν γέροντα ἀγγειοπλάστην. Μόνον ὅτε διήλθε πρὸ

τοῦ πινακίου καὶ τοῦ ἀγγείου τοῦ Λουκᾶ δὲν ἠνοιξε τὸ στόμα του νὰ εἶπῃ λέξιν, καὶ νὰ εἰπῶμεν τὴν ἀλήθειαν, τοῦτο ἦτο μεγάλη εὐγένεια ἐκ μέρους του, διότι ἡ ζωγραφία τὸν κάθε ἄλλο ἤξιζε παρὰ ἐπαίνους.

Τέλος ὁ δούξ ἔφθασεν εἰς τὸ ἄκρον· ἐκεῖ ἦσαν μετριοτρόπως ἐκτεθειμένα παράμερα τὸ τελευταῖον πινακίον καὶ τὸ τελευταῖον ἀγγεῖον· ἀλλὰ μόλις τὰ εἶδεν ὁ δούξ ἐξέβαλε κραυγὴν χαρᾶς. Ὁ Μαστροβενεδικτός ἔγινε κατακόκκινος ἀπὸ τὴν χαρὰν καὶ

«Ο ΔΟΥΞ ΕΚΡΕΜΑΣΕ ΤΗΝ ΧΡΥΣΗΝ ΑΛΥΣΙΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΛΑΙΜΟΝ ΤΟΥ ΡΑΦΑΗΛ» (Σελ 78)

τὴν ἐκπληξὴν του. Ὁ Ἰωάννης Σάντσιος ἐπλησίασε διὰ τὴν ἰδὴ καὶ αὐτός· ἦτο βέβαιος ὅτι ἐκτακτὸν τι ἔργον θὰ ἦτο ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον εἴλκυσε τόσον τὸν θαυμασμὸν τοῦ δουκὸς.

— Εἶνε ἀνώτερον ἀπὸ ὅλα!... κινὲν πινάκιον, κινὲν ἀγγεῖον δὲν εἶνε ἄξια νὰ συγκριθοῦν με' αὐτά, εἶπεν ὁ δούξ λαβὼν τὴν ὠρείδῃ παροψίδα με' εἶδος τι σεβασμοῦ. Μαστροβενέδικτε, σὲ συγχαίρω ἐκ καρδίας, διότι ἔχεις τοιοῦτον μαθητὴν. Ὁ γίνῃ ἡ δόξα καὶ τὸ καύχημα τοῦ ἀγαπητοῦ Οὐρβίνου μας.

— Πραγματικῶς εἶνε ὥρατον ἔργον, ὑψηλότατε, ἀπεκρίθη ὁ ἀγγειοπλάστης, ἔτρεμε δὲ ἀπὸ τὴν πολλὴν του συγκίνησιν· ποτέ του δὲν θὰ ἐπίστευεν ὅτι ἦτο δυνάστης νὰ εὐρεθῇ τοιοῦτον ἀριστοῦργημα ἐντὸς τοῦ ἐργαστηρίου του· ἐπειδὴ δὲ ἦτο εἰλικρινὴς καὶ τίμιος ἄνθρωπος, εἶπε μετ' ὀλίγον.

— Χωρὶς ἄλλο κάποιος ἀπὸ τοὺς νέους ποῦ ἐδέχοντο εἰς διαγωνισμὸν ἔχει κάμῃ τὰ ἔργα ταῦτα. Κανείς ἀπὸ τοὺς μαθητὰς μου δὲν εἶνε ἱκανὸς νὰ κάμῃ τοιαύτην ἐργασίαν, τοιαῦτα ἐκτακτα καλλιτεχνήματα.

— Ἀ! εἶνε ἀληθὴ ἀριστοῦργήματα καὶ τὰ δύο, ἀνέκραξεν ὁ δούξ, ὅστις ἦτο ἐπίσης συγκινημένος. Ὡ, τί θαυμασία ἔργα!

Οἱ αὐλικοὶ κατ' ἀρχὰς καὶ ἔπειτα οἱ ἄλλοι προύχοντες τοῦ Οὐρβίνου ἐπεβεβαίωσαν τὴν γνώμην τοῦ δουκὸς ὅτι τὸ Οὐρβίνον ποτέ δὲν εἶχεν ἰδὴ ἀγγεῖα τόσον ὥρατα ἐξωγραφημένα.

— Ἀλλὰ τέλος πάντων ποῖος τὰ ἔκαμε; ἠρώτησεν ὁ δούξ με' ἀνυπομονησίαν, ῥίψας ἐξεταστικὸν βλέμμα ἐπὶ τῶν μαθητῶν τοῦ Βενέδικτου καὶ τῶν ἄλλων καλλιτεχνῶν. Γέρον Βενέδικτε, εἰπέτε μου τὸ ὄνομα τοῦ καλλιτέχνου. Ἀμέσως, σὰς παρακαλῶ.

— Τὸ ἀγγεῖον καὶ τὸ πινάκιον, ὑψηλότατε, ἔχουν τὸν ἀριθμὸν 11, ἀπεκρίθη ὁ ἀγγειοπλάστης. Ἐσὺ, ὅστις ἔχεις αὐτὸν τὸν ἀριθμὸν, προχώρησε καὶ φωνήσας τὸν ὄνομά σου! Ἐλα ἐμπρός, ποῦ εἶσαι; δὲν ἀκούεις;

Ἀλλ' οὐδείς ἐκινήθη ἀπὸ τὴν θέσιν του. Οἱ νέοι παρατηροῦντο ἀναμεταξύ των, ἐρωτῶντες με' τὸ βλέμμα των ποῖος ἦτο ὁ ἀγνωστος ἀντίπαλός των.

— Λοιπόν; ἐπανελάθεν ὁ Βενέδικτος, ἀρχίσας νὰ θυμῶν. Δὲν ἔχεις γλῶσσαν; σοῦ ἐκόπη ἡ φωνή σου; ἢ σεῖς οἱ ἄλλοι, δὲν μοῦ λέγετε τίνας εἶνε τὸ πινάκιον καὶ τὸ ἀγγεῖον ποῦ ἔχουν τὸν ἀριθμὸν 11; ἢ ἐπὶ πλέον σιωπὴ εἶνε αὐθάδεια καὶ πρὸς τὴν Αὐτοῦ ὕψηλότητα καὶ πρὸς ἐμέ!

Τότε ὁ μικρὸς Σάντσιος ἀπέσυρε τὴν χεῖρα ἀπὸ τὴν χεῖρα τοῦ πατρὸς του, ἐπροχώρησε βήματά τινα καὶ ἐστάθη πρὸ τοῦ γέροντος ἀγγειοπλάστου.

— Ἐγὼ τὰ ἐξωγράφισα, εἶπε μειδιῶν τὸ ἀγγελικὸν μειδιάματόν του· ἐγὼ ὁ Παραήλ.

Εὐκόλως ἐννοεῖ τις τὴν συγκίνησιν, τὸν θαυμασμὸν, τὴν δυσπιστίαν, τὰς ἐρωτήσεις καὶ τοὺς ἐπαίνους ὧν ἐκεῖ μεγάλων καὶ μικρῶν, ὅτε ἔγινε γνωστὸν ὅτι τὰ ἀριστοῦργήματα ἐκεῖνα ἦσαν ἔργον ἐνὸς παιδίου ἐπὶ τὰς ἐτῶν.

Ὁ δούξ ἐξέβαλεν ἀπὸ τὸν λαιμὸν του μίαν χρυσὴν ἀλυσιν, ἀπὸ τὴν ὁποία ἐκρέματο πολύτιμον κόσμημα, καὶ τὴν ἐκρέμασεν εἰς τὸν λαιμὸν τοῦ Παραήλ.

— Αὐτὴ εἶνε ἡ πρώτη ἀνταμοιβή σου, τῷ εἶπε, θὰ λάβῃς καὶ ἄλλας, θυμάσιον παιδίον, ἀθάνατον παιδίον τὸ ὁποῖον θὰ ζῇς διὰ παντὸς ἐν ᾧ ἡμεῖς θὰ χαθῶμεν καὶ θὰ μείνωμεν λησμονημένοι...

Ὁ Παραήλ, ὅστις εἶχε μείνῃ μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἡσυχος καὶ ἀτάραχος, ἐφίλησε τὴν χεῖρα τοῦ δουκὸς με' πολλὴν χάριν, στραφεὶς δὲ πρὸς τὸν πατέρα του:

— Ἀλήθειαι λοιπόν, πατέρα, ἐκέρθησα τὸ βραβεῖόν; ἠρώτησε.

— Ἀληθέστατα, παιδί μου, ἀπεκρίθη ὁ Ἰωάννης Σάντσιος με' τρέμουσαν φωνήν.

Ὁ Παραήλ τότε ὕψωσε τοὺς ὀφθαλμούς του ἐπὶ τοῦ γέροντος ἀγγειοπλάστου.

— Ζητῶ, εἶπε, νὰ μοῦ δώσης τὴν Εἰρήνην.

Πάντες οἱ παρευρισκόμενοι ἐγέλασαν, ὡς καὶ αὐτοὶ ἀκόμη οἱ ἀποτυχόντες καλλιτέχναι.

— Νὰ εἴξω πῶς ἤθελα νὰ εἶσαι μεγάλος γιὰ νὰ σὲ κάμω παιδί μου! ἐψιθύρισε ὁ Βενέδικτος. Ὡ ἐκτακτὸν πλάσμα, αὐτὸ ποῦ μοῦ ζητεῖς, εἶνε ἀστείωτης, τὸ ξεύρω· εἰπέ μοι τί ζητεῖς ἔς τάληθινά. Ὅτι μοῦ εἶπες δὲν θὰ σοῦ εἰπῶ ὄχι, πρόσταξε καὶ θὰ γίνῃ ἡ προσταγή σου, διότι σὺ εἶσαι ὁ διδάσκαλός μου!

— Εἶμαι μαθητὴς σου, ἀπεκρίθη ὁ Παραήλ με' τὸ γλυκύ του μειδιάμα, ἐν ᾧ οἱ δάκτυλοί του ἔπαιζον με' τὸ κόσμημα τοῦ δουκὸς. Ποτέ μου δὲν θὰ κατάρθωνα νὰ κάμω αὐτὰς τὰς ζωγραφίας, ἂν δὲν μ' ἐμάνθανες σὺ τὴν τέχνην. Τώρα σεῖς, καλὲ μου διδάσκαλε, καὶ ὑψηλότατε δούξ, ἀκούσατε κἄτι ποῦ θὰ σὰς εἰπῶ. Σύμφωνα με' τοὺς ὅρους τοῦ διαγωνισμοῦ ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ πάρω τὴν Εἰρήνην καὶ νὰ γίνω συντάξιμος τοῦ κυρ Ρογκόνι. Τὸ δικαίωμά μου αὐτὸ τὸ δίδω εἰς τὸν φίλον μου Λουκᾶν, διότι εἶνε ὁ πλέον τίμιος νέος τοῦ κόσμου, διότι σέβεται καὶ τιμᾷ τὸν κυρ Βενέδικτον καὶ ἔχει περισσοτέραν συμπάθειαν εἰς τὴν Εἰρήνην ἀπὸ κάθε ἄλλον, καὶ διότι καὶ ἡ Εἰρήνη ἔχει δι' αὐτὸν τὴν ἰδίαν συμπάθειαν.

Αὐτὰ εἶπε, με' σοβαρότητα πρόωρον διὰ τὴν ἡλικίαν του καὶ με' τόλμην πλήρη χάριτος καὶ ἀφειλείας, ὁ ἐπταετής ἐκεῖνος ζωγράφος, μεγαλείτερος ἢ ἡδὴ κατὰ τὴν τέχνην ἀπὸ ὅλους ὅσοι ἦσαν τριγύρω του.

Ὁ γέρον Βενέδικτος ἔμενε σιωπηλός, σκυθρωπός,

τετραγαμμένος. Ὁ Λουκᾶς προχώρησας ἐγονάτισε πρὸ τοῦ Παραήλ· ἦτο ὠχρὸς ὡς νεκρός.

— Ἀκούσε τὴν φωνὴν αὐτοῦ τοῦ ἀγγέλου, καλὲ μου Βενέδικτε, εἶπεν ὁ δούξ, θέσας τὴν χεῖρά του ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ γέροντος ἀγγειοπλάστου.

Με' ὅλην τὴν γνωστὴν σκληρότητά του ὁ Βενέδικτος ἀπὸ τὴν πολλὴν του συγκίνησιν ἤρχισε νὰ κλαίῃ.

— Δὲν εἰμπορῶ νὰ τοῦ ἀρνηθῶ τίποτε, εἶπε με' φωνὴν διακοπτομένην ἀπὸ λυγμούς. Θὰ γίνῃς ἡ δόξα τοῦ Οὐρβίνου, δόξα ὅμοια με' τὴν ὁποίαν δὲν ἔχει φανῇ εἰς τὸν κόσμον.

— Φώναξε ἐδῶ τὴν ὠριάν Εἰρήνην, τὴν ὁποίαν

ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ πάρῃ ὁ Παραήλ, εἶπεν ὁ δούξ. Θέλω νὰ τῇς δώσω ὡς προῖκα τόσα χρυσὰ νομίσματα ὅσα εἰμπορεῖ νὰ χωρήσῃ τὸ περίφημον αὐτὸ ἀγγεῖον, καὶ ἓνα νέον ὅστις εἶνε ἄξιος τῆς. Τί περισσότερα ζητεῖς, Βενέδικτε; Εὐμορφὸν μου παληκάρη σήκω ἐπάνω, καὶ γίνου εὐτυχής. Σήμερον ἓνας ἀγγελος κατέβη ἀπὸ τὸν οὐρανὸν διὰ τὴν εὐτυχίαν σου. Ἀλλ' ὁ Λουκᾶς δὲν τὸν ἤκουε· ἔμεινε γονατισμένος πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ μεγαλοφυοῦς παιδίου ὅπως ὁ κόσμος ὅλος ἐγονυπέτησε βραδύτερον πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ θεοῦ Παραήλ.

ΑΙΜΙΛΙΟΣ ΕΙΜΑΡΜΕΝΟΣ

ΤΟ ΧΕΛΙΔΟΝΙ

Καλὸ ἔς τὸ χελιδόνι
Με' τὴν καλοκαιρίαν,
Πεῦ ἀνοιξί ἀπλόνει
Σὲ κάθε μιὰ μεριά.

Γυρίζει, τριγυρίζει
Καὶ ὅλην κελαιδεῖ,
Κ' ἡ χλόη πρασινίζει
Εὐθὺς ἅμα τὸ ἰδῇ.

Ἐς τὸ σπῖτι μας θὰ κτίσῃ
Τὴν περσινὴ φωλιά,
Τραγοῦδια θε' ν' ἀρχίσῃ
Με' τὴ γλυκεῖα λαλιά.

Τὰ στάχυα μεγαλόνουν
Καὶ οἱ ἀγροὶ ἀνθεῖν,
Τὰ δένδρα καμαρώνουν
Ἐς τὰ φύλλα νὰ ντυθοῦν.

Διπλόγει τὴ λαλιά του
Τὸ ταῖρι τοῦ μαζί
Καὶ μέσα ἔς τὴ φωλιά του
Ἡ εὐτυχία ζῇ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΕΜΗΣ

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ πατὴρ τοῦ μικροῦ Κωστάκη κρούει τὸν κώδωνα καὶ ἀμέσως παρουσιάζεται ὁ ὑπὸ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ ἀνθρώπου, εἰς τὸν ὁποῖον παραγγέλλει νὰ τοῦ φέρῃ ἓνα καφέ.

Ἄμα ἐξῆλθε τοῦ δωματίου ὁ Κωστάκης, ὁ Κωστάκης ὁ ὁποῖος ἀγαπᾷ νὰ ἀστείλῃται φωνάζει με' σπουδὴν:

— Θανάση! Θανάση!
Ὁ Κωστάκης ἐπιστρέφει ἐμπνευσμένος καὶ περιμένει νέας διαταγὰς.

— Γιὰ νὰ σοῦ 'πῶ, Θανάση, τὸν καφέ ποῦ σοῦ 'ζήτησ' ὁ μπαμπᾶς, νὰ μὴ τὸν φέρῃς... γιατί θὰ τὸν πιῇ.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Γεωγραφίου.

Εἰς τὸ μάθημα τῆς Γεωγραφίας τὴν ἡμέραν τῶν ἐξετάσεων.

Διδάσκαλος. Πλησίασε εἰς τὸν χάρτην καὶ δεῖξέ μας ποῖα εἶνε ἡ πρωτεύουσα τῆς Γαλλίας.

Μαθητής. (Πλησιάζει καὶ παρατηρεῖ προσεκτικῶς ἐπὶ τινος στιγμῆς).

Διδάσκαλος. (Πρὸς τὴν ἐπιτροπὴν). Εἶνε μύωψ.

Μαθητής. (Θριαμβευτικῶς). Μύωψ! πρωτεύουσα τῆς Γαλλίας ἔχουσα ἓνα ἑκατομύριον καὶ 800 χιλιάδες κατοίκους!

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Κερκυνοῦ.

Ὁ κύριος Γεωργιάδης ἠγόρασεν ἓν ψαλίδιον.

— Τί θὰ το κάμῃς αὐτό, μπαμπᾶ; τὸν ἐρωτᾷ ὁ περίεργος πενταετής υἱὸς του Μιμῆς.

— Τί θὰ το κάμω; νὰ, γιὰ νὰ σοῦ κόψω τὴ μύτη σου τὸ ἐπῆρα! ἔλα κοντά.

Ὁ Μιμῆς ἀπομακρυνόμενος περίφοβος:

— Ὁχι, δὲν ἔρχομαι! τὴν θέλω τὴ μύτη μου.

— Τί τὴν θέλεις;

— Τὴν θέλω νὰ τὴν σκουπίσω.

Ἐστάλη ἀπὸ τοῦ Ζιζάνιου.

Τὸν Παυλάκη ἐρωτᾷ ὁ θεὸς του:

— Διατί πηγαίνεις εἰς τὴν ἐκκλησίαν; διὰ νὰ προσευχηθῇς, δὲν εἶν' ἔτσι;

— Ὁχι, γιὰ νὰ μοῦ ἀγοράξῃ κουλούρα ὁ μπαμπᾶς, ἅμα βγαίνουμε...

— Ἀ, λοιπόν, ἐσὺ μόνον διὰ τὰς κουλούρας πηγαίνεις εἰς τὴν ἐκκλησίαν! λέγει ὁ θεὸς του μετ' αὐστηρότητος.

Καὶ ὁ Παυλάκης ἐντρομος:

— Ὁχι, θεὲ μου, ὄχι μόνον διὰ τὰς κουλούρας, ἀλλὰ κάποτε καὶ γιὰ παξιμάδια, διὰ τὴν τύχη νὰ εἶνε ἡ κουλούρα μαγατιάτικη.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀνακτοῦ Ἀχιλλεῖου.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ»

Σὲ συγχάιρω ἐκ καρδίας, ἀγαπητή μου Ἀγλαΐα Ζωγραφίδου, διότι ἔλαβες τὸ πρῶτον βραβεῖον καὶ ἐφέτος, ὡς καὶ διότι ὅμοιον ἔλαβε καὶ ἡ προστατευομένη σου Ρωσσία. Ἐπιθυμῶ πολὺ νὰ μὴ γράψῃς, διότι εὐχαριστοῦμαι νὰ ἔχω ἀλληλογραφίαν μὲ καλὰ καὶ ἀξιαγάπητα κοράσια.

Νὰ μὴ στείλῃς τὴν φωτογραφίαν σου, φίλη μου Μορή τοῦ Ἀρκαδίου, ὅπως σοῦ ἔγραφα καὶ εἰς προγενέστερον φύλλον· ὅσον διὰ τὸν φόβον τὸν ὁποῖον ἔχεις μήπως μάθουν ὅλοι αἱ συμμαθήτριά σου ποῖα εἶνε ἡ Μορή τοῦ Ἀρκαδίου, δύνανται μετὰ τὴν δημοσίευσίν της ν' ἀλλάξῃ ψευδώνυμον, ἂν θέλῃς νὰ μένῃς πάλιν ἄγνωστος. Λοιπὸν νὰ μὴ στείλῃς τὴν φωτογραφίαν σου· τὴν περιμένοντες ἀνυπομονῶς καὶ ἐγὼ καὶ οἱ φίλοι μου καὶ φίλοι μου.

Σ' εὐχαριστῶ ἐκ καρδίας. Ἰέρεια τῶν Δελφῶν, διὰ τὰς φιλοφρονεστάτας περὶ ἐμοῦ κρίσεις σου. Ἡ τοιαύτη περὶ ἐμοῦ γνώμη δεσποσύνης τόσο ἀνεπτυγμένης καὶ μεροφωμένης, εἰς τοιαύτην μεγαλόπολιν τῆς Εὐρώπης ζωῆς, μοὶ δίδει ἱκανοποίησιν διὰ πολλοὺς κόπους μου, μοὶ εἶνε ὑψίστη ἠθικὴ ἀμοιβή.

Ἐξ ὅσων μοὴ γράφεις βλέπω καὶ πάλιν πόσον καλὴ κόρη εἶσαι, ἀγαπητή μου Ἀμφιτρίτη, καὶ ἡ ἀγάπη μου γίνεται ὁλονὲν μεγαλειτέρα.

Ἀληθῶς Σαμιώτικον, ὅπως λέγεις, εἶνε τὸ ψευδώνυμόν σου. Τυφικόνυφε Κερκετεῦ, διότι ἐγὼ ὁμολογῶ ὅτι δὲν ἤξευρα ἕως τώρα τί ἦτο ὁ Κερκετεῦς. Τὰς περὶ τῶν πνευματικῶν ἀσκήσεων σου κρίσεις μοὴ ἔδωκε δὲν δημοσιεύσω τὰ ἀποτελέσματα τοῦ Διαγωνισμοῦ.

Ὅχι, Νηνεμία τοῦ Δάσους, τὸ ψευδώνυμόν σου δὲν μοὴ ἀρέσει· διότι ὡς ἰδέα μὲν δεικνύει καλισταθῆσαν ὄχι ὅμως καὶ ὡς ἐκτέλεσις· νηνεμία ταιριάζει περισσότερο εἰς τὴν θάλασσαν· θὰ ἔποιστον νὰ ὀνομασθῇς «Σιγὴ τοῦ Δάσους». Σιγὴ τοῦ Δάσους, τὰ ὅποια μοὴ φαίνονται ἐκφραστικώτερα καὶ ωραιότερα.

Ἐσο βεβαία ὅτι σὲ θεωρῶ μ' ἕκ τῶν καλλίστων φίλων μου, φιλότατη Μαρίκα Ν. Δομενίκου· πολὺ ὥραϊόν μοὴ ἔφάνη τὸ ὑπερόγραφον τῆς ἐπιστολῆς σου ὅτι, ἂν εἰσέτι διαμμένη εἰς τὴν πρωτεύουσάν μας ὁ Γεροθωμᾶς, νὰ τῷ προσφέρω τὰς εὐχαριστήσεις σου διὰ τὴν φιλοστοργίαν τὴν ὅποιαν ἔλαβε διὰ τὴν συνώνυμόν σου μικρὰν Μαρίκαν.

Ἡ θερμότης μὲ τὴν ὁποῖαν γράφεις διὰ ἐπεθύμεις νὰ ἔλθῃς καὶ σὺ εἰς τὰς Ἀθήνας ὅπως ἡ σεβαστὴ σου μάμμη, μαρτυρεῖ ὅτι εἶσαι φιλόπατρις, φίλε μου Τηλέμαχε.

Εὐχαρίστως θὰ δημοσιεύσω, ἀγαπητή μου Λαΐλαψ, τὸ ὄνομα τῆς μαθητρίδας τοῦ Ἀρσακείου, ἡ ὁποία ὡς ἀνέφερα εἰς τὸ προπαρελθὸν φυλλάδιον τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ εὗρε καὶ ἀπέδωκεν ἀξιοπαλῶς τὸ εἰκοσιπεντάδραχμον, ἂν καὶ ἐκινδύνευε νὰ διακόψῃ τὰ μαθήματά της. Ἡ καλὴ λοιπὸν αὕτη κόρη ὀνομάζεται, ὡς τὸ μάθωσιν ὅλοι αἱ φίλοι μου, ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ ΣΚΙΑΔΑ καὶ εἶνε μαθήτρια τῆς Α' τάξεως τοῦ

Διασκαλείου. Θὰ φροντίσῃς νὰ μοὴ εἴπῃς καὶ τῆς ἄλλης μαθητρίδας τὸ ὄνομα, καλὴ μου Λαΐλαψ;

Μὴ φοβεῖσαι δὲ τὸ κρῖνον, χρειστάτη μου Ἀκτίς Ἡλίου· αἱ ἀκτίνες εἶνε πάντοτε θερμαὶ καὶ αὐτὸν τὸν πάγον ἀκόμη τὸν λύνουν μὲ τὴν θερμότητά των· τὸ ψευδώνυμόν σου μοὴ ἀρέσει πολὺ.

Ὡ Ἀσπρὸ Λαγουδάκι μου, ἤθελα νὰ σ' ἔχω ἔδῳ καὶ νὰ σὲ φιλήσω εἰς τὰ δύο μαγουλάκια σου· τί νόστιμα ποῦ εἶνε ἐκεῖνα τὰ μεγάλα μεγάλα γραμματὰ σου ποῦ δὲν εἰμποροῦν ἀκόμη νὰ σταθοῦν καλὰ καὶ γέρνουν ἀπ' ἔδῳ καὶ ἀπ' ἐκεῖ, καὶ πόσον δεικνύουν ὅτι εἶνε μικρουλάκια τὰ χέρια ποῦ τὰ ἔγραψαν!

Ἀγαπητέ μου Μιχαὴλ Πετρόπουλε, εἶνε ἀνάγκη νὰ ἐπαναλάβω καὶ πάλιν ὅτι δὲν δημοσιεύω ἔργα τῶν συνδρομητῶν μου πλὴν παιδικῶν πνευμάτων καὶ πνευματικῶν ἀσκήσεων;

Ἄ! κόρη μου, ἡ Ἐλωττεία Ἀττική, πῶς ἐλησμόνησες νὰ μοὴ γράψῃς καὶ τὸ ἀληθές σου ὄνομα διὰ νὰ κάμω τὴν ἀνανέωσιν τῆς συνδρομῆς; Γρήγορα, γρήγορα γράψε μοὴ, διὰ νὰ μὴ γίνῃ κατὰ λάθος διακοπὴ τοῦ φύλλου καὶ θὰ τὸ δυσανεστῇ πολὺ.

Τὸ ψευδώνυμόν σου μοὴ ἀρέσκει πολὺ, Ἀγία Σοφία, ὅπως καὶ ἡ ἐπιστολή σου, ἡ ὁποία ἀρχίζει μὲ τὰς παραπονετικὰς αὐτὰς λέξεις: Ἡ φύσις κατεδίκασε τὴν νησὶν μας (τὴν Κύπρον) νὰ εἶνε μακρὰν τοῦ κόσμου, ἐμὲ δὲ νὰ κατοικῶ εἰς αὐτὴν καὶ νὰ μὴν ἀξιώνωμαι ν' ἀνταποκρίνωμαι μὲ τὴν καλὴν μου ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ. Εἰς τοῦτο δὲν ἔχεις δικαίον, Ἀγία Σοφία μου· βλέπεις ὅτι σοῦ ἀπαντῶ, σὲ διαβεβαίω μάλιστα ὅτι πολὺ θὰ εὐχαριστοῦμαι: νὰ μοὴ γράψῃς.

Ἐλήφθῃ ἐκεῖνο τὸ ὅποῖον ἔστειλες, Αἰγύπτιε Βασιλεῦ. Ἐξεθύμωσα λοιπὸν μαζί σου καὶ σὲ ἀγαπῶ πάλιν ὡς πρότερον, Ἀλέξανδρε Μακεδών.

Εὐχαριστῶ πολὺ, πολὺ πολὺ, διὰ τοὺς ὥραίους λόγους τοὺς ὁποῖους μοὴ ἀποτελεῖς, Σεριτενυμένη. Ἀληθῆ ὑπερφηάνειαν ἠρθάνθην ὅτε ἀνέγνων τὴν ἐξῆς φράσιν ἐν τῇ ἐπιστολῇ σου: «Τελευταίως μάλιστα συγχρίνασά σε μετ' ἀγγλικῶν καὶ γαλλικῶν περιοδικῶν σὲ εὗρον καθ' ὅλα ἐφάμιλλον». Ποῖαν ἐνθάρρυνσιν μοὴ δίδουν αἱ τοιαῦται ἐκφράσεις τῆς συμπαιδείας καὶ ἐκτιμῆσεως Δύνασαι νὰ στέλῃς τὸ ἀγγλικὸν περιοδικόν, θὰ μὲ ὑποχρεώσῃς μάλιστα. Ἐπίσης θὰ μὲ ὑποχρεώσῃς, ἂν ἐκ μέρους μου φιλήσῃς θερμὰ θερμὰ τοὺς μικροὺς φίλους μου Ἰορ τοῦ Ἀγροῦ, Φῶτον Τζαβέλαν καὶ Σεριτενυμένο Τρυποκαρῦνδον τῶν ὁποίων τὴν ὥραϊαν συμπλήρωσιν τῶν τετραστίχων ἔλαβον ἀργά· ἄλλοτε θὰ δίδω μεγαλειτέραν προθεσμίαν διὰ νὰ προφθάνουν ὅλοι.

Χαίρω πολὺ ὅτι σοῦ ἔκαμε τὴν ἐντύπωσιν ἡ διαγωγὴ τῶν δύο μαθητρίων τοῦ Ἀρσακείου, Τόξον τοῦ Φόβου· ὁ ἐκτιμῶν τὰς καλὰς πράξεις παρέχει τὴν ἐλπίδα ὅτι καὶ θὰ κάμῃ τοιαύτας, ἂν τῷ παρουσιασθῇ κατὰλληλος περίστασις.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

40. Συλλαβόγραφος.

Γράμμα ἐστὶ τὸ πρῶτόν μου, ὡς καὶ τὸ δεύτερόν μου, Ὅμοιος καὶ τὸ τρίτον μου· μάντις τὸ σύνολόν μου.
Ἐστὴν ὑπὸ τοῦ Ἰάσωνος.

41. Στοιχειόγραφος.

Εἶμαι νῆσος τῆς Τουρκίας, ὡς βεβαίως θὰ εἰδῇς.
Ἄν τὴν κεφαλὴν μ' ἀλλάξῃς, στήν Ἑλλάδα θὰ μὲ εὕρῃς.
Ἐστὴν ὑπὸ τοῦ Γεωργίου Πανῶ.

42. Στοιχειόγραφος.

Ποῖον ὁρος εἰς ἓν ἄλλο ὁρος θὰ μεταβληθῇ,
Ἄν τὸ πρῶτον ἡμῶν τοῦ πρὸς στείγην ἀποβληθῇ;
Ἐστὴν ὑπὸ τοῦ Τόξου τοῦ Φόβου.

43. Στοιχειόγραφος.

Εἶμαι ζῶον καὶ στὰ ὄρη τρέχω τρέχω σὰν τσακάλι.
Ἄν τὴν κεφαλὴν μ' ἀλλάξῃς σὲ φωτίζω τότε πάλι.
Ἐστὴν ὑπὸ τῆς Γλαυκῆς.

44. Αἰνίγμα.

Σὺ εἰμπορεῖς ὅσω μικρὸν θελήσῃς νὰ με κάμῃς,
Ἄλλ' ἔχω ὑπερβολικάς, ὡς θὰ εἰδῇς, δυνάμεις,
Διότι εἰς τὴν ῥάγιν μου κρατῶ ξηρὰς, θαλάσσας,
Ἡπεῖρους μὲ τὰ ἔθνη των καὶ μὲ τὰς πόλεις πάσας.
Πλὴν ὅλ' αὐτὰ τὰ βάρη μου, καθὼς κ' ἔμενα ἐπίσης,
Ἐν ἑνὰ καρφάνι μοναχὰ μὴ ποτε νὰ ἀναρτήσῃς.
Ἐστὴν ὑπὸ τῆς Κυρίας τοῦ Λεωνίδα.

ΠΑΛΙΟΚΟΡΙΤΕΑ!

(Σελ. 82)

Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΓΕΡΟΘΩΜΑ

Διήγημα κατὰ τὸ γαλλικὸν τῆς Κυρίας ΚΟΔΟΜΒΟΥ: «La fille de Gerilès»
Βραβευθὲν ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας.

Μετ' ὀλίγην ὥραν ἐσήμηνεν ὁ κώδιον τῆς εἰσόδου, καὶ τὰ κοράσια εἰσηλθόντες εἰς τὴν τάξιν καὶ ἤρχισαν πάλιν τὸ μάθημα.

Δύο ὁλοκλήρους ὥρας ἡ Μαρτίκα προσεπάθησε νὰ νοήσῃ τὰς ὥραιας ἱστορίας· τὰς ὁποίας ἔλεγεν ἡ διδασκάλισσα, καὶ τυτοχρόνως ἐσυλλογίζετο τὰς κα-

Ἐσήμανεν ὁ κώδιον καὶ αἱ μαθήτριά ἐσχόλασαν

ΕΤΟΣ Θ'. — ΤΕΥΧΟΣ 6^{ον}.

ΤΟΜΟΣ ΙΑ' — 8

Ἡ Μαρίκα ἐξήλθε μετὰ πολλῆς προθυμίας, καὶ ἤλπιζε νὰ εὕρῃ τὸν Γεροθωμᾶ νὰ τὴν περιμένῃ. Ἀλλὰ, ὡς φαίνεται, ὁ Γεροθωμᾶς κάπου θὰ ἔχαστο- μέρησε καὶ δὲν ἦλθεν ἐγκαίρως.

Ἐλυπήθη πολὺ ἡ Μαρίκα καὶ εἶπε μὲ τὸν νοῦν της: «Μήπως με ἄφησε καὶ ἔφυγεν;»

Ἐξέκρινε μόνη νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν οἰκίαν, ἀλλὰ καθ' ὁδὸν δύο βρα- χίονες ἀνοικτοὶ της ἔ- κλεισαν τὸν δρόμον.

Ἦτο μία ἐκ τῶν μα- θητριῶν αἱ ὁποῖαι τὴν εἶ- χον κάμῃ νὰ κλαύσῃ:

«Ἀκόμη κλαῖς; τὴν ἠρώτησεν ἡ κακὴ μαθή- τρια, καὶ τὴν ἐκύτταζεν ἄγρια.

— Ἐχει πολὺν καιρὸν νὰ βρέξῃ, καὶ μὲ τὰ δά- κρυά της θέλει νὰ ποτίσῃ τὰ λουλούδια, εἶπεν ἄλλη μαθήτρια καὶ ἐγέλασεν.

— Ὅχι, ἔχι, ἀνεφώνησεν ἄλλη μαθήτρια, ἤθε- λαν νὰ κάμουν ἐδῶ θὰ μὲν βρῶσιν, καὶ ἐπρόλαβε ἡ μικρούλα νὰ γίνῃ αὐτὴ.

— Δὲν χορεύεις λιχάκι;
— Σὺ θὰ ξέρης τόσους χοροὺς ὠραίους
— Ἐλα νὰ χορεύσωμε.

— Ναί, ναί, ναί, ἀνεφώνησαν πάντα τὰ κοράσια καὶ ἔδωκαν τὰς χεῖράς των καὶ ἐσχημάτισαν κύκλον, καὶ τὴν ἔβαλαν τὴν Μαρίκαν εἰς τὸ μέσον.

Ἐτριγύριζον ὡς τρελλὰ, καὶ ἡ καίμενη ἡ Μαρίκα προσπαθεῖ νὰ διασπάσῃ τὸν κύκλον καὶ νὰ φύγῃ, προσπαθεῖ, ἀλλὰ πού νὰ τὸ κατορθώσῃ! τὰ ἄτακτα κοράσια ἐχόρευον, ἐπῆδων, ἐγέλων δυνατὰ καὶ τὴν ἐπερίπαιζον, τὴν ἐσπρωγνον δεξιὰ, ἀριστερά καὶ ἐκείνη ἔκλαιε καὶ ἔλεγεν:

«Ἀφήστε με, σὰς παρακαλῶ! ἀφήστε με νὰ πάω! μὲ περιμένει ὁ πατέρας μου!»

Ἀλλὰ πού τὴν ἤκουον τὰ ἄθλια ἐκεῖνα κοράσια! Ἡ καίμενη ἡ Μαρίκα τα ἐκύτταζεν εἰς τὸ πρό- σωπον, νὰ ἀνακαλύψῃ κανὲν τὸ ὁποῖον νὰ αἰσθάνεται συμπάθειαν πρὸς αὐτήν, ἀλλὰ τὰ πρόσωπα πάντα ἦσαν ἀναίσθητα καὶ ἐχθρικά.

Τί νὰ κάμῃ καὶ αὐτὴ! ἐσκέπασε τὸ πρόσωπόν της μὲ τὰς δύο χεῖράς της, καὶ ἤθελε νὰ φωνάξῃ:

«ὦ, μπάριμπα Γεροθωμᾶ, μπάριμπα Γεροθωμᾶ, πού εἶσαι νὰ ἰδῇ: τὴν Μαρίκα σου!»

Ἀφ' ὧς αἱ φωναὶ τῶν κακῶν κορασίων ἔπαυσαν, ὁ χορὸς καὶ τὰ ἄτακτα πηδήματα διεκόπησαν, καὶ ἠκούσθη ἡ φωνὴ τοῦ Γεροθωμᾶ δυνατὴ καὶ ἀκριβοῦς, ὅχι ὅπως ἦτο συνήθως ἡσυχος καὶ γλυκεῖα.

«Παλιονόριτσα! πρέπει νὰ μὴν ἔχετε οὔτε φόβο Θεοῦ, οὔτε καρδίαν γιὰ νὰ βραχνίζετε ἓνα κοριτσάκι

πεντάρφανο! Καὶ ἴσα ἴσα το πειράζετε ἑς τὴν ὥρα που εἶμαι ἐδῶ κοντὰ καὶ ἐγώ!

«Πουλάκι μου! καὶ ἐγὼ σου εἶχα ὑποσχεθῇ πως θὰ σ' ἀγαποῦν. Εἶδες ἐκεῖ τὴ παλιονόριτσα! Μὰ ἔννοια σας καὶ θὰ τωῦρετε ἀπὸ τὸ Θεό, ὁ Θεὸς θὰ σας παιδέψῃ!»

Ἐσήκωσε τὸ καλαθάκι τῆς Μαρίκας τὸ ὁποῖον ἦτο κατὰ γῆς, τὴν ἐπῆρεν ἀπὸ τὴν χεῖρα καὶ ἔφυγε ἀγανακτῶν κατὰ τῶν ἀνοήτων ἐκείνων καὶ ἀτάκτων κορασίων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΣ'

ΠΟΙΟΣ ΕἶΝΕ Ὁ ΘΕΟΣ;

Περὶ τὸν εἶνε νὰ εἰπώμεν ὅτι δὲν ἔγινε πλέον λόγος περὶ τοῦ σχολείου.

Ὁ Γεροθωμᾶς ἔκαμε μυρίας περιποιήσεις εἰς τὴν Μαρίκαν, καὶ τὴν ἄλλην ἡμέραν τὸ πρῶν τὴν ἐπῆρε μαζί του, χωρὶς νὰ δώσῃ ἀκρόασιν εἰς τὰς παρατη- ρήσεις τῆς κυρᾶ Παύλιννας, ὅτι πρέπει νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ σχολεῖον καὶ τὰ λοιπά. Ὁ Γεροθωμᾶς δὲν ἤθελε νὰ τὴν κάμουν νὰ κλαίῃ τὴν Μαρίκαν του.

Ἡ Μαρίκα ἦτο ὅλη χαρὰ, διότι ἦτο μαζί μὲ τὸν πατέρα της. Ἐν ᾧ ἐβάδιζε πλησίον του, εἶχεν εἰς τὸν νοῦν της ἓνα σωρὸν πράγματα καὶ ἐσκέπτετο: «Τὴ κακὴ ἦσαν ἐκεῖνα τὰ κορίτσια! Τάχα παντοῦ γίνε- ται νὰ ἀπαντᾷ κανεὶς ἀνθρώπους κακοὺς, ὅταν δὲν ἔχῃ κανένα προστάτην; Τάχα διὰ νὰ ζήσῃ τις εὐτυ- χῆς εἰς τοῦτον τὸν κόσμον, πρέπει ἐξ ἀπαιτίας νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ σχολεῖον καὶ νὰ μάθῃ ὅλα ἐκεῖνα τὰ λόγια, τὰ ὁποῖα εἶχεν ἀκούσῃ χθὲς ἀπὸ τὰς μαθη- τριῶν; Τί καλὸς ἄνθρωπος ὅπου ἦτο ὁ Γεροθωμᾶς! Πόσον τὴν ἠγάπα, πόσον καλὰ τὴν ἐπροστάτευσεν καὶ τὴν ἐλύτρωσεν ἀπὸ τῆς χεῖρας τῶν σιχαμένων μαθητριῶν της! Καὶ πού εὐρήκεν ὁ Γεροθωμᾶς ἐκείνην τὴν δυνατὴν φωνὴν καὶ τὸν θυμὸν μὲ τὸν ὁποῖον ὠμίλησεν εἰς τὰ ἀνόητα ἐκεῖνα κοράσια! αὐ- τὸς ὁ ὁποῖος πάντοτε ὠμίλει σιγὰ καὶ ἡσυχᾶ! Καὶ τὴν νὰ ἤθελε τάχα νὰ εἶπῃ ὅταν ἐξεφώνησεν ὁ Θεὸς θὰ σας παιδέψῃ!

Ὅλην τὴν ἡμέ- ραν ἡ Μαρίκα ἐσκέ- πτετο, καὶ τὴν ἐσπέ- ραν ὅταν ἐπλαγίασε εἰς τὴν μικραν της κλίνην καὶ ἦλθεν ὁ Γεροθωμᾶς νὰ τὴν φιλήσῃ καὶ νὰ της ἀφήσῃ τὴν καλὴν νύ- κτα, ἡ Μαρίκα ἤπλωσε τὰς τρυφερὰς χεῖράς της καὶ ἐνηγκαλίσθη τὸν ψυχοπατέρα της καὶ τοῦ εἶπε μὲ φωνὴν γλυκεῖαν:

«ὦ, πῶς σας ἀγαπῶ, μπάριμπα Γεροθωμᾶ!» Καὶ ἄρ' οὐ ἐσκέθη ὀλίγην ὥραν, εἶπεν ἔπειτα:

«ΔΕΝ ΕΙΧΕΝ ΥΠΝΟΝ»

«Δέ μου λέτε, μπάριμπα Γεροθωμᾶ, ποῖος θὰ τα παιδέψῃ;

— Ποιὰ, πουλί μου;
— Νά, ἐκεῖνα τὰ κακονόριτσα Δὲν τοὺς εἶπате: ὁ Θεὸς θὰ σας παιδέψῃ; Ποῖος λοιπὸν εἶνε ὁ Θεός;»

Ὁ Γεροθωμᾶς δὲν εἰσέφερε τί νὰ ἀποκριθῇ. Πού νὰ περιμένῃ ὅτι ἡ Μαρίκα θὰ τοῦ κάμῃ τοιαύτην ἐρώτησιν.

«Μὰ... καὶ ἐγὼ δὲν ξέρω πῶς νὰ σοῦ το εἰ- πῶ, εἶπεν ὁ Γεροθωμᾶς στενωχωρούμενος ὁ Θεὸς εἶνε ὁ Θεός! ὅλος ὁ κόσμος τὸν ξέρει.

— Μὰ ἐγὼ δὲν τὸν ξέρω! Στὸν σχολεῖτό το βοθαίνουν αὐτό;

— Στὸν σχολεῖτό... ναί, βέβαιον μὰ καὶ χω- ρὶς νὰ πᾶν κανεὶς ἑς τὸν σχολεῖτό, τὸ ξέρει! γιὰτὶ ἐγὼ ποτέ μου δὲν ἐπῆγχα σχολεῖο, καὶ ὁμοῦς το ξέρω!

— Τὸ κατὰλαβ' τί καλὰ πού το ἔμαθα! ἐψι- θύρισεν ἡ Μαρίκα.

Καὶ ἐπειδὴ τὴν ἔπαιρναν ὁ ὕπνος, οἱ τρυφεροὶ δά- κτυλοί της, οἱ ὁποῖοι ἐσφιγγον τὸν Γεροθωμᾶν, ἐγαλα- ρώθησαν ὀλίγον, καὶ αἱ χεῖρές της ἐξηπλώθησαν ἐπάνω εἰς τὸ σκέπασμά της, οἱ ὀφθαλμοὶ της ἐκλείσθησαν καὶ ἡ μικρὰ κορὴ ἀπεκοιμήθη, βλέπουσα εἰς τὸ δναιρον της «Ἐνα παντοδύναμον καὶ πανάγαθον» ὁ Ὁποῖος κα- τοικεῖ ἐκεῖ ἐπάνω ὑψηλὰ εἰς τοὺς οὐρανοὺς, καὶ τοῦ Ὁποῖου τὸ γλυκὺ καὶ πατρικὸν βλέμμα διαπερρ τὰ ἄστρα καὶ ἐπιβλέπει καὶ προσέχει καὶ φυλάττει τοὺς καλοὺς ἀνθρώπους ὅταν κοιμῶνται.

Καὶ ὁ Γεροθωμᾶς ἐξηπλώθη ἐπὶ τῆς κλίνης του, ἀλλὰ δὲν ἀπεκοιμήθη εὐθὺς ὅπως ἡ Μαρίκα. Ὁ δυσ- τυχὺς γέροντ δὲν εἶχεν ὕπνον, διότι ἡ ἐρώτησις τῆς

«ὦ, ΠΩΣ ΣΑΣ ΑΓΑΠΩ, ΜΠΑΡΙΜΠΑ ΓΕΡΟΘΩΜΑ» (Σελ. 82)

— Λοιπὸν πῆτέ μοι το. Θὰ τὰ παιδέψῃ τὰ κα- κοκόριτσα; καὶ τί θὰ τα κάμῃ;

— Δὲν εἰσέρω, πουλί μου, μὰ ὅτι θὰ τα παιδέ- ψῃ, αὐτὸ εἶνε βέβαιον, γιὰτὶ εἶνε καλὸς ὁ Θεός, εἶνε πανάγαθος, ἔτσι τὸν λένε οἱ γραμματισμένοι, καὶ δὲ θέλει νὰ εἶνε οἱ ἄνθρωποι κακοί! ὁ Θεὸς θέλει νὰ εἶνε ὅλοι οἱ ἄνθρωποι καλοί.

— Λοιπὸν θὰ σας ἀγαπᾷ καὶ σὰς, μπάριμπα Γε- ροθωμᾶ! εἶπεν ἡ Μαρίκα, καὶ ἔθλιψε τὸν γέροντα ἐπὶ τῆς καρδίας της. Καὶ πού εἶνε ὁ Θεός;

— Στὸν οὐρανόν, πουλί μου, ἑς τὸν εὐμορφον οὐρανὸν ὅπου εἶνε καὶ τὰ ἄστρα. Αὐτὸς τα ἔκτισε, αὐτὸς ἔκτισε καὶ τὸν ἥλιον καὶ τὴν γῆν, καὶ τοὺς ἀνθρώπους, καὶ τὰ πάντα.

— Τὰ συνέφρα τὸν χρίδουν, καὶ δὲ τὸν εἶδα ἐγὼ ποτέ μου;

— Κανεὶς, πουλί μου, δὲν τὸν βλέπει τὸν Θεόν. Ὁ Θεὸς εἶνε εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ εἶνε πανάγαθος: νὰ, αὐτὸς εἶνε ὁ Θεός, ἐκατάλαβες;

Καὶ ἐγὼ δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω τί τα μαθαίνουν

τὰ γράμματα χίλιες φορές καλλίτερα νὰ ἔξερη κα-
νείς λίγα γράμματα καὶ νὰ ἔξερη νὰ πράττῃ τὸ κα-
λόν. Κρίμα ἔς τὰ γράμματά σας, κακοκόριτσα, κρίμα
ἔς τὰ γράμματά σου κυρά δασκάλα! κρίμα!

«Τώρα ὅμως ἐγὼ πρέπει νὰ
θυμηθῶ ὅτι ὁμορφο καὶ καλὸ
ἔχω ἀκούσῃ ἔς ὅλη μου τὴν
ζωή, καὶ νὰ εἶμαι ἕτοιμος νὰ
τῆς ἀποκρίνωμαι ὅταν μ' ἐρω-
τᾷ. Γιατί χθές τὸ θράδυ τὴν
ἐπαθα, καὶ δὲν εἰμώρεσα νὰ
τῆς δώσω νὰ καταλάβῃ, καὶ
χωρὶς ἄλλο δὲν ἐκατάλαβε
κουκκουῖτσι! Ἐγὼ το ἔξερω τί
ἐστὶ Θεός, δὲν λέω πως δὲν
το ἔξερω, ἀλλὰ ἔπρεπε νὰ τῆς

«ΕΤΡΑΠΗ ΕΙΣ ΦΥΓΗΝ!»

το εἰπῶ μὲ τρόπον, νὰ τῆς το παραστήσω ἔτσι μὲ τρό-
πον που νὰ το καταλαβαίνουν τὰ μικρὰ παιδάκια.
Ἀλλὰ ἐγὼ δὲν μπορῶ ναυρῶ μὲ τί λέξεις νὰ το
παραστήσω. Αὐτὰ παθαίνουν ὅσοι δὲν μαθαίνουν
γράμματα! Γίνονται γελοῖοι ἔς τὰ μικρὰ παιδιά!
Τὴ κρίμα νὰ εἶμαι ἀγράμματος.»

Καὶ ἐν ᾧ ἐσκέπτετο πῶς νὰ ἐκφράσῃ ἐκεῖνο τὸ
ὅποιον ἠσθάνετο περὶ Θεοῦ, τὸν ἐπῆρεν ὁ ὕπνος καὶ
ἀπεκοιμήθη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΖ'

ΑΠΟΠΕΙΡΑ ΕΚΔΙΚΗΣΕΩΣ

Πολλὰς ἡμέρας ἡ Μαρίκα ἦτο συλλογισμένη
διότι τώρα ἐνόησε καὶ ἠσθάνθη τὴν πικρὰν ἀλήθειαν,
ὅτι ὑπάρχουν κακοὶ ἄνθρωποι εἰς τὸν κόσμον. Καὶ
ναὶ μὲν το εἴξευρε καὶ το ἐδοκίμασεν, ὅτε τὴν εἶχον
οἱ σχολιοδᾶται, ἀλλ' ὅμως ἀφ' οὗτο τὴν εἶχεν ὁ Γε-
ροθωμᾶς ἕξ ὁλοκλήρους μῆνας, δὲν εἶχεν ἀπαντήσῃ
ἀνθρώπων κακόν, πάντοτε καλοὺς ἀνθρώπους ἐδλε-
πεν, ὥστε κατήντησε νὰ πιστεύῃ, ὅτι πάντες οἱ ἄν-
θρωποι εἶνε καλοὶ, καὶ μόνον οἱ σχολιοδᾶται ἐκεῖνοι
ἦσαν κακοὶ ἄνθρωποι. Τώρα τὴν εἶχε κυριεύτῃ με-
γάλος φόβος καὶ ὑποψία. Δὲν ἤθελε νὰ βλέπῃ τὴν
κυρά Παύλαιναν ἢ ὅποιον ἐπέμενεν ἀκόμη ὅτι πρέπει
νὰ τὴν στείλουν εἰς τὸ σχολεῖον· ἀλλ' ὅμως ἐδεί-
κνυε πολὺ περισσότεραν ἀγάπην εἰς τὸν Γεροθωμᾶν.
«Ὅταν ἡ Μαρίκα τὸν κατεφίλει καὶ τὸν ἐνηγκαλί-
ζετο σφιγτὰ σφιγτὰ, ἀλλὰ χωρὶς νὰ γελάῃ καὶ
χωρὶς νὰ παῖξῃ ἢ γλωσσά τῆς ὅπως πρωτύτερα, ὁ
ἀγαθὸς γέροντ' τὴν ἐθώπευε καὶ ἐστέναζε, διότι ἠσθάν-
ετο ὅτι ὑπῆρχε μέγα βάρος ἐπὶ τῆς μικρᾶς κόρης
του, τὸ ὅποιον καὶ αὐτὸς δὲν εἴξευρε πῶς νὰ ἀφαι-
ρέσῃ καὶ νὰ τὴν ἐλαφρῶσῃ. Καὶ βέβαια τὸ βάρος
τοῦτο ἦτο μέγα εἰς καρδίαν ἐπὶ τῶν. Ἡ δυστυ-
χὴς Μαρίκα ἠσθάνετο φόβον καὶ δυσπιστίαν, ἠσθάνετο
ταπεινώσιν, διότι ἐνθυμεῖτο ὅσους πικροὺς λόγους τῆς

ἔλεγον αἱ συμμαθήτριά της, ἠσθάνετο χαρὰν μεγά-
λην, καὶ συχνὰ ἔλεγε καθ' ἑαυτήν «ὁ Θεὸς θὰ τα
παιδεύσῃ» καὶ εἶχε πολλὴν ὀρεξίν καὶ ἐπιθυμίαν νὰ
τας παιδεύσῃ καὶ νὰ τας τιμωρήσῃ μόνῃ της, ἂν
εἶχε τὴν δύναμιν.

Ἐν τούτοις ἦλθε τὸ σάββατον, καὶ ἡ Μαρίκα
ἠσθάνθη ὅτι ἦλθε πάλιν ἡ χαρὰ τῆς διότι κατὰ
σάββατον ἐσυνήθιζεν ὁ Γεροθωμᾶς νὰ πηγαίνει εἰς τὸ
τεμεῖμα τῆς πόλεως ὅπου ἦτο ἡ κατοικία τῆς κυρίας
Φανῆς. Τὴν ἐνθυμείσθε βέβαια τὴν κυρίαν Φανὴν
καὶ τὰ ἀξιόλογα τέκνα της. Δὲν εἰξεύρετε πόσῃ
ἀγάπῃ εἶχεν ἡ Μαρίκα εἰς τὰ καλὰ ἐκεῖνα παιδιά,
τὰ ὅποιά τὴν ὑπεδέχοντο καὶ τῆς ὠμίλου μὲ πολ-
λὴν ἀγάπην καὶ προθυμίαν, καὶ τὴν ἐθεώρουν ὡς
ἀδελφήν των.

Ἔως νὰ ὑπάρχουν εἰς τὴν συνοικίαν τῆς κυρίας
Φανῆς, ἡ ἡμέρα ἐφάνη χρόνος εἰς τὴν Μαρίκαν·
ἔτυχε μάλιστα νὰ τοὺς φωνάξουν ἀπὸ πολλὰ μέρη
διὰ νὰ ἀγοράσουν μύλους, καὶ ἠνυχάσθησαν νὰ χα-
σουν πολλὴν ὥραν. Τόσῃ πώλῃσιν εἶχον κάμῃ τὴν
ἡμέραν ἐκείνην, ὥστε ὅταν ἔρθασαν εἰς τῆς κυρίας
Φανῆς, ὀλίγοι μύλοι εἶχον ἀπομείνῃ εἰς τὸ κοντάριον
τοῦ Γεροθωμᾶ.

Ἡ Μαρίκα ὅμως ἦτο ἀνήσυχος καὶ ἔλεγε καθ'
ἑαυτήν:

«Ποῖός ἔξερει ἂν λείπουν καὶ δὲν τοὺς εὔρωμε ἔς
τὸ σπίτι.»

Ἐν ᾧ εἶχε τὸν νοῦν τῆς εἰς τὴν κυρίαν Φανὴν καὶ
εἰς τὰ τέκνα της, αἵφνης βλέπει ἐμπρός της κοράσιον
τὸ ὅποιον εὐθὺς ἐγνώρισε· τὸ κοράσιον τοῦτο ἦτο μα-
θήτριά τοῦ σχολείου, καὶ ἴσα ἴσα ἐκείνη ἡ ὅποια τὴν
εἶχε βασανίσῃ περισσότερο. Τὸ αἶμα ἀνέβη εἰς τὸ
πρόσωπόν της καὶ ἐκοκκίνισεν ἀπὸ τὸν θυμὸν της.
Εὐθὺς κύπτει, λαμβάνει πέτραν καὶ τὴν ῥίπτει κατὰ
τῆς ἐχθρᾶς της. Ἀλλὰ παρ' ἐκείνην μετενόησε καὶ ἐτρά-
πη εἰς φυγὴν. Ἐν ᾧ δὲ ἔτρεχεν, ἐστράφη νὰ παρατη-
ρήσῃ ποῦ ἐπῆγεν ἡ πέτρα.

Ἀλλὰ, καθὼς καὶ σεῖς το
καταλαμβάνετε, ἡ πέτρα δὲν ἐ-
πῆγε πολὺ μακρὰν. Ἡ χεὶρ τῆς
Μαρίκας δὲν εἶχε δύναμιν νὰ
τὴν πετάξῃ, ὥστε ἡ πέτρα ἔπε-
σεν εἰς τὸ μέσον τοῦ δρόμου, καὶ
ἔπρεπε νὰ ἔχῃ ἄλλην τὴν δύ-
ναμιν διὰ νὰ φθάσῃ τὴν κακὴν
μαθήτριά. Ἀλλὰ καὶ ἡ κακὴ
μαθήτριά δὲν ἐνόησε τίποτε, οὐ-
δὲ ἠσθάνθη ὅτι τῆς ἐπέταξαν πέ-
τραν· διότι εὐθὺς ὡς εἶδε τὴν Μαρίκαν καὶ τὸν Γε-
ροθωμᾶν, ἐφοβήθη καὶ δὲν ἐγύρισε νὰ ἴδῃ καθόλου, μή-
πως τὰ βλέμματά της ἀπαντήσουν τὰ φοβερά βλέμ-
ματα τοῦ Γεροθωμᾶ.

Κατὰ τὴν περίστασιν δὲ ταύτην εἰς μόνον ἔπαθε.

«ΕΠΕΣΕ ΚΑΤΑ ΓΗΣ»

καὶ τὸ πάθημά του δὲν ἦτο μικρόν. Ἡ Μαρίκα ἐν
ᾧ ἔτρεχεν, ἐκτύπησε τὸν πόδα εἰς μεγάλην πέτραν
καὶ ἔπεσε κατὰ γῆς. Ὁ Γεροθωμᾶς ἔτρεξε καὶ τὴν
ἐσῆκωσεν ἡ μύτη τῆς Μαρίκας εἶχεν ἀνοίξῃ καὶ ἔρ-
ρεε τὸ αἷμα, καὶ ἡ χεὶρ τῆς εἶχεν ἐκδαρῇ εἰς διά-
φορα μέρη. Ἀλλ' ὅμως ὅταν ἠθέλησε νὰ περιπατή-
σῃ, δὲν ἠδύνατο νὰ σταθῇ εἰς τοὺς πόδας της.

«Α! τὸ ποδαράκι μου! τὸ ποδαράκι μου! πόσο
με πονεῖ! ἀνεφώνησεν ἡ Μαρίκα καὶ ἐδάκρυεν ἐκ
τοῦ πόνου.

Ἐκεῖ πλησίον ἦσαν παιδιά τὰ ὅποια ἔπαιζον
τοὺς στρατιώτας. Καθὼς ἤκουσαν τὴν φωνὴν τῆς
Μαρίκας, ἐστάθησαν, διέκοψαν τὸ παιγνίδιόν των καὶ
ὁ λοχαγὸς ἀφίνει διὰ μιᾶς τὸν λόχον του, τρέχει εἰς
τὴν ἀπέναντι οἰκίαν, καὶ εὐθὺς ἔρχεται πάλιν κρα-

«Ἐλάτε ἔς τὸ σπίτι μου νὰ ἰδοῦμε τί ἔχει ἡ μι-
κρούλα· ἐδῶ δὲν εἶνε δυνατόν νὰ καταλάβωμεν».

Καὶ ἐλκράτ' ἐλαφρῶς χωρὶς καθόλου νὰ πονέσῃ,
τὴν ἔφερεν ἡ κυρία Φανὴ τὴν καίμενην τὴν Μαρί-
καν εἰς τὴν οἰκίαν της καὶ ἐκάθισε. Ἐπειτα ἐκαθί-
σεν εἰς τὰ γόνατά της τὴν μικράν. Τριγύρω τῆς ἐ-
στάθησαν ὁ Γεροθωμᾶς καὶ τὰ τέκνα της, καὶ ἐδλε-
πον τὴν Μαρίκαν ἀσκαρδαμυκτεῖ, ἐν ᾧ ἡ κυρία Φα-
νὴ κατεγίνετο νὰ ἐκβάλῃ τὸ ὑπόδημα τῆς Μαρίκας.
«Α! » ἀνεφώνησαν πάντες ὅταν ἀπῆρέθη καὶ τὸ
περιπόδιον καὶ εἶδον τὸν μικρὸν πόδα τῆς Μαρίκας
πρισμένο.

Ἡ κυρία Φανὴ ἐψηλάφησε τὸν πόδα, τὸν παρ-
τήρησε καλὰ καλὰ, καὶ ἔπειτα ἐμειδίασε καὶ ἐκύττα-
ξε τὸν Γεροθωμᾶν καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν:

• ΡΙΠΤΕΙ ΤΗΝ ΠΕΤΡΑΝ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΧΘΡΑΣ ΤΗΣ •

(Σελ 84)

τῶν τὴν μητέρα του ἀπὸ τὴν χεῖρα, καὶ σύρων αὐτὴν
πλησίον τῆς Μαρίκας.

«Μητέρα, εἶνε ἡ καίμενη ἡ Μαρίκα καὶ ἔπεσε
κάτω καὶ ἐφώναξε: «Α! τὸ ποδαράκι μου! τὸ πο-
δαράκι μου! πόσο με πονεῖ!» Ἐλα, μητέρα μου
νὰ τῆς το γιατρέψῃς τὸ ποδαράκι της τῆς καίμενης!»

Ὁ λοχαγός, ὁ ὅποιος ἦτο ὁ Γεώργιος ὁ υἱὸς τῆς
κυρίας Φανῆς, ἔφθασε μὲ τὴν μητέρα του τὴν ὥραν
ὅπου ὁ Γεροθωμᾶς προσεπάθει νὰ τὴν σηκώσῃ καὶ
νὰ τὴν πάρῃ ἐπάνω του, ἀφ' οὗ ἐδεβατωθῇ ὅτι δὲν
εἰμώρεῖ νὰ πατήσῃ τὸν πόδα της.

Ἀλλὰ νὰ τὴν πάρῃ ἐπάνω του δὲν ἦτο πράγμα
εὐκόλον· διότι εἶχε μεγαλώσῃ καὶ εἶχε γίνῃ ἄλλη
τόση, ἀφ' οὗτο συνέζη μὲ τὸν ψυχοπατέρα της, καὶ
μάλιστα ἐν ᾧ ὁ Γεροθωμᾶς τώρα ἐκράτει τοὺς μύ-
λους του καὶ τὰ σάρωθρα τῆς Μαρίκας.

Ἡ κυρία Φανὴ, ἡ ὅποια ἔλεγεν ὅτι δὲν πρέπει νὰ
ἐντρεπώμεθα ὅταν κλινώμεν καλόν, ἐπῆρε τὴν Μα-
ρίκαν ἀπὸ τὰς ἀγκάλας τοῦ Γεροθωμᾶ καὶ εἶπεν:

«Δὲν ἔχει τίποτε, Γεροθωμᾶ μου, μὴ φοβηθῇς.
τὸ ποδαράκι της εἶνε ζουλισμένο, δὲν εἶνε τίποτε.
Αἱμολία, δός μου μίαν λεκάνην μὲ νερόν κρύον. Κα-
λά.—Μὴ φοβῆσαι, πουλάκι μου, καὶ θὰ γίνῃς καλὰ
γρήγορα. Εἰσπλάξῃς, πουλάκι μου, δὲν εἶνε ἔτσι;
Πιὲ λίγο νεράκι μὲ ζαχαρίτσα νὰ ἡσυχάσῃ ἡ καρ-
δούλα σου που κτυπᾷ δυνατὰ! Δός τὸ χεράκι σου
ἔς τὴν Αἱμολίαν νὰ σοῦ το πλύνῃ. Κύτταξε, τὸ αἷμα
ἐστάθηκε· οὔτε τὸ χεράκι σου, οὔτε ἡ μαστίτσα σου
εἶνε ματωμένη. Τὸ ποδαράκι σου εἶνε λιγὴν καλ-
λίτερα;

«Μάλιστα, κυρία Φανή, δὲν με πονεῖ πολὺ.»

Δὲν πονεῖ πολὺ, ἀλλὰ καὶ δὲν εἰμώρεῖ ἀκόμη
νὰ περιπατήσῃ.

Ἡ κυρία Φανὴ ἐσκέφθη ὀλίγον, καὶ ἔπειτα εἶπε
πρὸς τὸν Γεροθωμᾶν:

«Μοῦ τὴν ἀγίνης, Γεροθωμᾶ μου; Θὰ ἐξακο-
λουθῶ τὰ κρύα νερά, καὶ ἔπειτα θὰ τῆς το δέσω
τὸ ποδαράκι της, καὶ αὐριοὺν θὰ εἶνε ἐντελὲς καλὰ

Ἐν ᾧ, ἂν την ἰάρεως τώρα μαζί σου, φοβούμαι μήπως φλογισθῇ τὸ ποδαράκι της, ἂν κάμῃ τόσο δρόμον. Ἐννοια σου καὶ μὴ σε μέλῃ, μὴ φοβῇσαι ἐγὼ θὰ την ἔχω ἐδῶ σὺν τὰ παιδιά μου. Μαὺ την ἀρίνης, Γερορθωμᾶ μου :

— Νὰ μείνῃ! νὰ μείνῃ! ἀνεφώνησαν τὰ παιδιά καὶ ἐπῆδον ἀπὸ τὴν χαρὰν των.

— Μαρίκα, νὰ μείνῃς μαζί μας!

— Θὰ σου ζώσω τῆς κοῦκῆς μου νὰ παίζῃς!

— Θὰ σου ζώσω τὸ μπλο-μπλόμπλο μου.

— Χὲ χά, χὲ, δὲν το λένε μπλο-μπλόμπλο, σιδηρόδρομο τὸ λένε!

— Θὰ σου ζώσω τὸ σπαθάκι μου, θὰ σου φορέτω καὶ τὴν περικεφαλαία μου, καὶ θὰ σε κάμω ἀρχιστράτηγον, νὰ εἶσαι διοικητὴς τοῦ πρώτου συντάγματός μου!

— Θὰ σου δώσω τὸ πειρουνάκι μου νὰ τρῶς. Ἀκούς, Μαρίκα μου;

— Ἐγὼ θὰ σου ζώσω τὸ σκαμνάκι μου νὰ κάθῃς!

Ὁ Γερορθωμᾶς ἔδλεπε τὴν προθυμίαν τῶν καλῶν παιδιῶν καὶ ἐδάκρυεν ἀκούων τοὺς λόγους των.

« Ἀ! κυρία μου, εἶπε πρὸς τὴν κυρίαν Φανήν, ἡ καλοσύνη σας εἶνε μέγα πρᾶγμα! ἐγὼ μὲ τὴν ἀλήθειαν πολὺ σας ἐντρέπομαι. Τὸ καταλαμβάνω καὶ ἐγὼ ὅτι εἶνε δύσκολον νὰ την ἰάρω τώρα μαζί μου, καὶ ὅτι πολὺ καλλίτερα εἶνε νὰ μείνῃ ἐδῶ ἀπόψε, μὰ, τί νὰ σας εἰπῶ, συλλογιζομαι πάλιν τὸ βάρος ποῦ θὰ σας δώσω... »

— Καλὲ τί λές, Γερορθωμᾶ μου. Ὅπου εἶνε τέσ-

σαρα παιδιὰ δὲν εἶνε βάρος ἂν εἶνε καὶ ἄλλο ἓνα. Ἀλλὰ φαντάσου ὅμως ἂν κουρασθῇ τὸ ποδαράκι του καὶ χειροτερεύσῃ! Μήπως θὰ εἶσαι εἰς κατὰστασι νὰ το περιποιηθῇς καθὼς πρέπει; Θὰ ἀναγκασθῇ; λοιπὸν νὰ το ἴδῃς εἰς τὸ Νοσοκομεῖον καὶ νὰ χωρισθῇς ἀπ' αὐτὸ πολὺν καιρὸν... »

Ὁ Γερορθωμᾶς ὡς ἤκουσε τοὺς λόγους τῆς κυρίας Φανῆς, ἔγινε κατακίτρινος, καὶ εἶπε :

« Θὰ σας τὴν ἀφήσω τὸ λοιπὸν, κυρία μου Φανή μου, καὶ ὁ Θεὸς νὰ σᾶς το πληρώσῃ ὅτι καλὸ του κάμνετε τοῦ ὀρφανοῦ καὶ ἐμένει τοῦ καϊμένου τοῦ γέρου, ποῦ δὲν ἔχω τὰ μέτα νὰ το περιποιηθῶ καθὼς πρέπει. Ἐγὼ δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ σας πληρώσω τὴν καλοσύνην σας. Ὁ Θεὸς νὰ σᾶς το πληρώσῃ, σωματικὰ καὶ ψυχικὰ, κυρία μου Φανή μου!

Ἐπειτα εἶπεν εἰς τὴν Μαρίκαν :

« Μένεις, Μαρίκα μου, ἐδῶ ἔς τῆς καλῆς κυρίας ἀπόψε; καὶ αὔριο ἐρχομαι καὶ σε παίρνω. »

— Μένω, μπάρπα Γερορθωμᾶ μου, μένω... »

Καὶ ὁ Γερορθωμᾶς ἐφίλησε τὴν μικρὰν καὶ ἀπῆλθε. Ἀλλὰ μετὰ πάντε λεπτὰ τῆς ὥρας ἀπ' οὗ ἀπεμακρύθη, ἐπανῆλθε πάλιν καὶ ἦλθε σιγὰ σιγὰ εἰς τὸ παράθυρον, νὰ παρατηρήσῃ τί κάμνει ἡ Μαρίκα, μήπως τὸν ζητῇ καὶ κλαίῃ.

Τί καλὸς γέρων ὁ Γερορθωμᾶς!

(Ἐπειτα συνέχεια)

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Γ. ΦΕΡΜΠΟΣ

• ΗΘΕ ΣΙΓΑ ΣΙΓΑ ΕΙΣ ΤΟ ΠΑΡΑΘΥΡΟΝ •

ΤΟ ΜΠΟΥΚΕΤΟ

Στὸ μικρὸ μας περιβόλι
Τρέξετε νὰ πᾶμε ὅλοι
Μὲ φωνὲς καὶ μὲ τραγούδια,
Γιὰ νὰ κέψωμε λουλούδια

Ἐχει ρόδα, ἔχει κρίνα
Καὶ ἀπ' ὅλα τὰν θη ἐκείνα
Ποῦ τὴν ἄνοιξι ἀνθίζουν
Καὶ τὸν κηπὸ μας στολίζουν.

Μὲ εὐχαριστ' ἡ μαμά μου
Καὶ χαϊδεύει τὰ μαλλιά μου,
Καὶ μοῦ δίνει καὶ ἀνάμα
Ἐνα φίλημα ἔς τὸ στόμα

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΕΜΗΣ

Καθ' αὐγὴ ποῦ θὰ κτεθῶ
Ἀνθὴ δροσερὰ μαζεύω
Καὶ χλωρὰ φύλλα προσθέτω
Καὶ τὰ κάνω ἓνα μπουκέτο.

Κι' ὅταν πάγω ἔς τὴν μητέρα
Νὰ τῆς πῶ τὴν καλημέρα,
Ῥίχνω τὰν θη ἔς τὴν ποδιά της
Καὶ πετῶ ἔς τὴν ἀγκαλιά της.

ΕΡΡΙΚΟΣ ΑΪΝΕ

Ὁ Ἄϊνε ἐγεννήθη τῇ 13 Δεκεμβρίου 1799, μολονότι οὗτος χάριν ἀστείότητος δισχυρίζετο ὅτι ἐγεννήθη τὴν νύκτα τῆς πρώτης Ἰανουαρίου, τοῦ 1800 διὰ νὰ εἰσπορῇ νὰ λήγῃ ὅτι εἶνε ὁ πρῶτος ἀνθρωπος τοῦ αἰῶνος.

Ὁ Ἄϊνε ἦτο ζωηρὸν καὶ εὐνέστατον παιδίον ἡ μήτηρ του τὸν ἠγάπα πολὺ καὶ τὸν ἐδίδαξε μόνη της τὰ πρῶτα γράμματα, ἀνάγνωσιν καὶ γραφὴν Ἡ νεαρά μήτηρ ἀρροισιθεῖσα εἰς τὴν ἀνατροπὴν τοῦ τέκνου τῆς ἐπέτρεπεν εἰς αὐτὸ τὴν ἀνάγνωσιν διδακτικῶν μόνον βιβλίων, πρὸ πάντων δὲ περιγραφῶν περιηγήσεων.

Βραδύτερον ἐστάλη εἰς τὸ σχολεῖον, ὃ δὲ καθηγητὴς αὐτοῦ Σχαλμάγερ, διευθυντὴς τοῦ γυμνασίου τῆς Δουσελδόρφης, ἰδὼν τὴν μεγίστην τοῦ μαθητοῦ νοημοσύνην ἠσθάνθη πολὺ πρὸς αὐτὸν ἐνδιαφέρον. Μίαν ἡμέραν μετέβη πρὸς τὴν μητέρα τοῦ Ἑρρίκου καὶ ἀπ' οὗ περιέγραψεν εἰς αὐτὴν μὲ ἐνθουσιασμὸν τὰς μεγάλας προόδους τοῦ παιδίου, συνεβούλευσεν αὐτὴν νὰ προορίσῃ διὰ τὸν θρησκευτικὸν κλάδον τὸ παιδίον, αὐτὸς δὲ προσεφέρθη νὰ τὸ διδάξῃ θεολογίαν.

— Νὰ τὸ στείλετε εἰς τὴν Ρώμην, κυρία, καὶ σᾶς ὑπόσχομαι ὅτι μίαν ἡμέραν θὰ γίνῃ καρδινάλιος.

Δυστυχῶς διὰ τὸν Σχαλμάγερ ὁ Ἄϊνε ἐμελλε νὰ διαπρέψῃ εἰς ἄλλο στάδιον, καὶ ἀντὶ νὰ γίνῃ εἰς τῶν μεγαλειτέρων θεολόγων τῆς ἐποχῆς του ἐγένετο εἰς τῶν μεγίστων ποιητῶν τοῦ αἰῶνος.

Ὁ Ἑρρίκος Ἄϊνε τοὺς πρώτους αὐτοῦ στίχους ἔγραψε δώδεκα ἐτῶν.

Τότε συνήθισε νὰ ἐργάζεται τὴν νύκτα, ἐπειδὴ ὅμως δὲν ἦν ἅπτον πῦρ εἰς τὸ δωμάτιόν του ὑπέρερε πολὺ ἀπὸ τὸ φύχος. Διὰ νὰ προσφυλαχθῇ δὲ ἀπ' αὐτὸ ἐζήτησε καὶ τῷ ἔδωκεν μίαν γούνα καὶ μίαν μαλλίνην κουκούλαν.

Ἡ γραΐα των μαγεύρισα τῷ ἐδίδο κρυφίως κηρίον, ἀλλὰ θυμώτασα μίαν φορὰν ἐναντίον του ἐφαιέρωτε τὸ πρᾶγμα. Τότε οἱ γονεῖς του εἰσπρόδισαν αὐτὸν νὰ ἐργάζεται τὴν νύκτα διὰ νὰ μὴ καταστρέψῃ τὴν ὑγείαν του, ὃ δὲ Ἑρρίκος ἐμεινεν ἀπαρηγόρητος διότι ἡ φιλομαθεία του δὲν εἶχεν ὅρια.

Ἐπειτα ἀπ' ὀλίγον ἔγραψεν ἐν ποιημάτων περὶ ἐπεισοδίου τινος τῆς παιδικῆς του ἡλικίας.

Ἦτο ὀκτὼ ἐτῶν καὶ ἡ ἀδελφὴ του Καρλότα πέντε. Κάθε ἡμέραν τὰ δύο παιδιά διασκεδάζον ζητοῦντα ὁμοιοκαταληξίας.

Ἡ Καρλότα ὅμως μίαν ἡμέραν μὴ εὐρίσκουσα τὴν ὁμοιοκαταληξίαν, τὴν ὁποίαν ἠθέλεν, εἶπε πρὸς τὸν ἀδελφὸν της :

— Αὐτὸ τὸ παιγνίδι ταιριάζει καλλίτερα εἰς ἐσέ

παρὰ εἰς ἐμέ· ἐσὲ σὲ διασκεδάζει καὶ ἐμὲ μὲ κουράζει. Ἐρχεσαι νὰ παίζωμεν ὅπως θέλω ἐγὼ; Ὁ καμῶμεν ἓνα πύργον, ἐγὼ θὰ εἶμαι ἡ βασιλοπούλα καὶ θὰ ἔμβω μέσα νὰ καθίσω. Σὺ θὰ μείνῃς ἀπ' ἐξῶ, θὰ εὐρίσκῃς ὁμοιοκαταληξίας καὶ θὰ τραγώδῃς.

— Καλὰ, ἀπεκρίθη ὁ Ἑρρίκος.

Κατ' ἀρχὴς ἔπρεπε νὰ κτισθῇ ὁ πύργος, Ἀλλ' οἱ πύργοι δὲν κατασκευάζονται χωρὶς ὑλικόν. Ποῦ νὰ εὐρωσι τὸ ὑλικόν τοῦτο;

Ἐτρεξαν εἰς τὸ ἀμαξοστάσιον, εὗρον μερικὰ κενὰ κιβώτια, τὰ ἐσήκωσαν διὰ τῶν μικρῶν χειρῶν των καὶ ἔθεσαν τὰ μὲν ἐπάνω εἰς τὰ ἄλλα μέχρις ὕψους δέκα ποδῶν.

Πύργος ἦτο ἐκεῖνος· δὲν ἦτο παῖς γέλασε· ἐπεί τρέπετο λοιπὸν νὰ εἶνε χαμηλός;

Ἡ Καρλότα ἐφόρεσε τὸ καλλίτερόν της φουστανάκι, διὰ νὰ εἶνε ὅσον τὸ δυατὸν καλλίτερα βασιλοπούλα, ἀνέβη ἀπὸ κιβώτιον εἰς κιβώτιον, ἐπήδησεν εἰς τὸ τελευταῖον καὶ... ὁ Ἑρρίκος τὴν ἔχασεν—ἡ βασιλοπούλα ἐγενεῖν ἄφαντος.

Τρομάξας διότι δὲν τὴν ἔδλεπεν ἔβαλε τὰς φωνὰς καὶ ἔτρεξαν ὅλοι ἀπὸ τὴν οἰκίαν των μικροὶ καὶ μεγάλοι.

Ἐννοεῖτε μὲ ποίαν ἀνητυχίαν ἔτρεξαν οἱ γονεῖς των; Ἀλλ' ἠσύχασαν μετ' ὀλίγον ὅτε ἐνόησαν τί συνέβαινε. Ἡ βασιλοπούλα ἐγενεῖν ἄφαντος ἀπλούστατα διότι τὸ κιβώτιον ἦτο μεγάλον καὶ ἡ βασιλοπούλα μικρά.

— « Ὅταν ἔτρεξαν ὅλοι εἰς βοήθειάν μου, ἔλεγε μετὰ ταῦτα ἡ ἀδελφὴ του, ἐγὼ ἤμουν ζαρωμένη εἰς μίαν γωνίαν καὶ δὲν ἐτόλμουσα οὔτε ν' ἀναπνεύσω ἀπὸ φόβον μήπως ἐπιπληχθῶ ἀλλ' ὁ ἀδελφός μου ἔβαλε τὸσον σπαρακτικὰς φωνάς, ὥστε συγκινηθεῖσα ἀπὸ τὴν λύπην του τῷ εἶπα :

— « Ἑρρίκε, ζωντανὴ εἶμαι μόνον τὸ φουστάνι μου ἐσχίσθη. »

« Ὅταν μ' ἔβγαλαν ἀπὸ τὸν πύργον (καὶ δὲν μ' ἔβγαλαν χωρὶς κόπον ὁ ἀδελφός μου μ' ἐφίλησε τὸσον θερμῶς ὥστε ὅλοι συνεκινήθησαν. »

Ἀφορμὴ τοῦ πρώτου φιλολογικοῦ θριάμβου του ἔγενε πάλιν ἡ ἀδελφὴ του Καρλότα.

Ἐπρεπε νὰ γράψῃ αὐτὴ μίαν ἐκθεσιν καὶ τὸ ταλαίπωρον κοράσιον εὐρίσκειτο εἰς μεγάλην ἀνησυχίαν, διότι εἰς τὸ σχολεῖον ἦτο ἀπρόσεκτος καὶ οὔτε ἐνθυμεῖτο τί θέμει τὰς εἶχε δώσει ὁ διδάσκαλος. Τοῦτο μόνον ἐνεθυμεῖτο ἡ Καρλότα, ὅτι ἔπρεπε νὰ συνθέσῃ μίαν διήγησιν, τὴν ὁποίαν ὁ διδάσκαλος εἶχε διηγηθῇ μὲ ὅλας τὰς λεπτομερείας της, ἀλλ' ἡ δυστυχὴς μεταίως ἐπίεζε τὸ μεταπὸν της διότι

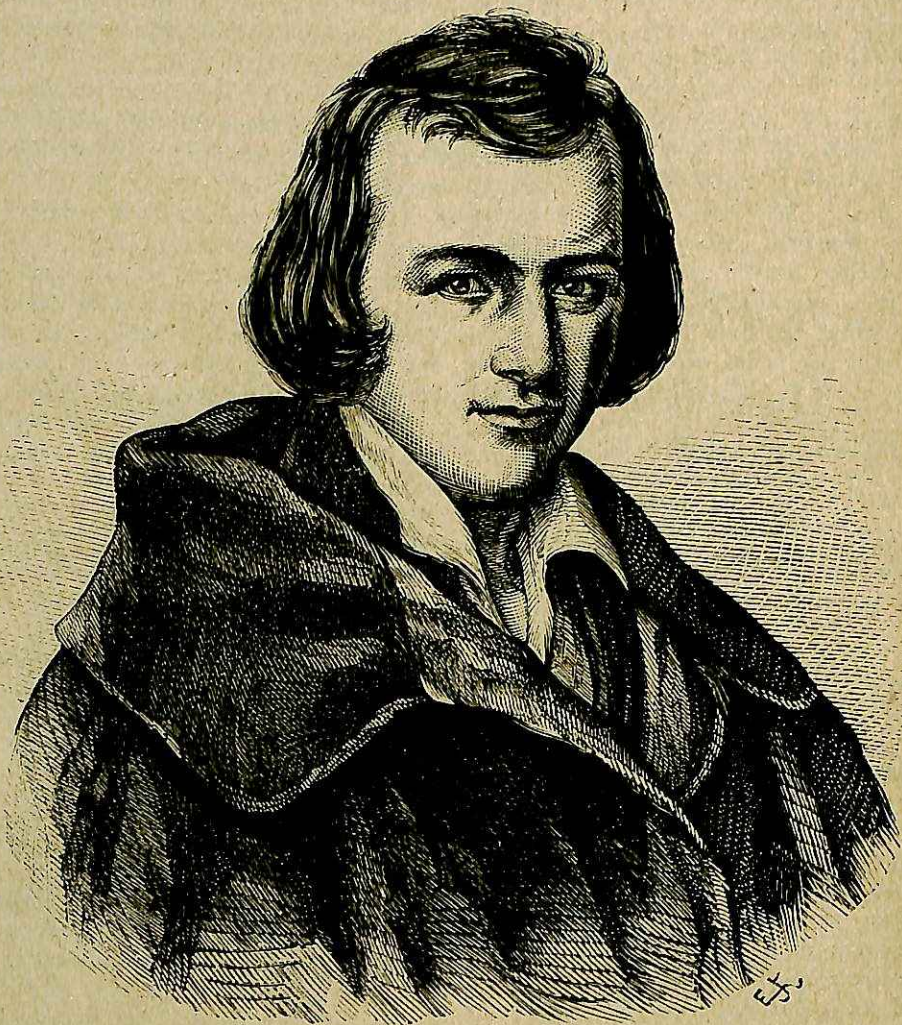
δὲν κατώρθωσεν ἐνθυμηθῇ ὅτι δὲν εἶχεν ἀκούσῃ.
Ὁ Ἑρρίκος εἶδε τὴν στενοχωρίαν τῆς καὶ ἦλθεν εἰς βοήθειάν τῃς.

— Σκέψου ὀλίγον, τῇ εἶπε. Διὰ τί πρᾶγμα ἦτο ἡ διήγησις τοῦ διδασκάλου;

— Θαρρῶ ὅτι ἔλεγε διὰ βρυκόλακας, ἀπήντησεν ἡ Καρλότα.

Τὴν ἐπαύριον παρουσιάσθη μὲ θάρρος εἰς τὸν διδασκάλον καὶ τῷ ἔδειξε τὴν ἔκθεσίν τῃς· ἀλλ' οὗτος, παρὰ τὴν συνήθειαν καὶ πρὸς ἐκπληξιν τῆς μικρᾶς κόρης, ἀφ' οὗ ἀνέγνω τὴν ἔκθεσιν δὲν τῇ ἔδωκεν ὀπίσω τὸ τετράδιον.

Ἡ Καρλότα ἤρχισε ν' ἀνησυχῇ, ὅτε τὴν ἐκάλεσεν ὁ διδάσκαλος.

ΕΡΡΙΚΟΣ ΑἴΝΕ

— Διὰ βρυκόλακας; εἶπεν ὁ Ἑρρίκος. Καλὰ, αὐτὸ φθάνει! Πήγαινε νὰ παίξῃς καὶ ἀρῇσέ με μόνον.

Ἐκλείσθη εἰς τὸ δωμάτιόν του καὶ μετὰ μίαν ὥραν ἐξῆλθε κρατῶν ἑτοιμον τὴν ἔκθεσιν.

Τὴν ἔδωκεν εἰς τὴν ἀδελφὴν του, ἥτις ἡσυχάσασα ἀπὸ τὴν φροντίδα, τὴν ὁποίαν εἶχε, οὐτ' ἐφρόντισε νὰ τὴν ἀναγνώσῃ.

— Κόρη μου, τῇ εἶπε, ποῖος σοῦ ἔγραψε τὴν ἔκθεσίν σου;

— Ἐγώ, ἀπεκρίθη ἡ Καρλότα μὲ θάρρος.

— Δὲν θὰ σὲ μαλώσω, τῇ εἶπεν ὁ διδάσκαλος μὲ καλὸν τρόπον, ἀλλὰ εἶπέ μου τὴν ἀλήθειαν, ποῖος τὴν ἔγραψε;

Τότε ἡ Καρλότα κατακόκκινη ἀπὸ ἐντροπὴν διότι

εἶπε ψεύματα, ἐχμηλῶσε τοῦ· ὀφθαλμούς τῃς καὶ εἶπε:

— Ὁ ἀδελφός μου!

— Αὐτὸ τὸ διήγημα εἶνε ἀληθὲς ἀριστούργημα! ἐφώναξεν ὁ διδάσκαλος. Καὶ ἀποταθεὶς εἰς δύο συναδέλφους τοῦ παρευρισκομένους ἐκεῖ:

— Ἀκούσατε! εἶπε, καὶ ἀνέγνωτε τὴν σύνθεσιν τοῦ Ἑρρίκου δυνατά.

Ὁ Ἑρρίκος ὅστις μόλις ἦτο τότε δέκα ἐτῶν, εἶχε πρραστήσῃ ἐν φάντασμα, τὸ ὁποῖον εἶχεν ἀπαντήσῃ μίαν κόρην καὶ τῇ ἀπέτανε τόσον τρομερὰς λέξεις ὥστε ἡ κόρη ἔφευγε περίτρομος ἐκδύλουσα

κραυγὰς ἀγωνίας. Αἱ σύντροφοί τῃς ἔτρεχον, τὴν ἠρώτων, καὶ αὕτη ἐπνευλάμβανε εἰς αὐτὰς τοὺς τρομεροὺς λόγους τοῦ φαντάσματος, τοῦ ὁποίου ἐδύλεπε πρὸ ὀφθαλμῶν τῃς ἀκόμη τοὺς διχαλωτοὺς πόδας, τὰ ἀπαστράπτοντα ὄμματα, τὸ φοδερὸν ἀνοικτὸν τοῦ στόμα, ἑτοιμον νὰ τὴν καταβροχθίσῃ...

Αἱ μαθήτριαι τοῦ σχολείου, καὶ ἡ Καρλότα μὲ αὐτάς, ἤκουον ἀνατριχιάζουσαι ἀπὸ φρίκης. Ὁ διδάσκαλος ἔτρεξεν εἰς τὴν μητέρα τοῦ Αἴνε καὶ τὴν συνεχάρη διότι εἶχεν υἱὸν μὲ τοιοῦτο πνεῦμα.

(Ἐπεται τὸ τέλος)

ΛΙΜΙΛΙΟΣ ΕΙΜΑΡΜΕΝΟΣ

Ἐκ τῶν λαβόντων μέρος εἰς τὸν δέκατον τρίτον διαγωνισμόν τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ, τὸν προταθέντα ἐν τῷ φυλλαδίῳ τῆς 15^{ης} παρελθόντος Ἰανουαρίου ἐκρίθησαν ἄξιοι:

Τοῦ πρώτου βραβείου
Μαῦρος Γάτος, ἐτῶν 14

Τοῦ δευτέρου βραβείου
Ἑσπερία Αὔρα, ἐτῶν 11

Τοῦ πρώτου ἐπαίνου
Αἰθριος Ἀττικὸς Οὐρανός, ἐτῶν 11 1/2

Τοῦ δευτέρου ἐπαίνου
Ἑλένη Γ. Φλώρη, ἐτῶν 8 3/4

Εὐφήμου μνείας

(Ὁ μετὰ τὸ ὄνομα ἀριθμὸς δηλοῖ τὴν ἡλικίαν)

Λευκόπελος Νύμφη τῶν Δασῶν, 14 7/12. — Ἀρης 13. — Ἀτρόμητος Μπουμπουλῖνα, 12 7/12. — Ἀττικὸς Ὀρίζων, 13 1/2. — Ἀμφιρίτη, 11. — Μονὴ τοῦ Ἀρκαδίου 12. — Πρίδρομος Ἀναγνώστου 15 1/2. — Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδών, 13 1/12. — Τόμυρις, 12. — Ἀγριος Ἰνδός 14 1/2. — Πολυμήχανος Ὀδυσσεύς, 11. — Ἑργατικὴ Μέλισσα 13. — Νηνεμία τοῦ Δάσους 14 11/12. — Πολεμιστὴς τοῦ 1821, 11 1/2. — Σαπεῶ ἡ Λεσβία. — Λαμπαδίας, 12 1/4. — Ρεγγίνα Σ. Ζορμπᾶ, 11. — Ἀνθούλα 10. — Μικρούλα Τραλαλά. — Ἡρωϊκὴ Πάργα, 10 1/2. — Εὐτέρπη Θεοδώρου, 13. — Ριχάρδος ὁ Λεοντόκαρδος, 15. — Καλῶς Ὁρises, 11. — Ἑμμ. Ἀθ. Ταπτόγλους. — Σ. Α. Τσολάκος, 15. — Τόμωφ. — Ἑρασμία Μυριανθοπούλου, 10 καὶ Γεώργιος Μυριανθόπουλος, 12. — Λευκὴ Ἀνεμώνη, 11.

ΓΕΝΙΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Ἐπὶ τῶν ὑποβλήθέντων εἰς τὸν 13^{ον} Διαγωνισμόν τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ διηγημάτων

Ὁ Διαγωνισμὸς οὗτος δὲν ἴτο εὐχολος, διότι αἱ εἰκόνας δὲν ἐβόηθον τόσον πολὺ ὅσον ἄλλοτε τὸν θέλοντα νὰ συντάξῃ διήγημα ἐπ' αὐτῶν. Πλὴν δὲ τούτου ἐπεὶ δὴ παρίστανον ἐπεισδόν τι τῆς θαλάσσης: τρικυμίαν, πλοῖον κινδυνεύον, πλοῦριον ἐπιστρέφον τὴν νύκτα, παιδίον τὸ ὁποῖον θερμῶς ἐνηγαλλίζοντο οἱ γονεῖς του ὡς νὰ τὸ εἶγον χάσῃ καὶ τὸ ἐπανερίσκον αἰφνης, πολλοὶ τῶν διαγωνισθέντων ἐνεθυμήθησαν τὸν Βοάχον τῶν Γλάχων νὰ φαινόταντο μυθιστόρημα ὅπερ ἐδημοσιεύθη τὸ παρελθὸν ἔτος ἐν τῇ ΔΙΑΠΛΑΣΕΙ, καὶ ἀντὶ νὰ ἐπινοήσωσι τίποτε ἰδιὸν των, ἀντὶ νὰ κοπιήσωσι νὰ εὐρωσιν ὑπόθεσιν τινα μὲ τὸν νοῦν των, ἐνόμισαν ἀπλούστερον νὰ κάμωσι περιλήψιν τινα σύντομον τοῦ ἀνωτέρου μυθιστορήματος, καὶ πάλιν δὲν ἐδίστασε νὰ ὀνομάσῃ καὶ τὴν μετὰ τοῦ παιδίου κυρίαν Βίρηνην, ἀπαρῶντα ὅπως εἰς τὸ μυθιστόρημα!

Ἐννοεῖται ὅτι τὰ διηγήματα ταῦτα δὲν ἴτο δυνατόν νὰ βραβευθῶσι, διότι ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ διὰ τῶν διαγωνισμῶν σκοπὸν ἔχει ν' ἀναπτύξῃ τὴν αὐτενέργειαν τοῦ πνεύματος τῶν συνδρομητῶν της, νὰ τοῖς δώσῃ ἀφορμὴν νὰ σκεφθῶσι, νὰ ἐπινοήσωσι, νὰ παραγάγῃσι καὶ τι ἰδικόν των.

Οἱ διαγωνισμοὶ τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ εἶνε ἐν εἶδος γυμναστικῆς ὅπως ἡ γυμναστικὴ ἐνδυναμώνει τὰς χεῖρας μας ἢ τοὺς πόδας μας διότι τὰ κινεῖται ἐπίσης οἱ διαγωνισμοὶ, αἱ ἐκθέσεις τῶν ἰδεῶν κτλ. ἐνδυναμῶνουν τὸν νοῦν, τὸν ὁποῖον θέτουν εἰς κίνησιν.

Καὶ ἄλλο ἀκόμη ἐνέβαλεν εἰς ἀπορίαν τὴν ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ. Πολλοὶ τῶν λαβόντων μέρος εἰς τὸν διαγωνισμόν, τόπον εἰς τὸν ὁποῖον συμβαίνει ἡ ὑπόθεσις τοῦ διηγήματός των δὲν ἔβαλαν τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ οὗτος μὲν τὴν Βρεστὴν τῆς Βρετανίας, ἄλλος τὰ παράλια τῆς δυτικῆς Ἀγγλίας, ἄλλος τὴν Ἀμερικὴν ἄλλος λιμένα τινὰ τῆς Ἀγγλικῆς Γουινίας κτλ. Εἰς ὧν ὅμασε τὸν ἥρωά του Κορεντίνον καὶ τὸν πατέρα του Κερσεβέλ, ἄλλος Νινὸν καὶ τὸν πατέρα του Βέλ, ἄλλος Ροβέρτον, τὸν πατέρα του Στήθεν καὶ τὴν μητέρα του Ἐμμαν.

Ἐγράθησαν λοιπὸν οἱ ἑλληνικοὶ τόποι, ἐγράθησαν τὰ ἑλληνικὰ ὀνόματα πόλεων καὶ ἀνθρώπων, καὶ ἑλληνόπαιδες αὐτοὶ γράφοντες δι' ἑλληνικὸν περιοδικὸν διήγημα, τὸ ὁποῖον ἐμελλε βεβαίως νὰ ἀναγνωσθῇ ἀπὸ ἑλληνόπαιδας, ἂν ἐδημοσιεύετο, ἐπῆραν ξενικὰ ὀνόματα, ἔθεσαν τὴν σκηνὴν τοῦ διηγήματός των εἰς ξένας καὶ ἀγνώστους χώρας;

Δὲν παρετήρησαν οἱ φίλοι μου οὗτοι ὅτι πᾶν τὸ δημοσιευμένον ἐν τῇ ΔΙΑΠΛΑΣΕΙ κατὰ μετὰφρασιν μεταφέρεται εἰς τὰ ἑθὴ μας, κατὰ τὸ πλεῖστον δὲ καὶ αὐτὰ τὰ ὀνόματα ἐξελληνίζονται καὶ σπανίως μόνον, ἐν ἐσχάτῃ ἀνάγκῃ καὶ ὅσκις εἶνε ἀδύνατον νὰ μεταβληθῇ, διατηρεῖται ξενικὸν τι ὄνομα ἀνθρώπου ἢ τόπου;

Ἄλλ' ἀπ' οὗ διὰ μεταφρασμένην ἔργα θεωρεῖται τόσον ἄξιον λόγου ἢ εἰς τὰ ἑθὴ μας μεταφορὰ καὶ ἡ ἐξελληνισμὸς τῶν διαφόρων ἔργων, μικρῶν ἢ μεγάλων, δὲν ἔπρεπεν οἱ μικροὶ μου φίλοι νὰ γράψωσιν ἑλληνι-

κὸν διήγημα, μὲ ὀνόματα καὶ τοποθεσίας καὶ ἡθὴ ἑλληνικά, νὰ φαίνεται ὅτι Ἑλλήν ἴτο ὅστις τὸ ἔγραψε καὶ ὅχι Γάλλος ἢ Ἀγγλος ἢ Ἀμερικανός;

Ἐρχομεν ἀνάγκην ἐθνικῆς φιλολογίας, φιλολογίας ἡ ὁποία νὰ μὴν εἶνε μίμησις ξένων φιλολογιῶν, ἀλλὰ ν' ἀντικατοπτρίζῃ τὴν κοινωνίαν, τὸν χαρακτήρα, τὰ ἥθη, τοὺς πόθους, τὰς ἐλπίδας, τὰ προτερήματα, τὰ ἐλαττώματα τῶν Ἑλλήνων. Ἡ τοιαύτη φιλολογία δὲν εἶνε δυνατόν νὰ γίνῃ διὰ μιᾶς ἀπαιτεῖται καιρὸς, ἀπαιτοῦνται καὶ μεγάλοι συγγραφεῖς πρὸς τοῦτο ἄλλὰ θὰ γίνῃ ὀλίγον κατ' ὀλίγον, ἂν ὅλοι μικροὶ καὶ μεγάλοι φιλοτιμῶνται νὰ εἶνε Ἑλληνες καὶ εἰς ὅσα γράφουν ἂν μᾶς εἴπῃ τις ν' ἀνηθώμεν τὸν ἐθνισμόν μας θὰ τὰ θεωρήσωμεν ὡς ὕδριν καὶ θὰ διαμαρτυρηθώμεν, ἀλλὰ δὲν ἀπανοῦμεθα τὸν ἐθνισμόν μας ὅταν γράφωμεν ὅχι ὡς Ἑλληνες ἀλλ' ὡς ξένοι;

Ἐπειδὴ τὸ λάθος τοῦτο ἔγινεν ὑπὸ ἄγνοιαν τῶν μικρῶν μου φίλων ἐλπίζω ὅτι εἰς τὰ ἐξῆς δὲν θὰ ἐπαναληφθῇ.

Ἀλλὴν παρατήρησιν ἀποτείνω εἰς τινας ὅτι εἶνε ψυχροὶ εἰς τὴν διήγησίν των, ὅτι ἔπρεπε νὰ ἔχουν περισσότεραν χάριν εἰς τὸ ὕφος των, περισσότεραν ζωηρότητα εἰς τὰς περιγραφὰς των, περισσότεραν φυσικότητα εἰς τὴν διατύπωσιν τῶν χαρακτήρων. Τί καί; νὰ μὴν ἔχω οὕτε τόπον, οὕτε καιρὸν νὰ εἴπω περὶ ἑνὸς ἐκάστου ἔργου τὴν γνώμην μου λεπτομερῶς, νὰ ὑποδείξω τὰ προτερήματα καὶ τὰ ἐλαττώματά του!

Μεταξὺ τῶν ἄλλων διηγημάτων, τὰ ὁποία μοι ἐστάλησαν ἴτο καὶ ἓν ἀποτελούμενον ἀπὸ ἀρκετὰς σελίδας, τὸ ὁποῖον συνωδεύετο μὲ τὴν ἐξῆς ἐπιστολήν:

« Ἀγαπητὴ μου ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

Σοῦ εὐχεσθε ποτε νὰ κίμῃς ἐν σφάλμα; Εἶδες ποῖαν δειλὴν ἀδολιχεῖαι, πῶς δὲν τολμᾷς νὰ ἴδῃς κατὰ πρόσωπον ὅσους σὲ βλέπουν διότι νομίζεις ὅτι θ' ἀναγκάσουν εἰς τὸ μέτωπόν σου τὴν πρᾶξίν σου; Εἰς τοιαύτην θέσιν εὐρίσκομαι ἐγὼ τώρα. Ἐκαμὰ ἐν σφάλμα μεγάλῳ, καὶ τὸ σφάλμα αὐτὸ εἶνε τὸ διηγηματὸν μου τὸ ὁποῖον εἶνε ὑπὲρ τὸ δέον μεγάλον. Τί νὰ κίμῃ, σὰ: ἐξημολογῶμαι τὴν ἁμαρτίαν μου: μερικοὶ εἶνε φλόγοι ὅταν ὀμιλοῦν, ἐγὼ ὅταν κρατῶ τὴν πέννα. Ἐπέτυχες ποτὲ σοῦ ἀετόν, ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ; εἶδες ὅτι ἄμα τὸν ἀπλοῦσμεν περὶ ὕψους καὶ δὲν δυνάμεθα πλέον νὰ τὸν δευθύνωμεν ἀλλὰ κάποτε τρέχομεν πρὸς τὴν διεύθυνσιν ὅπου πηγαίνει; τὸ ἴδιον καὶ ἡ φαντασίᾳ μου, ἄμα τὴν ἀπλοῦσω μίαν φωνὴν, καλὴν κατευθύνω!.. ἀντὶ νὰ τὴν διευθύνω ἐγὼ μὲ διεύθυνε αὐτή: μὲ πηγαίνει ὅπου θέλει καὶ ἐγὼ τρέχω κατόπι: τῆς τὴν ἡσυχίαν, εἶνε κακόν, ἀλλὰ τί νὰ κίμῃ; ἔχω καὶ τὸ ἐλαττωματὸν νὰ εἶμαι περισσότερο τοῦ πρέποντος μελαγχροῦς ἀλλὰ εἰμὼρὸν νὰ διωρθώσω τὸ ἐλαττωματὸν μου; ὑπάρχουν μερικά ἐλαττώματα, καὶ ὅποια εἶνε ἐκ φύσεως ἀδιόρθωτα. Μὴ νομίσῃς ὅμως ὅτι δὲν προσπαθῶ νὰ βάλω χαλινὸν εἰς τὴν φαντασίαν μου, προσπαθῶ, ἀλλὰ ματαίως (ἁμαρτία ἐξωμολογημένη οὐκ ἐστὶν ἁμαρτία, συνηθίζει νὰ λέγῃ ὁ πάππος μου) ἔπειτα ἔβαλα τὰ δυνάτῃ μου νὰ διορθώσω τὸ διηγηματὸν μου, νὰ τὸ κόψω ἀπ' ἐδῶ, νὰ τὸ κλαδέσω ἀπ' ἐκεῖ, νὰ τὸ σφίξω

ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος διὰ νὰ τὸ κάμω 800 λέξεις. Ἀλλοίμονον, ἀγαπητὴ μου ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ! τὸ διηγηματὸν μου, τὸ ἀποτρόπαιον αὐτὸ διήγημα, ἀπὸ τῆς στιγμῆς ὅπου ἐπρόκειτο νὰ τὸ συντομεύσω, μὲ ἐφάνετο ὡς πηλὸν τοῦ ὁποῖου ἔπρεπε νὰ κόψω τὰ πτερὰ τοῦ πόδα, καὶ τὸ ὁποῖον ἐπαρτίζοντε εἰς τὰς χεῖρας μου, ζητοῦν ἑλπίδας. Ἐννοεῖς λοιπὸν ὅτι ἀντὶ νὰ σοῦ στείλω σφαγμένον τὸ διήγηματὸν μου, ἐπρωτίμῃ νὰ σοῦ τὸ στείλω σωστὸν. Δὲν ἔχω καμμίαν ἐλπίδα νὰ βραβευθῇ: ἔχει πολλὰ ἐλαττώματα, πρὸ πάντων, δὲ μερικὰς χιλιάδας λέξεις περισσοτέρας ἀπ' ὅτι πρέπει: ἀλλὰ σοῦ τὸ στέλλω διὰ νὰ δείξω ὅτι δὲν εἶμαι ὀκνηρὸς (ἴσως ἀνάστα εἴπῃς ὅτι εἶμαι ὑπὲρ τὸ δέον ἐργατικὸς) καὶ ὅτι θεωρῶ τιμὴν μου νὰ λαμβάνω μέρος εἰς τοὺς Διαγωνισμούς σου.

Τί σοῦ εἴπα; ὅτι ἅμα πάρω εἰς χεῖρας τὴν γραφίδα γίνομαι φλόγος: καιρὸς λοιπὸν ν' ἀφήσω τὴν γραφίδα διὰ νὰ ἀφήσω καὶ με αὐτὴν καὶ τὴν φλυαρίαν μου.

Ὁ φίλος σου
Μαῦρος Γάτος, ἑτῶν 14

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΕΙΣ ΤΟΝ 13^{ον} ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΝ ΤΗΣ « ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ »

— Ἀπὸ ὅλα τὰ βιβλία τοῦ κόσμου περισσότερο μοῦ ἀρέσει ὁ Ροβινσὼν Κροῦσσος, ἔλεγεν ὁ Ἀνδρέας: θέλω περιπετειὰς καὶ κινδύνους, τρικυμίας καὶ ναυάγια. Πόσας φορές εἶπα μὲ τὸν νοῦν μου, τὴν νύκτα, ἀκουμπῶν εἰς τὸ παράθυρόν μου: « Ἀχ! καὶ νὰ ἦμουν καὶ ἐγὼ Ροβινσὼν! νὰ ναυαγίσω εἰς μίαν ἔρημον νῆσον, νὰ κάμω μίαν σχεδίαν, νὰ κτίσω μίαν καλύβην, νὰ πορῶ παράξενα ρούχα ὡς ἄνθρωπος, νὰ ἔχω ἓνα παγαλὸν ποῦ νὰ λέγῃ τὸ ὄνομά μου, νὰ γλυτώσω ἀπὸ τοὺς ἀγρίους ἀνθρωποφάγους τὸν Παρασκευᾶν, νὰ τὸν ἀκούω νὰ μοῦ λέγῃ, «ἐγὼ ἐσένα ἀγάπᾳ» νὰ ζῶ μακρὰν μακρὰν ἀπὸ τὸν κόσμον καὶ ἔπειτα μίαν ἡμέραν» νὰ ἐπιστρέψω πλοῦσιος!»

Αὐτὰ ἴσαν αἱ ἰδέαι τοῦ Ἀνδρέα.

Ὁ θεὸς τοῦ καπετὰν Σταμάτης ἴτο πλοίαρχος ἐνὸς ἱστοφόρου πλοίου, μὲ τὸ ὁποῖον ἐταξίδευσε Μαύρην Θάλασσαν καὶ Ἀτλαντικὸν Ὠκεανὸν καὶ ἐπῆγεν ὡς εἰς τὴν Ἀμερικὴν ὅταν λοιπὸν, τὰς νύκτας τοῦ χειμῶνος, πλησίον τῆς ἐστίας ἤτις ἐσπινθίζον, ἐν ᾧ ἔξω ἐγόγγυζεν ὁ ἄνεμος, διηγέτο τὰς περιπετειὰς του, ὁ Ἀνδρέας ἀνετρίχιαζεν ἀπὸ συγκίνησιν, ἔλαμπον οἱ ὀφθαλμοὶ του, καὶ ἐνίοτε ἐκόπτετο ἡ ἀναπνοή του διὰ ν' ἀκούσῃ καλλιτέρα.

Μίαν τοιαύτην νύκτα, ἔχων ἀκόμη εἰς τὰ ὦτά του τοὺς λόγους τοῦ καπετὰν Σταμάτης, εἶδεν ἐν ὄνειρον: Ἦτο πλοίαρχος εἰς ἐν τοικατάρτον πλοῖον καὶ ἐταξίδευεν ἔξωθεν ἐξέπασεν ἡ τοικυρία: ἀστραπαὶ καὶ κεραυνοὶ διέσχίζον τὸν οὐρανόν: τὰ κύματα ἐκτυποῦσαν ἀφρισμένῃ τὸ σκάφος, ὡς ἂν ἀγρία θηρία λυσσαμένῃ: τὰ παντὰ εἶχον κομματοσθῇ καὶ κάπου ἐκεῖ ἔξω ἐμαυρίζαν ἀπαίσιοι βράχοι, ἐπάνω εἰς τοὺς ὁποίους ἐσκούντο τὸ πλοῖον ἢ ἀγρία θάλασσα. Ὁ πλοίαρχος ἔτρεχεν, ἔδιδε διατάξεις, ἐδῶ οἱ ναῦται ἐξέβαλλον μὲ τὰς ἀντλίας τὰ νερὰ τοῦ πλοίου, ἐκεῖ ἐπάνω ἐμάζοντο τὰ παντὰ, ὅσα δὲν εἶχεν ἀρπάξῃ ἡ θύελλα: μερικοὶ προστῆγοντο εἰς τὸν Ἅγιον Νικόλαον καὶ τοῦ ἔταζαν λαμπάδας ἂν τοὺς γλυτώσῃ, καὶ πραγματικῶς τὸ θαλασσοδαρμένον πλοῖον ἐμβήκεν εἰς ἓνα λιμένα: ἔπαυσε

Καὶ ὅμως μὲ ὅλην τὴν φλυαρίαν, μὲ ὅλην τὴν παραθέσιν τῶν ὄρων τοῦ Διαγωνισμοῦ, μὲ ὅλην τὴν διαμαρτυρίαν τὴν ὁποίαν κάμουν κατὰ τοῦ Μαῦρου Γάτου αἱ χιλιάδες τῶν λέξεών του, αἵτινες ὑπερβαίνουν τὰς 800, τὸ διήγημα τοῦτο εἶνε τόσον ἀνώτερον τῶν ἄλλων, ἔχει τόσα πλεονεκτήματα, ὥστε δὲν διστάζομεν νὰ τῷ ἀπονείμωμεν τὸ Βραβεῖον.

Ἐλπίζομεν ὅτι ὅλοι οἱ συνδρομηταὶ μας θὰ συμφωνήσωσι μαζί μας καὶ ὅτι εὐρωσι δικαίαν τὴν ἀπόφασιν μας, καὶ ὅτι ὁ κύριος Μαῦρος Γάτος θὰ σπεύσῃ νὰ μᾶς στείλῃ τὴν φωτογραφίαν του, ὅπως ἴδωμεν καὶ ἡμεῖς καὶ ὅλοι οἱ μικροὶ μας φίλοι ποῖος εἶνε αὐτὸς ὁ κύριος ὅστις γίνεται φλόγος ἅμα πιάσῃ τὴν γραφίδα καὶ ὁ ὁποῖος, ὅσον νόστιμος καὶ ἂν εἶνε ἡ φλυαρία του, πρέπει νὰ μάθῃ εἰς τὸ ἐξῆς νὰ τὴν περιορίσῃ.

μερικὰς ζημίας, ἀλλὰ ἐγλύτωσε, χάρις εἰς τὴν γενναίότητα τοῦ πλοίαρχου ἀπὸ τὸν πόλεμον ποῦ ἔκαμε μὲ τὴν φοβεράν Θάλασσαν ἐβόηκε νικητής.

Ὅτε ἐξύπνησεν ὁ Ἀνδρέας καὶ εὗρε τὸν ἑαυτὸν τοῦ εἰς τὴν κλίνην του, καὶ ἐσυλλογίσθη ὅτι τὸ πρῶτον ὅτι ὑπᾶρχε εἰς τὸ σχολεῖον, καὶ πρέπει νὰ μελετήσῃ, τοῦ ἴσως νὰ κλαύσῃ διότι τὸ ὄνειρον δὲν ἴτο ἀληθινόν, ἀλλ' ἴτο καταδικασμένος καὶ πάλιν νὰ ἀρτίσῃ τὴν ἰδίαν ἀνυπόφορον καὶ πληκτικὴν ζωὴν τοῦ μαθητοῦ.

Τὴν ἐπαύριον ἴτο ἑορτὴ ἀπὸ τὴν αὐγὴν ἐπῆγεν εἰς τὴν ἀκρογολίαν ὅπου ἴσαν αἱ λέμβοι, ἐπλησίασεν εἰς μίαν ὥραν, ἔλυσε τὸ σχοινίον καὶ ἐπῆρθη εἰς αὐτὴν τὴν ὥραν ἐκεῖνη κανεὶς δὲν ἴτο ἐκεῖ: μερικοὶ ἀλιεῖς μόνον ἀρκετὰ μακρὰν ἐπεδιώρωναν τὰ δίκτυα των εἰς τὴν ἀκρογολίαν: ὁ Ἀνδρέας ἦνοιξε τὸ τρίγωνον πανί, καὶ ἐκάθησεν εἰς τὴν πρῶτην κρατῶν τὸ δακτύλιον τοῦ πηδαλίου. Ἡ Χ ἐλιδὸν (αὐτὸ ἴτο τὸ ὄνομα τῆς λέμβου), ἔπετα ὡς ἀνθρωπὸν χελιδόνι.

Ὁ Ἀνδρέας ἴτο εὐτυχὴς ἀνέπνεε μὲ ὅλην τὴν δύναμιν τῶν πνευμάτων του τὸν δροσερὸν ἀέρα τῆς θαλάσσης. Παρῆλθεν ἡμίσητα ὥρα, παρῆλθε μία ὥρα: ὁ Ἀνδρέας οὔτε ἐσυλλογίσθη τὸν καιρὸν ἤθελε νὰ μὴ βραδυάσῃ, νὰ μὴν ἀναγκασθῇ νὰ γρίσῃ ὅπως ἤθελε νὰ ταξίδευε νύκτα καὶ ἡμέραν, διαρκῶς, ἀπαύστως, ὅλην τὴν ζωὴν του!

Εἶχεν ἀπομακρυνθῇ πολὺ ἀπὸ τὴν ξηρὰν...

Ἄλλ' αἰφνης μαῦρον συννεφὸν ἐφάνη εἰς τὸν οὐρανόν: καὶ ἐπροχώρει ἐπροχώρει, φοβερόν, ἀπειλητικόν. Τὸ σύννεφον ἐκεῖνο εἶχε μέσα του τοικυρία: ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἡ θάλασσα ἤρμιε νὰ κυματόντ. Ἄλλ' ὁ Ἀνδρέας δὲν ἐφρόνηθη διόλου.

— Ἀ! ἰδοὺ ἡ τοικυρία, εἶπε: ὅτι παλαίσω μὲ τὴν τοικυρίαν! τί φράξαι!

Κ' ἐμάζοντο γρήγορα τὸ παντὶ ἐκάθησε πάλιν εἰς τὸ τιμόνι καὶ προσεπάθησε νὰ ἐπιστρέψῃ ὀπίσω.

Ἄλλ' ὁ ἄνεμος ἔπνεεν ἀπὸ τὴν ξηρὰν καὶ ὀλίγον ἔλειπε ν' ἀντιποδογυρίσῃ τὴν λέμβον.

«ΑΣΤΡΑΠΑΙ ΔΙΕΣΧΙΖΟΝ ΤΟΝ ΟΥΡΑΝΟΝ» (Σελ 91)

Ο Ἀνδρέας καὶ πάλιν δὲν ἔχασε τὸ θάρρος του καὶ ἤρχισε νὰ κάμνῃ βόλτες.

Ἀλλὰ τοῦ κάκου· ἡ Χελιδὼν δὲν ὑπέκουεν εἰς τὸ τιμὸν, ἐπήγαινε ἐκεῖ ὅπου τὴν διηύθυνον τὰ ἀφρισμένα κύματα. Ὁ Ἀνδρέας τώρα ἤρχισε νὰ ἀνησυχῇ, ἤρχισε νὰ συλλογίζεται μὲ τύψιν συνειδότος τὴν μητέρα του, ἡ ὁποία τὸν ἡγάπα, τὸν ἐλάτρευε.

Ἐν τῇ Χελιδὼν παλαίει μὲ τὰ ὀργίλα κύματα ἃς ὑπάγωμεν μὲ τὸν νοῦν μας εἰς οἰκίαν τινὰ καλοῦ ἐξωτερικοῦ.

Ἡ μήτηρ, ὡραία γυνὴ ἕως τριάκοντα ἐτῶν, παρτήρει μὲ ἀνησυχίαν ἀπὸ τὸ παράθυρον, περιμένουσα τὸν υἱὸν της, τὸν ὁποῖον δὲν εἶχεν ἰδῇ ἀπὸ τὸ πρωῒ. Ἐγείνε μεσημβρία, καὶ ὁ κακὸς υἱὸς δὲν ἐφάνη. Περὶ τὸ δειλινὸν εἰς σπετσωτῆς λεμβοῦχος μὲ πλατεῖαν περισκελίδα καὶ ὑψηλὸν φέσιον ἔκρουσε τὴν θύραν.

— Ποῖός εἶνε; ἀνεφώνησεν ἡ μήτηρ καταβάσα ἀμέσως εἰς τὴν θύραν.

— Κυρά μου, κατὰ ψαράδες μοῦ εἶπαν πῶς τὸ παιδί τοῦ κυρ Πασχαλινοῦ ἐμβήκε μέσα ἔς τὴν βάρκα μου, κ' ἐπῆγε ἀνοικτά· τί τὴν ἔκανε τὴν βάρκα μου ὁ υἱός σου; μὴ τὴν ἔρριξε ἔξω μ' αὐτὴ τὴν φουρτούνα; ὅλη μου ἡ περιουσία εἶνε αὐτὴ ἡ βάρκα· φώναξέ μου τὸν υἱόν σου νὰ πῇ τί ἔκανε τὴν βάρκα μου!

— Ἀχ! συμφορὰ μου! πάει, χάθηκε τὸ παιδί μου! ἀνεφώνησε τότε ἡ δυστυχὴς μήτηρ, ἡ ὁποία ἐξ ὅλων τοῦτο μόνον εἶχεν ἐννοήσῃ: ὅτι ὁ Ἀνδρέας της εἶχεν ἔμβῃ εἰς μίαν λέμβον, ὅτι ἐπῆγεν ἀνοικτά, ὅτι τὸν ἐπίασεν ἡ τρικυμία καὶ ὅτι ἔως τὰ κύματα αὐτὴν τὴν στιγμὴν εἶχον βγάλῃ πνιγμένον εἰς καμμίαν ἀκτὴν τὸ σῶμά του.

Ὁ γέρον λεμβοῦχος ἰδὼν τὴν ἀπελπισίαν ἐκείνην τῆς μητρός, ἀπεσύρθη. Καὶ ἦτο νὰ μὴ τὴν λυπηθῇ κανεὶς ὅταν τὴν ἔβλεπε; ἐμαδοῦσε τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς της, ἐξέβαλλε σπαρακτικὰς φωνάς:

— Ἀνδρέα μου! Ἀνδρέα μου!

Αἱ ὦραι παρήρχοντο, ἤρχισε νὰ νυκτόνῃ· ἡ μήτηρ μὴ δυναμένη νὰ κρατήσῃ τὴν ἀνυπομονησίαν της κατέβη μὲ λαχτάραν εἰς τὴν ἀκτὴν· ἐπροχώρησεν εἰς τὸν βράχον, ὅστις εἰσῆρχετο βαθύτερον εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἐκεῖ, ἐνώπιον τοῦ ἀγρίου πελάγους, ἔκλαιεν, ὠδύρευτο, κατηράτο τὴν θάλασσαν.

— Κακὴ, κακοῦργος θάλασσα! δὲν σοῦ φθάνουν ὅσους ναύτας καὶ καπετάνιους πνίγεις, ὅσα σπίτια ῥημάζεις, ὅσους βουτᾶς εἰς τὰ μαῦρα, μόνον ἤθελες νὰ μοῦ πάρῃς καὶ τὸ μονάκριβό μου παιδί; καὶ τώρα τί θὰ κάμω ἐγώ; πῶς θὰ ζήσω χωρὶς τὸ παιδί μου;

Ἐξαφνα μία τρελλὴ ἐλπίς ἦλθεν εἰς τὸν νοῦν της· μήπως ἐπέστρεψεν ἀπὸ ἄλλο μέρος εἰς τὴν οἰκίαν; ἐγύρισεν ὀπίσω, τρέχουσα, μὴ συλλογιζομένη τὸν κόσμον, ὁ ὁποῖος τὴν ἔβλεπε μὲ συμπάθειαν, εἰς μόνον τὴν λύπην της παραδεδομένη.

— Ἀνδρέα! ἐφώναζεν ἅμα εἰσῆλθεν ἀπὸ τὴν θύραν.

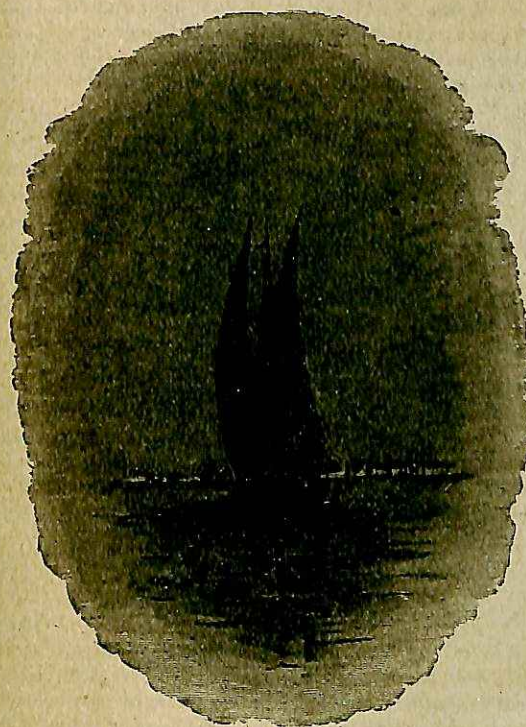
Ἀλλὰ καμμία γνωστὴ φωνή, καμμία φωνὴ ἀγαπητὴ δὲν ἀπήντησε. Ταλαίπωρος μήτηρ! ἦτο ψευδὴς ἡ ἐλπίς της!

Ἡ μήτηρ τοῦ Ἀνδρέα ὀλίγον ἔλειψε νὰ παραφρονήσῃ ὅταν εἶδε τὴν μικρὰν κλινὴν τοῦ τέκνου της· ἐκεῖ ἐκοιμάτο ἕως χθὲς ἀκόμη ἡσυχὰ ἡσυχὰ, καὶ κάποτε ἐπήγαινε αὐτὴ ἀκροποδητεῖ, ἤκουε τὴν σιγανὴν ἀναπνοὴν του, καὶ πλησιάζουσα τὸ ἐφίλει.

Καὶ τώρα! ἡ κλινὴ ἐκείνη θὰ ἔμενε δι' παντός κενή, ἡ ὡραία κεφαλὴ ποτὲ πλέον δὲν θὰ ἐστηρίζετο

«Η ΜΗΤΗΡ ΕΠΡΟΧΩΡΗΣΕΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΒΡΑΧΟΝ ΚΑΙ ΩΔΥΡΕΤΟ»

«ΤΑΞΙΔΕΥΟΥΝ, ΤΑΞΙΔΕΥΟΥΝ ΚΑΙ ΠΟΥ ΝΑ ΦΘΑΣΟΥΝ!»

ἐπὶ τοῦ προσκεφαλαίου ἐκείνου, τὸ σῶμα, τὸ ὁποῖον ἄλλοτε αὐτὴ ἔσφιγγε εἰς τὴν ἀγκύλην της, τώρα ἦτο εἰς τὸ βάθος τῆς θαλάσσης καὶ ἀκουμποῦσεν ἄψυχον ἐπάνω εἰς φύκια...

Εἰς συγγενὴς ἐτηλεγράφησε τότε εἰς τὸν πατέρα τοῦ Ἀνδρέα, ὅστις ἦτο εἰς Σύρον δι' ἐργασίας του, τί συνέβη, παρακινῶν αὐτὸν νὰ ἔλθῃ ἀμέσως.

Ἀς ἀφήσωμεν τὸν πατέρα τοῦ Ἀνδρέα, εἰς τὸν ὁποῖον ὡς κεραυνὸς ἔπεσεν ἡ φοβερὰ εἰδησίς, ἃς ἀφήσωμεν τὴν μητέρα του, ἡ ὁποία ποτε μὲν ἐλιποθυμεῖ, ποτὲ δὲ συνέργεται, καὶ ἃς ὑπάγωμεν εἰς τὸν Ἀνδρέαν.

Ὁ Ἀνδρέας θέλων ν' ἀντισταθῇ κατὰ τῆς φορᾶς τῶν κυμάτων ἀποφασίζει νὰ κωπηλατήσῃ. Ἐν κύμα θεόρατον ἀρπάζει τὸ κωπῖον καὶ ὀλίγον ἔλειψε ν' ἀρπάσῃ καὶ αὐτόν· ἡ Χελιδὼν προχωρεῖ ὅπου τὴν ὠθοῦν τὰ κύματα· πλησιάζει εἰς μίαν ἀπότομον ἀκτὴν· εἶνε βράχος ἔξω καὶ θὰ συντριβῇ.

Ἐν κύμα ὀρμητικώτερον, ἀγριώτερον ἀπὸ τὰ ἄλλα ἀναποδογυρίζει τὴν λέμβον· ὁ Ἀνδρέας πρὸς στιγμὴν ἐξαφανίζεται κάτω ἀπὸ τὴν θολὴν θάλασσαν· ἡ Χελιδὼν ρίπτεται μὲ μανιὼδὴ ὀρμὴν ἐπάνω εἰς ἓνα ὀξὺν βράχον καὶ γίνεται θρίμμα.

Εἰς ἓνα οἰκίσκον χτισμένον ἐπὶ τῶν βράχων, οἰκίσκον ἀνήκοντα εἰς οἰκογένειαν ἀλιέων, ἀνὴρ μεσήλικὲς τοῦ ὁποῖου τὰ ἐνδύματα στάζουσιν ὕδωρ, προσπαθεῖ νὰ

φέρῃ εἰς τὸν ἑαυτὸν τοῦ ἐν παιδίου, τὸ ὁποῖον φαίνεται ὡς ἀναίσθητον· ἡ ὡραία μορφή τοῦ παιδίου εἶνε ὡχρὰ ὡς νεκροῦ· ἀλλ' ἡ καρδιά του κτυπᾷ σιγὰ σιγὰ, ὡς νὰ πλησιάζῃ νὰ παύσῃ τοὺς κτύπους της· ἡ σύζυγος τοῦ ἀλιέως τρίζει τὸ παιδίον, ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ ὁποῖου ἐνίοτε ἐξέρχεται θάλασσα· τὸ παιδίον ἤρχισε ν' ἀναπνέῃ· ἀνοίγει τοὺς ὀφθαλμούς του, περιφέρει τριγύρω ἀπλανὲς βλέμμα καὶ ψιθυρίζει μὲ ἀσθενὴ φωνήν:

— Μητέρα!

Εἶνε κουρασμένον τὸ παιδίον· ἡ κεφαλὴ του εἶνε βαρεῖα, καὶ τὰ βλέφαρά του κλείουν· ἀλλὰ μὲ ἥρωικὴν δύναμιν θελήσεως, ἀνοίγει τοὺς ὀφθαλμούς του, σηκώνει τὴν κεφαλὴν του καὶ λέγει:

— Ἡ μητέρα μου! θέλω τὴν μητέρα μου!

Ἀντὶ ἄλλης ἀπαντήσεως ἡ σύζυγος τοῦ ἀλιέως δεικνύει μὲ τὴν χεῖρά της τὴν θάλασσαν, ἥτις ἀκόμη γογγύζει ἀγρίως.

Μετὰ τὰ μεσάνυχτα, ἅμα ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος, ὁ ἀλιεὺς ἐπιβιβάζει τὸ παιδίον εἰς τὸ ἀλιευτικὸν τοῦ πλοῦ· ἄριον, παίρνει μαζί του ὡς ναυτοπόλον τὸν μεγαλεῖτερον υἱόν του· ἀνοίγουν τὰ ἱστία καὶ διευθύνονται πρὸς τὴν παραθαλασσίαν κωμόπολιν τοῦ Ἀνδρέα. Πόσον μακρὰν τὸν εἶχον φέρῃ τὰ κύματα! Ταξειδεύουν, ταξειδεύουν καὶ ποῦ νὰ φθάσουν! Ἐκτός τουτοῦ ὁ καιρὸς ἦτο ἀκόμη ἐναντίος καὶ ἠναγκάζοντο νὰ κάμουν βόλτες. Ὅταν ἐξημέρωσε μόλις εἶχον φθάσῃ εἰς τὸ τρίτον τοῦ δρόμου.

Ἡ ἀνυπομονησία τοῦ Ἀνδρέα δὲν εἶχεν ὄρια· ἤθελε νὰ ἔχῃ πτερὰ, νὰ πετάξῃ, νὰ ριφθῇ εἰς τὴν ἀγκύλην τῆς μητρός του φωνάζων: Μητέρα! Μητέρα! καὶ ν' ἀκουμβήσῃ τὴν κεφαλὴν του εἰς τὸ στήθος της καὶ νὰ κλαύσῃ!...

«Η ΜΗΤΗΡ ΟΡΜΗΣΕΝ ΑΛΛΟΦΡΩΝ» (Σελ. 94)

Τέλος τὴν ἐσπέραν, περὶ λύγνων ἀφάς, ἡ ἀλιευτικὴ λέμβος ἐφθάσε πρὸ τῆς κωμοπόλεως τῆς ὁποίας τὰ ψῶτα διεκρίνοντο μακρόθεν.

Ὁ Ἀνδρέας μετὰ δύο ὥρας ἐπὶ ἡδὺν με ἀπερίγραπτον συγκίνησιν εἰς τὸ ἔδαφος ἐκείνο τὸ ὅποιον τώρα τῷ ἐφαίνετο τὸσον ἀγαπητόν!

Προσεκύλευσε τὸν ἀλιέα εἰς τὴν οἰκίαν των· ἀλλ' ὁ μετρούμενος ἀλιέας εἶπεν, ὅτι νύκτα δὲν θέλει νὰ βάλῃ εἰς ἀνήσυχίαν τοὺς γονεῖς του καὶ ὅτι αὐριοῦν, ἀνζημερώσῃ ὁ Θεὸς μετὰ τὸ καλὸ, θὰ υπάγῃ νὰ τοὺς γνωρίσῃ.

Ὁ Ἀνδρέας, ἐν ᾧ ἡ καρδιά του ἐκτύπα ζωηρῶς, διηυθύνθη εἰς τὴν οἰκίαν των· σχεδὸν ἔτρεγεν εἰς τὴν δρόμον, τὸσον γοργὰ ἐβάδιζεν· ἀλλ' ἅμα ἐπλησίασε, τὸ βῆμά του ἔγεινεν ἄργον· ἤρρισε νὰ τρέμῃ ὡς ἐνοχὸς ὅπου τὸ ἐσυλλογίσθη εἰς ποῖαν φρικτὴν ἀγωνίαν ἔβαλε τὴν μητέρα του καὶ τὸν πατέρα του, ποῖαν ζημίαν ἐπροξένησε συντροφίας ἐπὶ τῶν βράχων τὴν λέμβον πτωχοῦ λεμβούχου, καὶ μετὰ τὴν ἐπιθυμίαν τὴν ὁποίαν εἶχε νὰ ριφθῇ εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς μητρός του, δὲν ἐτόλμησε νὰ τὴν ἰδῇ κατὰ πρόσωπον, ἀλλὰ δευλά, δευλά, ἀνέβη τὴν κίλυκα, εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιόν του καὶ ἔπεσεν εἰς τὴν κλίνην του.

Ἐξαφνὰ ἤκουσε φωνάς, δάκρυα, ὁλοθυμους σπαρακτικούς. Εἶχεν ἔλθῃ ὁ πατὴρ του, καὶ ὠχρός, ἔτρεξε πρὸς τὴν μητέρα τοῦ Ἀνδρέα, ἐρωτῶν μετὰ τὸ βλέμμα ἂν ἴτο ἀληθὴς ἡ φοβερὰ εἰδήσις. Τότε ἡ ταλαίπωρος μήτηρ ὤρμησε, ἔβαλε τὴν κεφαλὴν τῆς εἰς τὸ στήθος τοῦ συζύγου τῆς καὶ ἔκλαιε, ἔκλαιε χωρὶς νὰ εἰμφορῇ ν' ἀρθρώσῃ λέξιν.

— Δὲν ἔχομε παιδί πλέον, δὲν ἔχομε!

Ὁ πατὴρ μίαν στιγμὴν εἰσῆλθε καὶ εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ Ἀνδρέα.

Ἀπὸ τὴν πολλὴν του λύπην ἔκλαιεν ὡς μωρὸν παιδίον.

Αἰφνὴς μέσα ἀπὸ τὸ παραπέτασμα τῆς κλίνης ἠκούσθη μία σιγανὴ φωνή:

— Πατέρα!..

Ὁ πατὴρ ὡς νὰ τὸν ἤπύτων αἱ αἰσθήσεις του ἐπλησίασε καὶ... καὶ ἐξέβαλε φωνὴν ἐκπληξέως, φωνὴν χαρᾶς, φωνὴν τὸσον δυνατὴν, ὥστε ἅμα τὴν ἤκουσεν ἡ ταλαίπωρος μήτηρ, ὤρμησεν ἀλλόφρων.

Ὡ! αἱ ἄψυχοι λέξεις εἰμποροῦν νὰ περιγράψω ν ποτὲ τὴν ἀπερίγραπτον συγκίνησιν, τὴν ἀπερίγραπτον ἀγαλλίασιν, τὰ δάκρυα τὰ ὅποια ἔχυνεν ἐν ᾧ ἐσφιγκνεν εἰς τ' ἀγκάλῃν τῆς τὸ μονάκριβον, τὸ ἀγαπητόν τῆς τέκνον;...

Τὴν ἐπαύριον ὁ Ἀνδρέας ὠδήγησεν εἰς τοὺς γονεῖς του τὸν ἀλιέα, ὅστις διηγήθη πῶς εἶχε σώσῃ τὸ πνιγμένον παιδίον, ὁρμήσας εἰς τὴν θάλασσαν τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν εἶχεν ἀναποδογυρισθῇ ἡ λέμβος.

Οἱ γονεῖς τοῦ Ἀνδρέα ἔκμαζαν δῶρα πολλὰ εἰς τὸν ἀλιέα καὶ εἰς τὴν οἰκογένειάν του, εἰς δὲ τὸν σπετσιώτην λεμβούχον ἐπλήρωσαν τὴν ἀξίαν τῆς λέμβου. Καὶ ποῖας θυσίας δὲν ἤσαν πρόθυμοι νὰ κάμουν ἀπ' οὗ ἐπανεκτήσαν τὸ τέκνον των, τὸ ὅποιον ἐθεώρουν ὡς νεκρόν, καὶ τὸ ὅποιον μετὰ δάκρυα ὑπεσχέθη ν' ἀλλάξῃ ἰδέας βεβαιῶν ὅτι δὲν εἶχε πλέον διόλου διάθεσιν διὰ περιπετείας;

Ἐξ ὅλων τούτων ἐννοεῖτε μετὰ ποῖον ἐνδιαφέρον ἀνεγίνωσκεν ὁ Ἀνδρέας τῶν ΒΡΑΧΟΝ ΤΩΝ ΓΛΑΡΩΝ, εἰς τὸν ὅποιον εὗρισκε μετὰ τὴν ἀξιοθαύμαστον τέχνην περιγραφομένην τὴν ἰδικὴν του σχεδὸν ἱστορίαν. Ὅτε ἔφθασε περὶ τὸ τέλος καὶ εἶδεν ὅτι ὁ Στέφανος γίνεται ἀξιωματικὸς τοῦ ναυτικοῦ τῆς πατρίδος του, ἡ καρδιά του ἐσκήρτησεν ἀπὸ χαρᾶν, καὶ ἐφίλησε τὸ φυλλάδιον τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ· διότι νὰ μὲν διετῆρησε τὴν ἐνθύμησιν τοῦ κινδύνου τῆς θαλάσσης, ἀλλ' ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν Πατρίδα εἶναι ἐν τῇ καρδίᾳ του ἀνωτέρα πάντος κινδύνου, καὶ ὁ κρυφὸς του πόθος εἶναι νὰ γίνῃ μίαν ἡμέραν ὁμοίως ἀξιωματικὸς τοῦ ναυτικοῦ καὶ νὰ πολεμήσῃ διὰ τὴν δόξαν τῆς Ἑλλάδος, ἣτις περιμένει ἀπὸ τὰ θαλασσοπούλια τῆς νέους ὁριάμβους ἀξίους τοῦ Κανάρη καὶ τῶν ἄλλων ἀτρομήτων θαλασσομάχων τῆς...

ΜΑΥΡΟΣ ΓΑΤΟΣ, ἐτῶν 14

Ο ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ

(ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

ΩΑΝΝΗ, Ἰωάννη, ἔλα νὰ μελετήσῃς τὸ μάθημά σου, παιδί μου.

Αὐτὰ λέγει ἡ μητέρα τοῦ Ἀντωνάκη εἰς τὸν υἱόν της, ὁ ὁποῖος δὲν θέλει νὰ πιάσῃ βιβλίον.

Νὰ σὰς εἰπῶ τὴν ἀλήθειαν δὲν μοῦ ἀρέσει διόλου ὁ κῦρ Ἀντωνάκης.

Εἰς τὰ παιγνίδια εἶναι πρῶτος· ὅταν παίζῃ τὸν πηδῆ-κτὴν εἶναι ζωηρός, χαρούμενος. Ἀλλ' ὅταν κάθεται ποτε νὰ μελετήσῃ, τότε στενοχωρεῖται, χοσμουριέται, νυστάζει, καὶ πότε ἀποκιμάται ἐπάνω εἰς τὸ βιβλίον του, πότε τὸ ἀφίνει καὶ φεύγει.

Καὶ τὰ μαθήματά του; θὰ μ' ἐρωτήσετε. — Ὡ, διὰ τὰ μαθήματά του καλλίτερα ἐρωτήσατε τὸν διδάσκαλόν του καὶ τοὺς συμμαθητάς του.

Ὁ διδάσκαλός του δὲν τὸν ἀγαπᾷ διόλου· πολλὰς φορὰς τὸν ἐπιπλήττει καὶ κάποτε τὸν τιμωρεῖ.

Οἱ συμμαθηταὶ του δὲν θέλουν νὰ τὸν ἔχουν φίλον, διότι ἐντρέπονται νὰ εἶνε φίλοι ἐνὸς παιδιοῦ ποῦ δὲν ἔχει φιλοτιμίαν, ποῦ βγαίνει πάντα εἰς τὸ μάθημα καὶ δὲν εἰσέβρει γρῦ, καὶ μόνον ἀταξίας κάμνει.

Οἱ γονεῖς του εἶναι δυστυχεῖς, διότι ἔχουν ἓνα τέτοιο παιδί.

Καί μένεν Ἀντωνάκη! Ὅταν θὰ μεγαλώτῃς, θὰ κτυπᾷς τὸ ἰνόητό σου κεφάλι διότι δὲν ἔμαθες γράμματα ὅταν ἔπρεπε.

Νομίζεις ὅτι θὰ ἔχῃς πάντοτε τὸν πατέρα σου νὰ ἐργάζεται διὰ σέ καὶ τὴν μητέρα σου νὰ σέ περιποιῇται; Ἐπειτα ἀπ' ὀλίγα χρόνια ἡ μεγαλώτῃς, θὰ πρέπη νὰ κερδί-ζῃς μόνος σου τὸ ψωμί σου, καὶ θὰ σοῦ φαίνεται δύσκολος ἡ ἐργασία· ναι, δύσκολος διότι δὲν θὰ ἔχῃς συνειθίσῃ ἀπὸ μικρὸς νὰ ἐργάζεσαι.

Ἄς ἐλπίσωμεν, μικροὶ μου φίλοι, ὅτι ὁ Ἀντωνάκης θὰ διορθωθῇ, ὅτι θ' ἀρχίσῃ ν' ἀγαπᾷ τὰ γράμματα περισσότερον ἀπὸ τὰ παιγνίδια, καὶ ὅτι δὲν θὰ κάμνῃ πλέον τὰ βιβλία του προσκεφάλαιον διὰ νὰ κοιμᾷται ἐπ' αὐτά, ἀλλὰ θὰ κοιμᾷται εἰς τὴν κλίνην του μόνον ἔχων ἡσυχον τὴν συνειδήσιν του ὅτι ἔκαμε τὰ καθήκοντά του...

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ διδάσκαλος ἐρωτᾷ τὸν Κυριοκεφαλῆν:

— Πόσα πόδια ἔχουν αἱ γάτα;

— Τρία, ἀπαντᾷ μετὰ προθυμίας ὁ Κυριοκεφαλῆς.

— Ἀνοητὴ! Δὲν σὰς εἶπα χθὲς ὅτι ἔχουν ἑσσερα;

Καὶ ὁ Κυριοκεφαλῆς:

— Ἐκάματε λάθος, διδάσκαλε· ἡ ἰδικὴ μου γάτα ἔχει μόνον τρία πόδια, ἐπεὶ δὲ τῆς ἔσπασε τὸ ἓνα.

Ἐστῆλη ἀπὸ τῆς Ἀστρο Λαγκουδάκι

Ὁ μικρὸς Κωστάκης ἤναψε μεσημέριον τινα τὴν λάμπαν.

— Τί κάμνεις αὐτοῦ, παιδί μου, τῷ λέγει ἡ μητὴρ του φοβηθεῖσα.

— Δὲν μοῦ εἶπες χθὲς τὸ ἀπόγευμα ὅτι ὁ μπαμπᾶς ἐρχετο διὰ νὰ ἀνάβωμε τὴν λάμπαν; λοιπὸν τὴν ἀνάψα διὰ νὰ ἔλθῃ γρηγορώτερ.

Ἐστῆλη ἀπὸ τοῦ Πολυμυχάνου Ὁδυσσέως.

Εἰς τὴν ἐσπέρην τοῦ Βασιλάκη εἶχον οἱ γονεῖς του ἀρνίον εἰς τὴν σούβλιν. Ὅταν ὁ Βασιλάκης ἔλθοι τὸ μερδιδόν του τὸ ἐφύσα.

— Διὰ τὸ φουᾶς ἀπὸ αὐτοῦ εἶναι κρύον; τὸν ἐρωτᾷ ἡ μαμά του.

— Διότι ἔχει πολὺ πιπέρι μαμά! ἀπαντᾷ ὁ Βασιλάκης.

Ἐστῆλη ἀπὸ τοῦ Δίκαιου Ἀριστοίδου.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ»

Πολύ, πολὺ ὥραία εἶναι ἡ ἐπιστολή σου, Ἀντωνάκη. Μπουνμπούλια, καὶ μοῦ ἤρεσαν ὑπερβολικὰ ὅσα λέγεις καὶ περὶ τῆς ἀντίειως καὶ περὶ τῆς ἐθνικῆς ἐορτῆς· ἀλλ' ἂν αὐτὰ μοῦ ἔκαμαν ἐντύπωσιν διὰ τὸ ὥραϊόν σου μετὰ τὸ ὅποιον εἶναι γραμμένα, ἐν ἄλλο μέρος τῆς ἐπιστολῆς σου μετὰ κατευχαρίστησε διότι ἀποδεικνύει ὅτι εἶσαι κόρη μετὰ γενὴ χαρικτηρῆ. Ὡς πρὸς ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἔγραψες εἰς τὸ περασμένον σου φυλλάδιον, μοῖ γράφεις, ὅτι μὴ λαμβάνωμεν δευτὴρὰ τὰ αἰνίγματά μας ἀπὸ ἄλλων περιοδικῶν, νὰ ἴσῃ βεβαίον ὅτι δὲν τὸ κάμνω, διότι μὲν ἡ κλοπὴ δὲν δύναται νὰ μείνῃ ἐπὶ πολὺ κεκρυμμένη, ἀλλ' καὶ ἂν ἴσῃ δυνατόν νὰ μὴ ἀνακλυθῇ δὲν θὰ ἡδυνάμην νὰ τὸ κάμω, διότι ἐν περιπτώσει καθ' ἣν θὰ ἐλθόντα τὸ βραβείον, δὲν θὰ εἶχα διόλου τὴν ὑπερήφανον ἐκείνην γλῶσσαν τὴν ὁποίαν αἰσθάνεται τις δι' ἐν πράγμα χάριν τοῦ ὁποίου ἐκοπίασε μόνος του, καὶ δὲν θὰ εἶχα τὸ θάρρος νὰ καυχῶμαι διὰ τὸ ἔργον μου χωρὶς νὰ ἐρυθρίω, ἐπεὶ δὲ ἡ συνειδήσιν μου θὰ

μοῖ ἐπαναλαμβάνῃ. — Αὐτὰ τὰ αἰνίγματα δὲν εἶναι ἰδικά σου ἐν ἐκπλάσει δι' αὐτά. Τὰ παιδικὰ πνεύματα δὲν συμπεριλαμβάνονται εἰς τὸν διαγωνισμὸν τῶν πνευματικῶν ἀσκήσεων· δι' αὐτὰ θὰ ποιεῖται ἰδιαιτέρως διαγωνισμός.

Θέλει καὶ ἐρωτήσῃ, νὰ μοῦ φιλῇ Ἐδφορε Νεϊλε, ἡ δύνασαι νὰ λάβῃς μέρος εἰς τὸν διαγωνισμὸν τῶν πνευματικῶν ἀσκήσεων; Βεβαίως δύνασαι, ἀπ' οὗ ὁ διαγωνισμὸς εἶναι διὰ τοὺς συδωρομητῆς καὶ οὗ εἶσαι συνδωρομητῆς.

Δέξαι τῷ Θεῷ ἐλπίσιν ἡ συστημένη σου ἐπιστολή, ἀγαπητή μου Δίκαιε Σκοπέτου.

Ὅσας εὐρίσκεις καιρὸν γράφῃ μου, Αὐτοκράτωρ τῶν Ὀκεανῶν.

Ὅσα μοῦ γράφεις, ἀγαπητὴ μου Καίρη, τὰ ἐσκέπην πρὸ πολλοῦ καὶ θὰ τὰ ἴδῃς γινόμενα μετ' ὀλίγον.

Σὰς εὐχαριστῶ ὅλους διὰ τὴν ἀγάπην, τὴν ὁποίαν μοῖ ἔχετε, φιλετὴ Τόμυρι, ἀπὸ τὴν ἀπομονώσιν σας ἅμα με βλέπετε, μοῦ γράφεις, μοῦ ἐσχεῖτε ὀλίγον τὸ κόκκινόν μου

φόρεμα, διότι τρέχετε πολύ να με πρωτοπάρω. 'Αφ' οὗ ἔχης τόσην διάθεσιν νὰ μοῦ εὕρῃς καὶ ἄλλας φίλας εἰς τὴν Κέρκυραν ἐλπίζω διὰ τὸ κατορθώσῃς.

Τὸ παιδικόν σου πνεῦμα δὲν τὸ ἐδημοσίευσας, καλέ μου Βάρθακα, διὰ ἀπὸ φόβου τὸ δόμα σου, ἀλλ' ἀπὸ φόβου—μήπως ἐφάνετο ἄνοστον εἰς τοὺς ἀναγνώστας μου καὶ δὲν ἐσχημάτιζον καλὴν ἰδέαν περὶ σοῦ.

Τὰ γραμματάκια σου τὰ προφαντὰ (διότι τώρα ἀρχίζεις νὰ γράφῃς) μικρούλα μου 'Αρθοδόξῃ, τοῦ ἤρεσαν πολὺ, πολὺ· τώρα πλέον ποὺ ἔμεινες καὶ γράφεις ἅς εἶνε καὶ εἰς χαλαρῶμενο χαρτὶ ἀκίμη, νὰ μοῦ γράφῃς τακτικά. Τὸ ψευδώνυμόν σου μοῦ ὑπερχρέσει, μοῦ φαίνεται σὰν νὰ μοι σχοβοῖ.

'Α! ἔχεις δίκαιον νὰ ᾄσῃς δυσχερῆς, μικρούλη μου Πολεμιστὰ τῶν Θερμοπυλῶν. 'Ακού: ἐκεῖ ἐν ᾧ εἶσαι πλέον «μεγάλος ἀγὼς» πέντε χρόνων νὰ σοῦ δώσουν ἐν ψεύτικῳ ὀρόλῳ, ὡς νὰ ἴσους μικρὴ παιδάκι!.. Σὲ συγχαίρω διὰ τὰς προόδους σου εἰς τὸ γράψιμο καὶ τὰ μέγιστα μεγάλα γράμματα ποὺ τὰ κλείεις ἀνάμεσα εἰς δύο χοίκια καὶ τὰ κρετὶς ὡς στρατιώτας εἰς τὴν γραμμὴν. 'Αλλὰ διατὶ δὲν γράφεις μὲ τὴν μελίτην ἀλλὰ μὲ τὸ μολύδι; Οἱ πολεμιστὰὶ ἀγαποῦν τὸ μολύδι ἀλλὰ ἄλλου εἶδους μολύδι, καὶ ἐπειτα σὺ δὲν εἶσαι νεώτερος πολεμιστὴς ἀλλὰ τῶν Θερμοπυλῶν. 'Η ζωγραφίσας σου μὲ τὸ σπιτάκι, τὸ δένδρον, τὸ παιδί, τὴν χῆρα, εἶνε πολὺ νόστιμη.

Τώρα ποὺ ἤοκισες νὰ μοῦ γράφῃς, νέα μου φίλη Χαρίεσσα Χελιδὼν, νὰ μοῦ γράφῃς πλέον τακτικά, καὶ νὰ μοῦ στέλλῃς καὶ πνευματικὰς ἀσκήσεις, ἀλλὰ νὰ μὴν εἶνε τόσο μεγάλα.

'Ωραιότατον βιβλίον ἐξέδωκαν οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει βιβλιοπῶλαι ἀδελφοὶ Δεπάστα: «Τὰ ἅγια πάθη καὶ ἡ ἀγία 'Ανάστασις» τὸ ὁποῖον περιέχει διὰ τὰς ἀκολουθίας τῆς 'Αγίας καὶ Μεγάλης 'Εβδομάδος, τῆς Κυριακῆς τοῦ Πάσχα· κτλ. ἐντέλει δὲ καὶ ὅλην τὴν ἀκολουθίαν τῆς Μεταλήψεως. Τὸ μετ' ἄκρας φιλοκαλίας εἰς κομψότατον τόμον ἐκ 559 σελίδων ἐκτετυπωμένον βιβλίον τοῦτο εἶνε λίαν χρήσιμον εἰς τοὺς φίλους τῆς ἱερᾶς ἀκολουθίας τῶν ἁγίων τούτων ἡμερῶν καὶ τὸ συνιστᾷμεν θερμῶς εἰς τοὺς ἀγνωστας μὲς.

'Ερωτήσεις, πληροφορίες, ἀσπασμοί, προσήσεις: 'Η 'Ακτίς 'Ηλίου στέλλει ἀσπασμούς εἰς τὴν 'Ελᾶφον

τῶν Δασῶν. 'Η Νηρημία τοῦ Δάσους προσφέρει τοὺς ἀσπασμούς της εἰς τὸν Ψεφέκον, τὸν 'Αρην, τὴν 'Αθιγ-γαρίδα καὶ τὴν Δευκόπεπλον Νύμφην τῶν Δασῶν, τὴν ὁποῖαν παρακαλεῖ νὰ τῇ φανερώσῃ τὰ ἀρχικὰ στοιχεῖα τοῦ ὀνόματός της. — 'Ο Τηλέμαχος προσφέρει τὰς προσήσεις του εἰς τὸν Μέλανα 'Αετὸν, τὴν Φιλέρημον Τρυγόναν, καὶ τὸν 'Αρην τὸν ὁποῖον παρακαλεῖ νὰ τῇ εἴπῃ τὸ ἀληθές ὄνομά του καὶ τὸν τόπον τῆς διαμονῆς του. — 'Η 'Αγία Σοφία προσφέρει τὰς προσήσεις της εἰς τὸν Ζήνωνα τὸν Κιτίον καὶ εἰς τὴν Μικρούλα Γραλλίδα, τῇ ὁποῖα ἐπιθυμεῖ νὰ μίθῃ τὸ ἀληθές ὄνομα. — 'Αλέξανδρος ὁ Μακεδὼν προσφέρει τὰς προσήσεις του εἰς τὴν Χλωρίδα τοῦ Παγγαίου, εἰς τὸν Μέλανα 'Αετὸν καὶ εἰς τὸν 'Ηρωα τῆς 'Ελληνικῆς 'Επανάστασεως—'Ο Γεώργιος Πανᾶς ἀσπάζεται τὸν 'Αρην. — Τὸ Τόξον τοῦ Φοίβου προσφέρει τοὺς ἀσπασμούς του εἰς τὸν Πολυδεύκη, εἰς τὸ Ρόδον τοῦ 'Απριλίου, εἰς τὴν Δευκόπεπλον Νύμφην τῶν Δασῶν καὶ τὰς προσήσεις του εἰς τὸν 'Αρην, καὶ τὴν 'Εσπερίαν 'Αὔριν. — 'Η 'Ελλωτεία 'Αττικὴ δὲν δύναται νὰ φανερώσῃ τὸ ὄνομά της εἰς τὸν Γεώργιον Πανᾶ. 'Η 'Αμφιτοίτη στέλλει τὰς προσήσεις της εἰς τὴν Σαρβού-λαν, τὴν Παπαρούναν καὶ τὸν Κάλυκα Ρόδου. — 'Η 'Α-τρούμητος Μπουμπουλίνα προσφέρει τὰς προσήσεις της εἰς τὸν Κεραυνόν, τὴν Ροδοδάφνην καὶ τὸν 'Αρην. Εἰς τὴν 'Εσπερίαν 'Αὔριν μόνον τὰ ἀρχικὰ γράμματα τοῦ ὀνόματός της δύναται ν' ἀποκαλύψῃ, εἶνε δὲ ταῦτα Α. Κ. — 'Ο Αὐτοκράτωρ τῶν 'Ωκεανῶν ἀσπάζεται τὸν Δι-καίον 'Αριστείδην, θὰ τῇ εἴπῃ δὲ τὸ ὄνομά του ἂν οὗτος τῇ εἴπῃ τὸ ἰδικόν του ἢ κἂν τὶ ἀρχικὰ στοιχεῖα τοῦ ὀνό-ματός του καὶ τὴν πόλιν εἰς ἣν κατοικεῖ. Προσέτι ἀσπά-ζεται τὸν Κεραυνόν, τὸ 'Ιον τοῦ 'Αγροῦ, καὶ τὴν Αἰμο-στάζουσαν Καρδίαν, παρακαλεῖ δὲ τὸν Γόρδιον Δεσμὸν νὰ τῇ φανερώσῃ τὸ ἀληθές ὄνομά του καὶ τὴν πόλιν εἰς τὴν ὁποῖαν κατοικεῖ. — 'Η Τόμυρις στέλλει τοὺς ἀσπα-σμούς της εἰς τὴν Βασιλίδα τῆς 'Ερήμον καὶ τὰς προσ-ήσεις της εἰς τὸν 'Ατρόμητον 'Εδωνόν, καὶ τὸν Βασι-λέα τῆς 'Ερήμον τῶν ὁποίων γνωρίζει τὸ ὄνομα καὶ τὴν διαμονήν. — 'Ο Βάρθακας ἀσπάζεται τὸν 'Αρην καὶ στέλλει τὰς προσήσεις του εἰς τὴν Πυθίαν. — 'Η 'Αρθο-δόξῃ ἀσπάζεται τὴν Πυθίαν.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

45. Στοιχειόγραφος.

Σχίζω γοργὰ τὴν θάλασσαν. 'Εν γράμμ' ἂν ἀποβάλῃς, εἰς ἀκρωτήριον γνωστὸν εὐθὺς με μεταβάλλεις.

'Εστάλη ὑπὸ τῆς Τομύριδος.

46. Στοιχειόγραφος

Εἶμαι νῆσος καρποφόρος κ' ἐκπαλεῖ πολὺ γνωστή. 'Αφαιρῶν τὴν κεφαλὴν μου ἂν προσθέσῃς ἓνα γράμμα, Μεταβάλλω' ἐν τῷ ᾄμα.

Στὴν Τουρκίαν τῆς Εὐρώπης χώρα εἶμ' ὀνομαστή. 'Εστάλη ὑπὸ Μαρίας Ν. Δομνίκου.

47. Στοιχειόγραφος.

Εἶμαι νῆσος τοῦ Αἰγαίου, νῆσος ὅμως ἐν δουλείᾳ. 'Αν τὴν κεφαλὴν μ' ἀλλάξῃς,

Μάθε το καὶ μὴ τρομάξῃς.

Τῶν θηρίων θέλω γίνῃ ἡ συνήθης κατοικίς.

'Εστάλη ὑπὸ τῆς 'Αναστασίας 'Αντωνιάδ.

48. Στοιχειόγραφος.

'Σ τὴν 'Αμερικὴν θὰ μ' εὕρῃς, εἰς τὸν χάρτην ἂν κυττάξῃς. Καὶ μὲ εἶχε κατακτήσῃ ἄλλοτε ἡ 'Ισπανία.

[Τὰ ὀνόματα τῶν λυτῶν θὰ δημοσιευθῶσιν εἰς τὰ ἐπόμενα φυλλάδια.]

'Αν τὴν κεφαλὴν θελήσῃς πρὸς στιγμήν νὰ μοῦ ἀλλάξῃς, Ὅθ' ἂν γινῶ χονδρὸ βιβλίον γεμισμένον μὲ σοφία.

'Εστάλη ὑπὸ τῆς Χαρίεσσας Χελιδνός.

49. Κυβόλεξον.

1. 'Απὸ μένα θὰ περάσῃς ὅπου δήποτε κ' ἂν πάγῃς.
2. Μὲ ζητεῖς ἂν εἶνε ζήτη καὶ μὲ θέλεις ἀφ' οὗ πάγῃς.
3. Πόλις εἶμαι μὲ μνημεῖα ἐν τῶν περιφημοτάτων.
4. Θεὸς εἶμαι τῶν ἀρχαίων ἐκ τῶν ἐπισημοτάτων.

'Εστάλη ὑπὸ τοῦ Μαύρου Γάτου.

50. Αἰνιγμα.

Πόλις εἶμαι τῆς 'Ελλάδος καὶ τῆς 'Αφρικῆς συγχρόνως. Τὸ εὕρηκε; νὰ τὸ εἴπω; — 'Οχι, θὰ τὸ εὕρω μόνος.

'Εστάλη ὑπὸ τοῦ Πολυμηχανοῦ 'Οδυσσεύς.

51. 'Ακροστιχίς.

Τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν ζητουμένων ἔξ λέξεων ἀποτε- λῶσι τὸ ὄνομα ποταμοῦ τῆς Μικρᾶς 'Ασίας.

1. 'Ακρωτήριον τῆς 'Ελλάδος. 2. 'Αρπακτικὸν πτηνόν.
3. Κράτος τῆς Εὐρώπης. 4. Νῆσος τῆς Μικρᾶς 'Ασίας.
5. Κράτος τῆς 'Ασίας. 6. Κόλπος τῆς 'Ελλάδος.

'Εστάλη ὑπὸ τοῦ Αἰθρίου 'Αττικοῦ Οὐρανοῦ.

• Η ΚΥΡΙΑ ΦΑΝΗ ΚΑΤΕΓΙΝΕΤΟ ΝΑ ΕΚΒΑΛΗ ΤΟ ΥΠΟΔΗΜΑ ΤΗΣ ΜΑΡΙΚΑΣ • (Σελ. 85)

Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΓΕΡΟΘΩΜΑ

Διήγημα κατὰ τὸ γαλλικὸν τῆς Κυρίας ΚΟΛΟΜΒΟΥ: «La fille de Carille»
Βραβευθὲν ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς 'Ακαδημίας.

[Συνέχεια· ἴδε σελ. 81]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΗ'

ΠΑΤΕΡ ΗΜΩΝ Ο ΕΝ ΤΟΙΣ ΟΥΡΑΝΟΙΣ!

'Η κυρία Φανή δὲν ἠδύνατο νὰ κρατῇ εἰς τὰ γόνατά της τὴν Μαρίαν, διότι ἔπρεπε νὰ ὑπάγῃ νὰ ἐτοιμάσῃ τὸ φαγητόν· τὴν ἐκάθισε λοιπὸν εἰς μικρὰν καθέδραν, τὴν ὁποῖαν ἔτρεξε καὶ ἔφερον ὁ Παῦλος,

ΕΤΟΣ Θ'. — ΤΕΥΧΟΣ 7^{ον}.

τὸ μικρότατον παιδίον τῆς κυρίας Φανῆς, καὶ ἐξή- πλωσε τὸν πόδα της ἐπάνω εἰς μικρὸν προσκεφάλαιον διὰ νὰ ἡσυχάσῃ ὀλίγον.

'Η Μαρίκα ἐνόμιζεν ὅτι βλέπει διειρον. 'Η μή- τηρ καὶ τὰ τέκνα κατεγίνοντο εἰς διαφόρους ἐργασίας, διώρθωνον τὰ βιβλία των, τὰ παγνιδία των καὶ κατὰ πᾶσαν στιγμήν ἄφινον τὴν ἐργασίαν των καὶ ἤρ-

ΤΟΜΟΣ ΙΑ'—7

χοντο νὰ ἐρωτήσουν τὴν Μαρίκαν ἂν θέλῃ τιποτέ.

Καλὰ καλὰ δὲν εἰξευρε καὶ αὐτὴ ποῦ ἦτο· ἀλλ' ὁμως εἰξευρεν ὅτι ὅπου καὶ ἂν ἦτο, ἦτο πολὺ καλὰ.

Ἦτο πολὺ καλὰ, ἀλλ' ὁμως ἡθάνετο καὶ ἐσυλλογίζετο κατὰ τι, τὸ ὁποῖόν τὴν ἐτάραττε πολὺ. Τάχα ἐσυλλογίζετο τί νὰ κάμνῃ ὁ Γεροθωμᾶς; ἂ, ὅχι καθόλου δὲν τὸν ἐσυλλογίζετο, διότι εἰξευρεν ὅτι εἶνε καλὰ. Ἄλλο πρᾶγμα ἐτάραττε τὴν Μαρίκαν· τὸ καλὸν κοράσιον ἐσκέπτετο καὶ ἔλεγε μὲ τὸν νοῦν τῆς: Μήπως ἡ πέτρα ποῦ ἔρριψα ἔς τὸ κορίτσι, τὸ ἐκτύπησε δυνατὰ; Καὶ ἂν εἰξευραν αὐτοὶ ἐδῶ ποῦ με περιποιοῦνται ὅτι ἔρριψα τὴν πέτραν, ἀράγε δὲν θά με μισήσουν; καὶ τότε δὲν θὰ θέλουν πλέον νὰ με περιποιοῦνται!

Ἄλλοτε πάλιν ἐφαντάζετο ὅτι ἡ πέτρα τὴν ὁποίαν αὐτὴ ἔρριψεν, ἐγύριεν ὀπίσω καὶ τὴν ἔκαμε νὰ πέσῃ.

Τὴν ἐσπέραν ἤλθεν ὁ οἰκοδεσπότης. Ἡ κυρία Φανὴ εἶπεν εἰς τὸν ἄνδρα τῆς μὲ ὀλίγας λέξεις τὴν ἱστορίαν καὶ τὸ πάθημα τῆς Μαρίκας, καὶ ἐκεῖνος ἐμειδιάσεν εἰς τὴν Μαρίκαν καὶ εἶπε:

« Καλησπέρα, μικρούλα, τί κάμνεις; καὶ ἐπῆγεν εἰς τὸ ἐστιατόριον.

Τὴν Μαρίκαν δὲν τὴν ἐπῆραν νὰ φάγῃ μαζί των, διότι ποῦ νὰ τὴν σηκώσουν; Ἐφεραν λοιπὸν πλησίον τῆς μικρὸν τραπέζιον ὁ Παῦλος καὶ ὁ Γεώργιος, ἡπλώσαν ἡ Αἰμυλία λευκώτατον χειρόμακρον, τῆς ἔφεραν ὅσα χρειάζονται διὰ νὰ φάγῃ τις, καὶ καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ φαγητοῦ ἦσαν ὅλοι σύρτα φέρτα καὶ ἐφιλοτιμοῦντο τίς νὰ τὴν πρωτοπεριποιήσῃ.

Ἡ Μαρίκα πρώτην φοράν εἰς τὴν ζωὴν τῆς ἔφαγε γλύκισμα ἐκείνην τὴν ἡμέραν, διότι ἡ κυρία Φανὴ ἐν ᾧ μόνον τὴν κυριακὴν εἶχε τακτικὰ γλύκισμα μετὰ τὸ γεῦμα, τὴν ἡμέραν ἐκείνην κατ' ἐξαίρεσιν, χάριν τῆς Μαρίκας, ἔφερεν εἰς τὴν τράπεζαν κυδωνόπαστον. Ὁ μικρὸς Παῦλος τόσῃν χαρὰν ἡσθάνθη, ὥστε οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ ἔλαμψαν καὶ εἶπε: « ἄχ! τί καλὰ νὰ ἐδύνατο τὸ ποδαράκι τῆς ἡ Μαρίκα κάθε μέρα! » Τὰ τρία ἄλλα παιδιὰ ἐγέλασαν, ἡ δὲ μήτηρ τοῦ ἔκαμε τὴν παρατήρησιν ὅτι ὅταν τις βγάξῃ τὸ ποδαράκι τοῦ πονεῖ πολὺ. Ὁ Παῦλος ἔγινε κατηφὴς καὶ ἐλυπηθῆ διότι δὲν τοῖς εἶχε συλλογισθῇ.

Μετὰ τὸ δεῖπνον ἐσήκωσαν τὴν τράπεζαν, καὶ τὰ παιδιὰ περιεκύκλωσαν τὸν πατέρα των, ὁ ὁποῖός τα ἠρώτησεν ἂν εἰργάσθησαν πολὺ τὴν ἡμέραν ἐκείνην. Εὐθὺς τὰ παιδιὰ ἔτρεξαν καὶ ἔφερον τὰ τετράδιά των καὶ τὰ βιβλία των, καὶ ὁ πατὴρ τα ἐξήτασε. Τὰ καλὰ ἐκείνα παιδιὰ εἶχον μελετήσῃ πολὺ καλὰ καὶ εἰξευρεν τὰ μαθήματά των.

Ἡ Μαρίκα ἐκάθητο καὶ ἤκουε, καὶ ἐφαίνετο εἰς

αὐτὴν πολὺ εὐχάριστον νὰ μανθάνῃ τίς τόσον εὐμορρα πράγματα. Ἄλλο παιδίον ἔλεγε τὴν ἀνάγνωσιν του, ἄλλο τὴν γεωγραφίαν του, ἄλλο τὴν ἱστορίαν του, ἄλλο ἀπεστήθιζε τὸν μῦθόν του. Ἄλλὰ περισσότερον ἐθαύμασεν, ὅταν ἤκουσε τὸν πατέρα νὰ ἐπαινῇ τὸ πλέξιμον καὶ τὸ ῥάψιμον τῆς Αἰμυλίας, τὴν ὁποίαν ἐφίλησε καὶ τῆς εἶπεν ὅτι ἡ γυνὴ μὲν ἡμέραν πολὺ καλὴ κυρία, διότι εἰξευρε καὶ νὰ ἐργάζεται καὶ νὰ ἀναγινώσκῃ καὶ νὰ γράφῃ. Εἶπε μάλιστα ὅτι δὲν ἔδλεπε τὴν ὥραν πότε νὰ ἔλθῃ ὁ χειμὼν, διὰ νὰ φορέσῃ τὰς μαλλίνους περικνημίδας τὰς ὁποίας τοῦ ἔπλεξεν ἡ ἀγαπητὴ τοῦ κόρη Εὐθύς ἡ Μαρίκα εἶπε μὲ τὸν νοῦν τῆς, ὅτι βέβαια καὶ ὁ Γεροθωμᾶς ἤθελεν εὐχαριστήσῃ πολὺ νὰ φορέσῃ τὸν χειμῶνα μαλλίνους περικνημίδας πλεγμένους μὲ τὰς χεῖράς τῆς, καὶ πιστεύω ὅτι, ἐν εὐρίσκετο ἐκεῖ ἡ κυρία Παύλαινα μὲ τὰς μεγάλας βελόνας τῆς, εὐχαρίστως θὰ ἤθελεν ἡ Μαρίκα νὰ τῆς δείξῃ νὰ μάθῃ νὰ πλέκῃ. Ἀλλὰ πάλιν ἐσυλλογίσθη πόσον μεγάλους πόδας εἶχεν ὁ Γεροθωμᾶς, καὶ πόσον μεγάλαι ἔπρεπε νὰ εἶνε αἱ περικνημίδες τοῦ καὶ εἶπεν « Ἄ, μπᾶ μπᾶ! εἶνε δύσκολο γιὰ μέν!»

Μετ' ὀλίγην ὥραν ἡ κυρία Φανὴ ἐφώνησε:

« Παιδιά, εἶνε ὥρα νὰ πλავιάσετε. Καλονοκτίσετε τὴν Μαρίκαν καὶ πηγαίνετε ἔς τὰ κρεβάττια σας.»

Τὰ καλὰ παιδιὰ ἐφίλησαν τὴν δεξιὰν τοῦ πατρὸς των, τὰ ἐφίλησε καὶ ἐκεῖνος καὶ ἐπῆραν νὰ πλავιάσουν.

Ἡ δὲ κυρία Φανὴ ἐπῆρε τὴν Μαρίκαν, τῆς ὁποίας ὁ πούς ἦτο καλλίτερος, τὴν ἔφερεν εἰς τὴν κλίνην τὴν ὁποίαν εἶχεν ἐτοιμάσῃ ἐπίτηδες δι' αὐτήν, εἰς τὸ μικρὸν δωμάτιον τὸ ὁποῖον ἦτο ἀπέναντι τοῦ δωματίου ὅπου ἐκοιμῶντο τὰ ἄλλα παιδιὰ:

Τὴν θύραν τοῦ δωματίου τῆς Μαρίκας δὲν τὴν ἔκλεισεν ἡ κυρία Φανὴ, ὥστε ἡ Μαρίκα ἤκουεν εἰς τὸ δωμάτιον τῶν παιδιῶν ψιθυρισμούς· ἀλλὰ οἱ ψιθυρισμοὶ δὲν ἦσαν ὁμιλίαι καὶ γέλια, ἦσαν κατὰ τι σοδάρων καὶ συγκινητικόν. Ἀρά γε τί νὰ ἔλεγον τὰς παιδιὰ; Ἡ Μαρίκα ἠκροάθη καὶ διέκρινε τὰς λέξεις: « Θεέ μου! » Τότε ἐσηκώθη ὀλίγον καὶ ἐσκύψε διὰ νὰ ἀκούσῃ καλλίτερα, καὶ εἶδεν εἰς τὰς δωμάτιον τὰ τέσσαρα παιδιὰ ὄρθια ἔμπροσ εἰς τὰς ἀγίας εἰκόνας, μὲ τὰς χεῖρας ἐσταυρωμένους καὶ ἔλεγον τὴν προσευχὴν των. Πλησίον των ἦτο ἡ μήτηρ καὶ τα ἐδοῆθαι, καὶ τοὺς ἐνθούμιζε τί νὰ λέγουν εἰς τὴν προσευχὴν των.

Ἦκουσε λοιπὸν ἡ Μαρίκα τὴν προσευχὴν τὴν ὁποίαν ἔλεγον ὅλα τὰ παιδιὰ μαζί:

« Θεέ μου, φύλαττε τὸν πατέρα, τὴν μητέρα, τὰ ἀδελφία μας καὶ ὅλον τὸν κόσμον. Φώτισέ μας νὰ

γίνωμεν καλοὶ ἄνθρωποι. Δὲς τὴν ὑγείαν εἰς τοὺς ἀσθενεῖς... »

« Καὶ εἰς τὴν Μαρίκαν » εἶπε σιγὰ σιγὰ ἡ κυρία Φανὴ, καὶ τὰ παιδιὰ ἐπανελάμβον: « Δὲς τὴν ὑγείαν εἰς τοὺς ἀσθενεῖς καὶ εἰς τὸ ποδαράκι τῆς Μαρίκας. »

Ἐπειτα τὰ παιδιὰ ἐσιώπησαν, καὶ μόνῃ ἡ Αἰμυλία εἶπε δυνατὰ μίαν ἄλλην προσευχὴν καὶ τὰ ἄλλα παιδιὰ τὴν ἐπανελάμβανον μὲ χαμηλὴν φωνήν:

« Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἀγίασθήτω τὸ ὄνομά σου· ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου· γεννηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς » τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὲς ἡμῖν σήμερον, καὶ ἄρες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν, καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν· ἀλλὰ ῥύσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. Ἀμήν. »

« ΕΦΙΛΟΤΙΜΟΥΝΤΟ ΤΙΣ ΝΑ ΤΗΝ ΠΡΩΤΟΠΕΡΙΠΟΙΗΣΗ » (Σελ. 98)

Ἡ δὲ Μαρίκα ἤκουε συγκεκνημένη καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ καταλάβῃ τὴν προσευχὴν ταύτην, ἀλλ' ὁμως ἠύχαριστεῖτο νὰ τὴν ἀκούῃ. « Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς! » Ὁ πατὴρ αὐτὸς τὸν ὁποῖον παρεκάλουν τὰ παιδιὰ, θὰ ἦτο χωρὶς ἄλλο ὁ Θεός· διότι ὁ Γεροθωμᾶς εἶχεν εἶπῃ εἰς τὴν Μαρίκαν ὅτι ὁ Θεός εἶνε εἰς τοὺς οὐρανοὺς. Ἐπεθύμει νὰ μάθῃ ἂν τῷ ὄντι αὐτὸ εἶνε, ἀλλ' ὁμως δὲν ἐτόλμα νὰ ἐρωτήσῃ.

Μετὰ τὴν προσευχὴν εἶδεν ἡ Μαρίκα τὴν κυρίαν Φανὴν ὅτι ἐπλησίασεν εἰς τὴν κλίνην καθενὸς παιδίου, τοῦ εἶπε δύο τρία λόγια, τὸ ἐσκέπασε καλὰ καὶ ἔπειτα ἐσκύψε καὶ τὸ ἐφίλησε.

Ὁ κρότος τοῦ φιλήματος ἐκείνου ἀντήχησεν εἰς τὴν καρδίαν τῆς Μαρίκας. Ἐσυλλογίσθη τί εὐτυχία εἶνε νὰ ἔχῃ τῆς μητέρας! Αὐτὴ δὲν εἶχε μητέρα νὰ τὴν φιλῇ! Ἡ κυρία Φανὴ ἠγάπα πολὺ πολὺ τὰ τέκνα τῆς, καὶ αὐτὴν τὴν εἶχεν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς καὶ τὴν ἐπεριποιεῖτο, μόνον καὶ μόνον ἀπὸ εὐσπλαγ-

χνίαν καὶ ὄχι ἀπὸ ἀγάπην, διότι δὲν ἦτο κόρη τῆς, δὲν ἦτο κόρη κανενός. Τόσῃν λύπῃν ἡσθάνθη ἡ καίμενη ἡ Μαρίκα, ὥστε ἐλησμώνησε καὶ τὸν Γεροθωμᾶν ἐκείνην τὴν στιγμὴν, καὶ μόλις ἠδυνήθη νὰ κρατήσῃ τὰ δάκρυα, καὶ ἔπεσεν εἰς τὸ προσκεφάλαιόν τῆς ἀπηλπισμένη.

Ἡ κυρία Φανὴ ἀφ' οὗ ἐπεθεώρησε καὶ τὰ τέσσαρα τέκνα τῆς, ἐπῆγε νὰ ἴδῃ τί κάμνει καὶ ἡ Μαρίκα.

« Πῶς εἶσαι, Μαρίκα μου;

— Πολὺ καλὰ, κυρία, » ἀπεκρίθη ἡ Μαρίκα.

Ἡ φωνὴ τῆς Μαρίκας ἦτο τόσον λυπηρά, ὥστε ἡ κυρία Φανὴ ἐταράχθη. Καὶ ἐν ᾧ διώρθωνε τὸ σκέπασμά τῆς καὶ τὴν ἐσκέπαζε μὴ τύχῃ καὶ κρυώσει, ἡ Μαρίκα τὴν ἔδλεπε μὲ πολὺ παράπονον καὶ ἔλεγε μὲ τὸν νοῦν τῆς.

« Δὲν θὰ με φιλήσῃ καὶ ἐμένα, δὲν εἶμαι παιδί τῆς. »

Ἀρά γε ἡ κυρία Φανὴ ἐμάντευσε τί ἡσθάνετο ἡ τρυφερὰ ψυχὴ τοῦ ὀρφανοῦ κορασίου; Δὲν εἰξεύρω. Τοῦτο μόνον εἶνε βέβαιον ὅτι, ἀφ' οὗ τὴν ἐσκέπασεν, εἶπε: « Καληνύκτα, Μαρίκα μου, » καὶ ἐκίνησε νὰ ἐξέλθῃ ἐκ τοῦ δωματίου· ἀλλὰ παρυσθὺς ἐγύρισεν, ἐσκύψε πρὸς τὸ κοράσιον καὶ τὸ ἐφίλησε.

« Εὐχαριστῶ, κυρία! » ἐφθύρισεν ἡ Μαρίκα περιχαρής.

Ἡ Κυρία Φανὴ ἐνόησεν εὐθὺς τί εἶχε σκεφθῇ ἡ Μαρίκα, καὶ εὐθὺς ἐσυλλογίσθη τὰ τέκνα τῆς, τὰ ἐφαντάσθη ὅργανα χωρὶς πατέρα καὶ μητέρα, παντέρημα, τὰ ἐφαντάσθη ὅτι κατήντησαν νὰ περιμένουν ὡς ἐλεημοσύνην ἐν φίλημα ξένης γυναικός, καὶ ἡ μητρικὴ τῆς καρδία συνεκινήθη, ὡς νὰ ἦτο καθ' αὐτὸ τέκνον τῆς ἡ Μαρίκα. Λοιπὸν ἐκάθισε πλησίον τῆς, τὴν ἔσυρεν εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς καὶ τῆς εἶπε λόγια

εὐχάριστα καὶ μετ' ὅσην ἀγάπην, ὥστε ἡ Μαρίκα ἔλαθε θάρρος, καὶ τέλος πάντων ἠρώτησε τὴν κυρίαν Φανήν :

« Κυρία, τί θὰ εἰπῇ « Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς ; »

« ΑΥΤΟ ΤΟ ΛΕΝΕ
ΛΑΦΑ »

Ἡ κυρία Φανὴ ἐξήγησεν εἰς τὸ ὄργανον κοράσιον τὴν θαυμασίαν Κυριακὴν προσευχὴν, καὶ τὴν ἐξήγησε μετὰ μεγάλην εὐκολίαν καὶ ἀπλᾶ ἀπλᾶ, διότι ἦτο συνηθισμένη νὰ ὁμιλῇ καὶ νὰ τὴν ἐννοοῦν τὰ τέκνα τῆς.

Ἡ Μαρίκα ἐνόησε τὰ λόγια τῆς κυρίας Φανῆς πολὺ καλά, ὥστε ἤρχισε νὰ τὴν ἐρωτᾷ. Καὶ ἐπειδὴ ἡσθάνετο ὅτι τὴν ἀγαπᾷ ἡ κυρία Φανή,

ὁ φόβος τῆς διελύθη καὶ ἐξηκολούθησε τὰς ἐρωτήσεις τῆς :

« Καὶ πότε θὰ ἔλθῃ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ; Τώρα γρήγορα ;

— Δὲν εἰσεύρω, παιδί μου, πότε θὰ ἔλθῃ ἄλλὰ κάθε χριστιανὸς εἰμπορεῖ νὰ τὴν ἔχῃ ἀπὸ τώρα εἰς τὴν καρδίαν του. Ὅταν ἓνα κοριτσάκι κάμνῃ ὅτι καλὸ εἰμπορεῖ νὰ κάμῃ, ὅταν δὲν ἔχῃ μέσα του καμμίαν κακίαν, ἦλθεν εἰς αὐτὸ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Ἐνόησες ;

— « Αὐ ! μάλιστα ! » εἶπεν ἡ Μαρίκα ὀλίγον τεταραγμένη, διότι ἡσθάνετο ὅτι δὲν ἦλθεν εἰς αὐτὴν ἀκόμη ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

Ἀλλὰ ὅταν ἡ κυρία Φανὴ ἐξήγησεν εἰς αὐτὴν τό : « Καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀνειδιλήματα ἡμῶν » ἡ Μαρίκα ἐσκέφθη ὀλίγον καὶ ἔπειτα ἀνεφώνησε δυνατὰ, ἔκρυψε τὸ πρόσωπόν τῆς εἰς τὸ προσκεφάλαιον καὶ ἤρχισε νὰ κλαίῃ ἀπαρηγόρητα.

Ἡ κυρία Φανὴ ἐτρόμαξε καὶ τὴν ἐπῆρεν εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς, τὴν ἠρώτησε μετὰ γλυκύτητά τί ἔχει καὶ ἡ Μαρίκα ὡμολόγησε τὴν κακίαν προῆξιν τὴν ὁποίαν ἔπραξε τὸ πρῶν. Ἐπειτα διηγήθη πῶς τὴν ἐπῆγεν ὁ Γεροθωμᾶς εἰς τὸ σχολεῖον καὶ τί ὑπέφερεν ἀπὸ τῆς κακῆς μαθητρίας. Καὶ μετὰ τὸν παράπονον ἔλεγε τὰ παθήματά τῆς, ὥστε ἡ κυρία Φανὴ ἐδάκρυσε.

Καὶ ἄφ' οὗ εἶπεν εἰς αὐτὴν πολλὰ διὰ νὰ τὴν παρηγορήσῃ, ἐξηκολούθησε τὴν ἐξήγησιν τῆς Κυριακῆς προσευχῆς : « Καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν... »

« Ὁ πειρασμός, Μαρίκα μου, ἦτο ἡ ὀρεξὶς ὅπου σοὶ ἦλθε νὰ πετάξῃς τὴν πέτραν. Ἄν λοιπὸν ἤθελες παρακαλέσῃς τὸν Θεόν, εὐθὺς θὰ σοὶ ἔφρουγεν ἡ κακὴ ἐκείνη ὀρεξὶς.

— Θὰ κατέβαινε ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς ὁ Θεὸς νὰ μὴ μ' ἀφήσῃ νὰ τὴν πετάξω ;

— Δὲν ἔχει ἀνάγκην, Μαρίκα μου, νὰ κατεβῇ ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς, διότι ὁ Θεὸς εἶνε παντοῦ, εἶνε πανταχοῦ παρών. Ἀλλὰ σὺ ἂν μόνον τὸν ἐσυλλογίζεσθαι τὴν στιγμὴν ἐκείνην, καὶ τὸν παρεκάλῃς νὰ σε κάμῃ καλὸ κορίτσι, αὐτὸ δὲ θὰ σ' ἐμπόδιζε νὰ μὴ γίνῃς κακὸ. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν θὰ το ξανακάμῃς· δὲν εἶν' ἀλήθεια, Μαρίκα μου ; Τώρα λοιπὸν κοιμήσου, παιδί μου, εἰσαι κουρασμένη, καὶ πρέπει νὰ ἱκτρευθῇς καὶ αὐριοῦν τὸ πρῶν νὰ εἶνε ῥοδοκόκκινα τὰ μαγουλάκια σου, ὅταν θὰ ἔλθῃ ὁ πατέρας σου ὁ Γεροθωμᾶς καὶ ζητήσῃ τὴν κορούλα σου. »

Ἡ Μαρίκα ἀπεκοιμήθη ἡσυρὸς καὶ εὐχαριστημένη, ἡ δὲ κυρία Φανὴ ἐπῆρε τὸ κἀνιστρον ὅπου εἶχε τὴν ἐργασίαν τῆς, καὶ ἐκάθισε πλησίον τοῦ ἀνδρός τῆς. Τὴν ὥραν ταύτην πάντοτε ἐπρότιμα νὰ νυκτερεύῃ καὶ νὰ ἐπιδιορθῶνῃ τὰ ἐνδύματα τῆς οἰκογενείας τῆς διὰ νὰ ἔχῃ ἡσυχίαν, καὶ διὰ νὰ ἀκούῃ τὴν γλυκεῖαν ἀναπνοὴν τῶν τέκνων τῆς τὰ ὁποῖα ἔκοιμῶντο ἡσυχα ἡσυχα.

Ἡ λυχνία ἐρώτιζε τὸ δωμάτιον, καθαρὸν καθαρὸν καὶ συγυρισμένον μετὰ πολλὴν φιλοκαλίαν, καὶ ἐκ δειλινμάτων ἤρχετο ἀπὸ τὸ ἀνοικτὸν παράθυρον ἡ εὐωδία τῶν ἀνθέων, τὰ ὁποῖα ἐκαλλιέργει καὶ ἐποιεῖτο μόνη τῆς.

Ἡ ἀξιόλογος μήτηρ ἔρραπτε σιωπηλῇ πλησίον τοῦ ἀνδρός τῆς, ὁ ὁποῖος ἔγραφε, διότι ἐλάμβανεν ἐργασίαν καὶ εἰργάζετο καὶ κατ' οἶκον διὰ νὰ κερδαίνει περισσότερα, διὰ νὰ ζῇ ἡ οἰκογένειά του μετὰ περισσότερα ἄνεσιν. Καὶ ἐν τῷ ἔρραπτεν εἶχε τὸν νοῦν τῆς εἰς τὴν μικρὰν ὀρφανήν, καὶ ἐσυλλογίζετο τί εἶχε περάσῃ τὸ καίμενον καὶ τί ἐμελλε νὰ ἀπαντήσῃ ἴσως εἰς τὸν βίον του. Ἐλεγε λοιπὸν μέσα τῆς : « Πρέπει νὰ μάθῃ, κάτι ἡ Μαρίκα, ὥστε νὰ εἰμπορῇ νὰ ζήσῃ ἔπειτα ἀφ' οὗ μεγαλώσῃ. Ἀλλὰ νὰ τὴν βάλουν εἰς τὸ σχολεῖον ! εἶδαμε τί τῆς ἔκαμαν τὰ κακὰ κορίτσια ! καὶ ἀλλοῦ νὰ τὴν βάλουν, πάλιν τὰ ἴδια θὰ ἔχωμεν, ὅχι διότι τὸ σχολεῖον εἶνε κακόν, ἀλλὰ διότι ἡ Μαρίκα εἶνε κοριτσάκι ὀρφανὸν καὶ δὲν ἔχει ποῖος νὰ το παρηγορήσῃ, ἂν το πειράξῃ κανεὶς. Ὁ Γεροθωμᾶς δὲν εἶνε ἀξίος νὰ τὴν παρηγορήσῃ, διότι αὐτὸς τώρα μόλις ἐνόησε τί ἐστὶ νὰ ἔχῃ τις τέκνα, καὶ νὰ φροντίζῃ νὰ τα ἀναθρέψῃ καὶ νὰ τα παρηγορήσῃ. Τί νὰ γίνῃ τὸ λοιπόν ; Τάχα δὲν θὰ εἶνε καλὴ ἰδέα νὰ το κρατήσω ἐδῶ ; Καὶ θὰ εἶνε καὶ διὰ τὸ καλὸν τῆς Μαρίκας καὶ διὰ τὸ καλὸν τῆς Αἰμιλλίας μου, νὰ ἡσυχάσῃ ὀλίγον καὶ νὰ στρωθῇ εἰς τὴν ἐργασίαν.

« ΝΑ, ΕΤΕΙ ΠΡΗΝΟΥΝ
ΤΗΝ ΒΕΛΟΝΑ »

διότι θὰ τὴν βάλω νὰ τῆς μανθάνῃ διάφορα ἐργόχειρα καὶ νὰ τὴν ἔχῃ μαθητρίαν καὶ τὰ ἀγόρια μου καὶ αὐτὰ θὰ συνηθίσουν νὰ εἶνε ἡμερώτερα καὶ εὐγενικά, διότι θὰ φιλοτιμοῦνται ποῖον νὰ φανῇ περιποιητικώτερον εἰς τὴν μικροῦλν ὀρφανήν. Ἰσα ἴσα σήμερον παρετήρησα τί περιποιήσεις τῆς ἔκαμαν εἰς τὸ δεῖπνον· διότι, τρεῖς φορές ἐπιτάσθησαν. Θὰ ὁμιλήσω περὶ τούτου εἰς τὸν ἀνδρα μου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΘ'

ΘΑ ΜΑΣ ΠΟΛΛΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

Ἡ κυρία Φανὴ ὡμίλησεν εἰς τὸν ἀνδρα τῆς « περὶ τούτου » καὶ ἔπειτα ὡμίλησε πολλὴν ὥραν μετὰ τὸν Γεροθωμᾶν, ὅταν ἦλθε τὸ πρῶν νὰ παραλάβῃ τὴν Μαρίκαν. Ἐκαμαν διάφορα συμβούλια, καὶ ἀπεφασίσθησαν σπουδαιότατα πράγματα. Ἀπεφασίσθη νὰ

δὲν πρέπει νὰ εἶνε καὶ πολὺ δύσπιστος καὶ ὑποπτος διότι ὑπάρχουν καλοὶ καὶ τίμιοι ἄνθρωποι παντοῦ, καὶ μεταξὺ τῶν ἀνωτέρων μας καὶ μεταξὺ τῶν κατωτέρων μας, καὶ μεταξὺ τῶν πλουσίων καὶ μεταξὺ τῶν πτωχῶν. Τὴν αὐτὴν γνώμην εἶχε καὶ ἡ Πετρούλα τὴν ὁποίαν ἠρώτησεν ὁ Γεροθωμᾶς· διότι εἰς αὐτὴν ἦτο ἄνθρωπος τοῦ κόσμου, καὶ ἔλεγε ὅτι πάντοτε κερδαίνει κανεὶς ὅταν συναναστρέφεται μετὰ τοὺς καλλιτέρους του. Ἐλεγε μάλιστα συχνὰ τὴν παροιμίαν : « Μὲ τὸν καλλιτέρό σου φάγε πιε καὶ νηστικός σηκώσου. »

Πρέπει δὲ νὰ σας εἶπω ὅτι καὶ ἡ κυρὰ Παύλαινα ἤρχισε νὰ λαμβάνῃ καλὴν ἰδέαν περὶ τῆς Μαρίκας, ὅτι θὰ προκόψῃ καὶ θὰ γίνῃ μίαν ἡμέραν καλὸς ἄνθρωπος. Ἀκόμη δὲ περισσότερον ἐβεβαιώθη περὶ τούτου, ὅτε ἡμέραν τινὰ ἡ Μαρίκα ἐπῆρε τὴν περι-

« ΔΕΝ ΕΠΡΟΦΘΑΝΕ ΝΑ ΠΩΛῃ »

(Σελ. 102)

μὴ ὑπάγῃ ἡ Μαρίκα εἰς τὸ σχολεῖον, ἀλλὰ καὶ νὰ μὴ ἀκολουθῇ τὸν Γεροθωμᾶν ὅλην τὴν ἡμέραν καὶ νὰ πωλῇ μύλους καὶ σάρωθρα, καὶ νὰ τραγῶδῃ τὸ γνωστὸν τραγουδάκι τοῦ Γεροθωμᾶ :

Κλάψετε, κλάψετε, παιδιά,
γιὰ νὰ σας πάρῃ ἡ μαμὰ
μου-ύλους τοῦ Γεροθωμᾶ !

Ἀπεφασίσθη λοιπὸν νὰ μένῃ εἰς τὴν οἰκίαν, ἀλλ' ὅχι εἰς τὴν οἰκίαν τῆς κυρᾶς Παύλαινας· διότι ἡ καλὴ ἐκείνη γυνὴ ἂν τὴν ἔδλεπε πρῶν πρῶν νὰ φεύγῃ καὶ νὰ ἐπιστρέφῃ τὴν νύκτα, θὰ ἐστράβωνε τὰ μουτρά τῆς, θὰ ἐκίνει τὴν κεφαλὴν τῆς καὶ θὰ ἐμουρμούριζε, διότι εἶχε τὴν ἰδέαν ὅτι δὲν εἶνε καλὸν νὰ συναναστρέφεται ὁ ἄνθρωπος μετὰ τοὺς ἀνωτέρους του, μετὰ ἀνθρώπους πλουσιωτέρους. Τὴν καίμεν τὴν κυρὰ Παύλαινα ! Βέβαια ἦτο γυνὴ μετὰ τετρακόσια, ἦτο γυνὴ φρονιμωτάτη, ἀλλὰ ὁ φρόνιμος ἄνθρωπος

κνημίδα, τὴν ὁποίαν ἐπλεκεν ἡ κυρὰ Παύλαινα καὶ τὴν εἶχεν ἀφήσῃ ἐπάνω εἰς τὸ τράπέζιον διὰ νὰ ὑπάγῃ νὰ ἐτοιμάσῃ τὸ δεῖπνον, καὶ ἐπλεξε καμμιὰ εἰκοσαρία γύρους τόσοι τακτικά καὶ τόσοι σφιγτά, ὥστε καὶ αὐτὴ ἡ κυρὰ Παύλαινα δὲν κατάρθωσε νὰ ἀνακαλύψῃ ποῦ εἶχε τελειώσῃ τὸ ἰδικόν της πλέξιμον καὶ πόθεν εἶχεν ἀρχίσῃ ἡ Μαρίκα. Τόσον καλὴ ἦτο ἡ ἐργασία.

Ἀλλὰ ποῦ εἶχε μάθῃ ἡ Μαρίκα νὰ πλέκῃ τόσοι εὐμορφα, καὶ ποῦ ἐπῆγγατε καθ' ἑκάστην πρωΐαν καὶ ἔμενε μέχρι τῆς μεσημβρίας ;

Ἡ Μαρίκα παρηκολούθει τὸν Γεροθωμᾶν μέχρι τῆς συνοικίας τῆς κυρίας Φανῆς· ἔπειτα ἄφινε τὴν χεῖρά του, τὴν ὁποίαν ἔως τότε ἐκράτει, καὶ ἔλεγε εἰς αὐτόν : « Στὸ καλὸ, μπάρμπα Γεροθωμᾶ, » καὶ ἔτρεχε γρήγορα γρήγορα εἰς τὴν οἰκίαν τῆς κυρίας Φανῆς.

Ἐὰν ἐλέγετε εἰς τὴν Μαρίκαν ὅτι πηγαίνει εἰς